

“Menakıb-ı evliya/evliya hikâyeleri, Allahu Teâlâ'nın ordularından bir ordudur. Allahu Teâlâ, onlarla tasavvuf yolcularının/müridlerin kalplerini kuvvetlendirir.”
(Cüneyd-i Bağdâdi)

UKDE

**BEDİR KARAHAN EFENDİ (KS)
HAYATI VE TASAVVUFİ ŞAHSİYETİ**

UKDE KİTAPLIĞI: 91

Editör:

Serdar YAKAR- Gülcan TANIDIR ALICI

Görsel Yönetmen:

Gülcan TANIDIR ALICI

Baskı - Cilt:

Özlem Grafik Matbaacılık

0 212 612 74 06

ozlemgrafik@gmail.com

İstanbul

Kapak Tasarım:

Hakan PARS – Lütfi ALICI

ISBN:

978-605-61568-9-2

Baskı Tarihi:

Temmuz 2011

Yazışma Adresi:

Muhammed Arap Karahan

Kırkeçit Köyü Nu.: 100

Pınarbaşı/KAYSERİ

Tlf.: 0.352 5331027

**BEDİR KARAHAN
EFENDİ (KS)**

HAYATI VE TASAVVUFİ ŞAHSİYETİ

Hazırlayan

Yrd. Doç. Dr. Lütfi ALICI

**Kahramanmaraş
2011**

LÜTFİ ALICI

1963'te Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesine bağlı Değirmendere kasabasında doğdu. İlköğrenimini adı geçen kasaba ve ilçede, orta öğrenimini ise Kahramanmaraş'ta tamamladı.

1982 yılında girdiği Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 1986 bahar döneminde mezun oldu. Aynı yıl yapılan öğretmenlik imtihanı sonucu Kayseri Fen Lisesine Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak atandı.

1990 yılında Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde başladığı yüksek lisans öğrenimini *Hâletî Divânı, İnceleme-Kasâid* adlı tezle 1992 yılında tamamladı.

1994'te KSÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalına Araştırma Görevlisi olarak atandı. Aynı yıl İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktora öğrenimine başladı. *Divân-ı Nâsîd, İnceleme-Tenkilî Metin* adlı tezle 1998'de doktora öğrenimini tamamladı.

1999-2003 yılları arasında KSÜ Fen-Edebiyat Fakültesinde Dekan Yardımcısı olarak görev yaptı. Çeşitli sempozyum, panel, sohbet, tv ve radyo programlarına katıldı. Ansiklopedi maddeleri yazdı.

Makaleleri; Dergâh, Somuncu Baba, Alkış, Akademik Çerçeve, Akademik Bakış, KSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, Türk Dünyası Araştırmaları, Akademik Araştırmalar, İlmî Araştırmalar, Türk Kültürü İncelemeleri ve Divan Edebiyatı Araştırmaları dergilerinde yayınlandı.

Yayınlanan Kitapları: *Divân-ı Hulûsî-i Dârendevî* (müşterek, 1997), *İhramcızâde İsmail Hakkı Toprak Efendi Hayatı Şahsiyeti ve Eserleri* (2001), *Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatına Giriş* (müşterek 2007), *Türk Edebiyatında Maraşlılar* (müşterek 2009), *Divan-ı Hâfiz-ı Mar'aşî, İnceleme-Tenkilî Metin* (2010), *Halîlî-i Mar'aşî Divançe ve Etvâr-ı Seb'a, Tenkilî Metin-Tıpkıbasım* (2010) ve *Sübûlzâde Vehbî, Nasihatnâme-i Vehbî Çeviri Yazı-Günümüz Türkçesi-Sözlük-Tıpkıbasım* (2011).

Ayrıca "Mustafa Kâ'il *Nâme-i Aşk* (İnceleme-Metnin Çeviri Yazısı-İndeks)" ve "Ârif Süleyman *Hilye-i Nebî* (İnceleme-Tenkilî Metin-Sözlük)" adlı basıma hazır iki kitap çalışması bulunmaktadır.

Eski Türk Edebiyatı ve Tasavvufî Türk Edebiyatı alanlarında ilmî çalışmalarını sürdürmekte olan Lütfi Alıcı hâlen KSÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalında Yrd. Doç. Dr. olarak görev yapmaktadır. Evli ve beş çocuk babasıdır.

Elektronik posta: lutfialici@mynet.com,

tlf.: 05446994696/03442191318.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	9
BEDİR KARAHAN EFENDİ (KS)	13
GİRİŞ	13
A. HAYATI	13
1. Bedir Karahan Efendi'nin Nesebi.....	13
2. Doğumu, Çocukluk ve Gençlik Yılları.....	14
3. Evlilik Hayatı ve Evlatları.....	16
4. Ticaret Hayatı.....	16
5. Evsafı ve Güzel Ahlakı.....	18
6. Tarikat Hayatı ve Tasavvufi Şahsiyeti.....	22
7. Çile ve Sabır Yılları.....	26
8. İrşat Edilmesi.....	28
9. İrşat İcazetinin Verilmesi.....	30
10. Üveysi Olması.....	34
11. Vefatı.....	36
12. Vasiyeti.....	37
B. TARİKATI VE SİLSİLESİ	41
1. Bedir Karahan Efendi'nin Silsilesi.....	42
2. Feyz Aldığı Büyükler.....	43
1. Bâkî Hoca (KS).....	43
2. Muhammed-i Necmeddîn (KS).....	43
3. Bedir Karahan Efendi'nin Ders Tertibi.....	45
4. Hatm-i Hâcegân.....	47
a. Silsile-i Şerîf Duası.....	47
b. Hatim Duası.....	48
5. Yolun Kaideleri.....	49
6. Müntesiplerde Görülen Bir Hâl: Tercümanlık.....	49
7. Rahle-i Tedrisinden Geçen Büyükler.....	51
8. Türbe, Dergâh ve Kırkgeçit.....	54

I. BÖLÜM

A. SOHBETLERİ	57
1. Nasihatlar.....	57
2. Müridin Gayesi.....	59
3. Müridin Görevi.....	61
4. Mürşid-i Kâmiller ve Görevleri.....	63
5. Şeriat, Tarikat, Hakikat ve Marifet.....	64
6. Zikir.....	65
7. İstikamet.....	68
B. HAYATINDAN KESİTLER	69
1. Mürşid-i Kâmil.....	69
2. Mürşit Sevgisi.....	70
3. İstikamet Üzere Daim Olmak.....	72
4. Manevi Tasarruf.....	74
5. Hac Hatırası.....	75
6. Sözünden Dönmemesi.....	75
7. Küskünleri Barıştırması.....	76
8. İhvan Sevgisi.....	78
9. Latifeleri.....	79
10. Kerametleri.....	80
11. Dergâha Bağlılık.....	82
12. Huzurda Bulunmanın Adabı.....	83
13. Güzel Kokan Post.....	84
14. Az Gülüp Çok Ağlaması.....	85
15. Riya ve Gurur.....	85
16. İbadette İhlâs.....	86
17. Cömertlik.....	87
18. Mürşidin Tertibine Uyma.....	87
19. Rüya.....	89
20. Nazar.....	92
21. Tarikata İntisap.....	93
23. Huzurda Kalbe Sahip Olma.....	95
24. Mürşitten Müsaade Alma.....	96

II. BÖLÜM

A. BEDİR EFENDİ’NİN OKUDUĞU ESERLER.....97

1. Gunyetü’ t- Tâlibin.....97
2. Reşahât.....97
3. Âdâb.....98
4. Envârü’l-Âşıkîn.....98
5. Müzekki’n-Nüfus.....98
6. Dîvân-ı Niyâzî-i Mısrî.....99
7. Miftâhu’l- Kulûb.....99
8. Delâil-i Hayrât.....99
9. Fethiye Evrâdı/Evrâd-ı Fethiye.....100
10. Mızraklı İlmihal.....100
11. Dîvân-ı Ahmed Kuddusî.....100

B. ŞİİRLER/İLAHİLER.....102

1. Bedir Karahan Efendi’nin Şiirleri.....102
2. Bedir Karahan Efendi’nin Sevdiği Şiirler.....113
3. Dergâhta İlahi Olarak Okunan Şiirler.....119

SONUÇ.....151

KAYNAKLAR.....153

- A. Yazılı Kaynaklar.....153
- B. Sözlü Kaynaklar.....155

EKLER.....159

1. Bedir Karahan Efendi’nin Yaptığı Dualar.....161
 - a. Yemek Duası.....161
 - b. Vakit Namazlarından Sonra Yaptığı Dua.....163
 - c. Namazlardan Sonra Okuduğu Fethiye Evrâdı....164
2. Bedir Karahan Efendi’nin El Yazısı.....165
3. Bedir Karahan Efendi’nin Fotoğrafları.....167
4. Bedir Karahan Efendi’nin Türbesinin Fotoğrafları...195
5. Dergâh, Kırkgeçit ve Anma Törenleri Fotoğrafları...200

*Bulunmaz derdime çare
Affeyle bizi ya Rabb'im
Ancak senden olur çare
Affeyle bizi ya Rabb'im*

*Sefil Bedir'in hâlini
Günah söyletme dilini
Sen uzatma yolunu
Affeyle bizi ya Rabbim
(Bedir Karahan)*

ÖN SÖZ

XX. yüzyılın tanınmış mutasavvıflarından biri olan Bedir Karahan Efendi, devrin olumsuz şartları sebebiyle kendi kıymetlerinden uzak düşmüş Anadolu insanına bir asra yakın kâli, hâli ve bütün varıyla hizmet etmiş bir insan-ı kâmilidir.

“Allah’ın velileri dolunay misalidir. Güneşten aldıkları ışığı karanlıkta kalanlara verirler. Onların her biri gökteki yıldızlar gibidir. Zulmetten kurtulmaya çalışanlar, onlara bakıp yönlerini tayin ederler.” (Turgut, 2011: 240). İnsanların yolunu aydınlatan bu *dolunay*lardan birisi de ismiyle müsemma **Bedir** Karahan Efendi’dir.

Bedir Karahan Efendi’nin irşat havzasından binlerce insan nasip alıp yetişmiştir. O, aşkın Pınarbaşı’na oturmuş, nasibi olanlara dolu dolu aşk badesi sunmuş, müntesiplerinin çoğunu iyi bildiği tasavvufun Dokuzdolanbaç ve Kırkgeçit’inden selamete geçirmiş bir gönül sultanıdır.

Bedir Karahan Efendi’nin tasavvufi yolu Nakşî-Kâdirî arası bir yoldur. Kendisi bu yolu **“aşk ve muhabbet yolu”** olarak adlandırmaktadır. Bedir Efendi, silsile itibarıyla altın silsileden/silsile-i aliyyeden feyz almıştır. Bu silsiledeki Şâh-ı Nakşibend ve Ebu’l-Hasan Harakanî gibi kendisi de üveysîdir. Şâh-ı Nakşibend, aynı silsiledeki Abdülhâlık Gucevânî’nin; Ebu’l-Hasan Harakanî de Bâyezîd-i Bistâmî’nin ruhaniyetlerinden feyz alarak yetişmişlerdir. Bedir Karahan Efendi de aynı silsilede yer

alan Muhammed-i Necmeddîn tarafından ruhaniyet yoluyla terbiye edilip yetiştirilmiştir. Bedir Efendi'nin Muhammed-i Necmeddîn tarafından irşat edilişi ve kendisine irşat icâzetinin verililişini anlattığı sohbetleri çok açık ve net olması itibarıyla tasavvuf açısından dikkate şayan sohbetlerdir.

Bedir Karahan Efendi hakkında gerek hayatta iken gerekse vefatından sonra maalesef herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma, gün geçtikçe hakkındaki bilgi, belge ve yaşayışına şahitlik edenlerin azaldığı bu kâmil insanın örnek hayatını yeni nesle tanıtmak gayesiyle yapılmıştır.

Çalışmamız giriş, birinci ve ikinci bölüm ile ekler kısmından müteşekkildir. Eserin giriş bölümünde Bedir Karahan Efendi'nin hayatı, tarikatı ve silsilesi, birinci bölümünde sohbet metinleri, ikinci bölümünde hatıralarla hayatından kesitler, okuduğu eserler ve şiirler verilmiştir. Ekler bölümünde ise Bedir Karahan Efendi'nin fotoğrafları yer almaktadır.

Bedir Karahan Efendi hakkında maalesef pek fazla yazılı kaynak mevcut değildir. Bu eser, Bedir Efendi'nin günümüze intikal eden sohbet kasetleri ve çoğu yaşayan ihvanının hatıralarına dayanılarak hazırlanmıştır. Tabii olarak sohbetleri üzerinde tasarrufta bulunulmamıştır. Kaset ve CD'ler torunu Muhammed Arap Karahan'ın arşivinde bulunmaktadır. Tasavvufi alanda yazmak oldukça zor ve itina gerektirir. Bu sebeple sözlü rivayetlerden şahsa ve dergâha özel olanlar alınmamış, umuma hitap edenlerle Bedir Karahan Efendi'yi çeşitli yönleriyle tanıtanlara yer verilmiştir. Söz konusu hatıralar da yanlış anlaşılmalara sebep olmamak için dil, imla, anlatım ve tasavvufi mana boyutuyla değerlendirildikten sonra alınmıştır.

Bu yaklaşımımıza rağmen tasavvufi kültür ve irfanımıza hizmet amacıyla yaptığımız çalışmamızın eksiksiz olduğunu söylemek mümkün değildir. Eksik ve kusurların iyi niyetimiz sebebiyle hoşgörü ile karşılanıp muhabbetle örtüleceğine inanıyoruz. Elbette ki yapıcı ve yol gösterici tenkitlerden memnuniyetle istifade edilecektir. Eserin daha sonraki baskılarında bu hususlarla birlikte, çıkabilecek yeni bilgi ve belgeler değerlendirilecektir.

Bedir Karahan Efendi'nin manevi işaretiyle dergâhın başında bulunan, ihvanına hizmet ederek ocağı söndürmeyen Muhammed Arap Karahan Efendi'ye bu eserin hazırlanma sürecinde yaptığı her türlü yardım ve katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca kardeşim Maraşlı Halil Zenbilci'ye ve diğer emeği geçenlerin hepsine teşekkür ediyorum.

Biz gönül sultanlarının hâllerini hakkıyla bilmek ve yollarına girmekten aciz olmakla birlikte, **“Allah dostlarını sevmek, Allahu Teâlâ'yı sevmenin delilidir.”** kavlince onları çok sevmekteyiz. Bu muhabbetle elinizdeki eseri eşim Gülcan Alıcı'yla birlikte **hizmet** maksadıyla ve hâsıl olarak da her iki dünyada **bunlar bizimdir** diye **nazar** edilmesi, dolayısıyla yazdıklarımızın sevincimiz olması dileğiyle hazırladık. Bu sebeple eserin hazırlanmasında bize teveccüh edenlerin nazarlarından, binlerce insanın **gönül göğünün dolunayı Bedir Karahan Efendi** ve mürsidi **Muhammed-i Necmeddîn Hazretlerinin** ruhaniyetlerinden müstefit olmayı diliyoruz.

Lütfi ALICI
Kahramanmaraş
Haziran 2011

*Gönül aşka yol eyledi
Hakkın emrini söyledi
Gel dosta gidelim dedi
Razı olmadı olmadı*

*Sefil Bedir nefsim ile
Gidemedim doğru yola
Başıma getirir bela
Daha ölmedi ölmedi
(Bedir Karahan)*

BEDİR KARAHAN EFENDİ (KS)

GİRİŞ

A. HAYATI

1. Bedir Karahan Efendi'nin Nesebi

Bedir Karahan Efendi'nin ecdadı aslen Orta Asya'dan Anadolu'ya göçen Türk boylarındandır. Kendisine soyadlarının neden "Karahan" olduğu sorulduğunda, *"Bizim soyumuz tarihteki ilk Müslüman-Türk devleti Karahanlılardan geliyor. Bundan dolayı soyadımız Karahan"* cevabını vermiştir. Bedir Karahan Efendi'nin kabilesi ise Müezzinoğulları olarak bilinmektedir. Kabilenin Müezzinoğulları olarak adlandırılması, Orta Asya'da İslam'ın tebliğ edildiği dönemlere dayandırılmaktadır. Rivayete göre Hz. Peygamberin neslinden bir müezzin Türklere İslam'ı tebliğ gayesiyle Orta Asya'ya gelmiş ve burada evlenerek kalmıştır. İşte bu zatın soyundan da Müezzinoğulları gelmiştir. Bedir Karahan Efendi'ye "seyitlik" hem bu soydan hem de annesinin Ehlibeyt'ten olması dolayısıyla gelmektedir.

Bedir Efendi'nin büyük dedesi Şeyh Mehmed adıyla maruf zamanın kâmil mürşitlerindedir. Bedir Efendi, bir sohbetinde; kendisinin, soyundan gelen on üçüncü mürşit olduğunu söylemiştir. Bu durumda

Bedir Karahan Efendi (KS)

Peygamber Efendimizden bu yana bu soydan her asırda bir mürşit gelmiş olmaktadır.

Bedir Efendi'nin babası İbrahim (İbiş) Efendi, çevresinde İbiş Ağa diye tanınan, sofrası herkese açık, hanesinde birçok yolcunun ikamet ettiği gönül zengini asil bir zattır. İbrahim Efendi üç kardeşiyle birlikte Kurtuluş Savaşı'na katılmıştır. Bu hususu Bedir Karahan Efendi şöyle nakletmektedir: *“Babam İbiş Efendi ve diğer üç kardeşi Hasan, Hüseyin ve Keşef Kurtuluş Savaşı'na gittiler. Bunlardan Hüseyin, Hasan ve Keşef, Seferberlik'ten hiç gelmediler. Yıllar sonra babam İbiş Efendi'nin ise hastalanarak Sivas'ta bir hastaneye yatırıldığı askeriye tarafından bize bildirildi. Babamın Sivas'ta olduğunu öğrenince kendisini almak için Sivas'a gittim. Hastaneden çıktıktan sonra alıp Kevenli'ye getirdim.”* Bedir Karahan Efendi'nin babası İbiş Efendi'nin ne zaman vefat ettiği bilinmemektedir. Ancak kabri Kevenli köyünde bulunmaktadır (Baki Karahan, Mehmet Karahan, Hüseyin Karahan, İbrahim (Şurdum) Karahan).

2. Doğumu, Çocukluk ve Gençlik Yılları

Bedir Karahan Efendi H 1318 M 1900-1901 yılında Kayseri'ye bağlı Sarız ilçesinin Çavdar köyünde dünyaya teşrif etmiştir.² Babası İbiş (İbrahim) Efendi, annesi Fatma Hanım'dır. Annesi Fatma Hanım'ın Ehlibeyt'ten olduğu ve sülalesinden Cumhuriyet dönemine

² Kayseri/Pınarbaşı Nüfus Müdürlüğü'nden 04.05.2001 tarihinde alınan nüfus kayıt örneğinde Bedir Efendi'nin doğumu 01.07. 1902 olarak kayıtlıdır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

kadar vergi alınmadığı rivayet edilmektedir. Aile, Sarız'ın Çavdar köyünde bir müddet ikamet ettikten sonra Kayseri'ye bağlı Pınarbaşı ilçesinin Kevenli köyüne göçmüştür. Bedir Karahan Efendi'nin çocukluğu Kevenli köyünde geçmiştir.

Babası İbiş Efendi, Bedir Karahan Efendi'nin henüz küçükken dine düşkünlüğünü görünce ilim tahsili için medreseye göndermiştir. İlk olarak Pınarbaşı'nda bir müddet Kur'an tahsiline devam eden Bedir Efendi, hocaları tarafından çok başarılı bulunmuş ve daha ileri seviyede eğitim ve öğretim alması için Kayseri'de bir medreseye gönderilmiştir. Kayseri'de hocası Şeyh Bedreddin Efendi'den hadis, fıkıh, tefsir, Arapça gibi dini tasavvufi dersleri tahsil etmiştir.

Bedir Karahan Efendi'nin çok kabiliyetli, zeki ve arif bir talebe olduğunu fark eden hocası Şeyh Bedreddin Efendi, ona ilk defa tasavvuf ve tarikattan bahsederek; "*Evladım, senin muhakkak bir mürşide intisap etmen gerekir.*" demiştir. Bir müddet sonra da Efendi'yi, ilim tahsili için bir arkadaşıyla birlikte Mısır'a göndermiştir. Bedir Karahan Efendi'nin Mısır'da ne kadar kaldığı tam olarak bilinmemektedir.

Bedir Karahan Efendi, Mısır'dan döndükten sonra Malatya'nın Hekimhan İlçesinde dört yıl askerlik yapmıştır. Askerlik görevinden sonra tekrar Kevenli köyüne dönmüştür (Baki Karahan, Melek Arı, M. Karahan, Mehmet Kaya/Karaköse Mehmet).

3. Evlilik Hayatı ve Evlatları

Bedir Karahan Efendi, askerden döndükten sonra evlenmiştir. Bu ilk evliliğini amcasının kızı Sultan Hanım¹ ile yapmıştır. Daha sonra da Döne Hanım ve Şerife Hanım ile evlenmiştir. 1975'te Kırkgeçit köyüne yerleşen Efendi Hazretleri bundan sonra yazları Kırkgeçit'te kışları da Pınarbaşı'nda ikamet etmiş ve bu yıllarda da dördüncü eşi Selver Hanım ile evlenmiştir. Hülasa olarak Bedir Karahan Efendi, dört evlilik yapmıştır. Eşleri Sultan Hanım, Döne Hanım ve Şerife Hanım'dan on oğlan, sekiz kız evladı olmuştur. Evlatlarından dokuz oğlu ve bir kızı genç yaşta hatta kimisi nişanlı iken vefat etmiştir. Hepsini de kendi eliyle ağlamadan defnetmiştir. Kendisine niye ağlamadığı sorulduğunda; *“Benim içinde neyim var ki, Allah verdi Allah aldı.”* buyurmuşlardır.

Dördüncü eşi olan Selver Hanım'dan hiç evladı olmamıştır. Yaşayan yedi kız ve bir oğlu vardır. Efendi Hazretlerinin yaşayan tek oğlu Baki Karahan, Şerife Hanım'ın oğludur. Baki Karahan, Bedir Karahan Efendi'nin ders hocası Baki Hoca Hazretlerinin ismini taşımaktadır. Bu sebeple etrafında Baki Hoca olarak anılır (Baki Karahan, M. Arı, Mehmet Karahan).

4. Ticaret Hayatı

Bedir Karahan Efendi askerlik görevini bitirip Kevenli köyüne döndükten sonra bir müddet hayvan alım satımı ile meşgul olmuştur. Hayatının bu devresinde

¹İhvan tarafından Bedir Karahan Efendi'nin eşlerine, hürmeten “Ana” diye hitap edilmektedir.

Bedir Karahan Efendi (KS)

ticaretle uğraşması sebebiyle çevresinde “Tüccar Bedir Ağa” olarak tanınmıştır. Halep ve Hatay bölgesinde hayvan ticareti yapan Bedir Karahan Efendi, bu arada Kırkgeçit köyünden mülk alıp değirmen yaptırmış ve kardeşi İbrahim Karahan ile de maden ocağı işletmiştir. Bedir Karahan Efendi, bu süreçte oldukça tanınmış ve hatırı sayılır bir varlık sahibi olmuştur. Ticaret hayatı ile ilgili anlatılan bir hatıra şöyledir: *“Efendi Hazretleri, yanında çalışan birine 50 lira vererek bozdurması için Pınarbaşı'na gönderir. O kişi parayı bozdurmak için birkaç esnaf gezer fakat bozduramaz. Bu durum bir yolla kolluk kuvvetlerine intikal eder. Bu kadar büyük parayla gezen o şahıs kolluk kuvvetleri (jandarma) tarafından yakalanıp parayı nerden bulduğu hususunda sorgulanır. O şahıs, ben Bedir Ağa'nın hizmetindeyim, bu para da Bedir Ağa'ya ait deyince serbest bırakılır.”*

Buradan da anlaşılacağı üzere Bedir Efendi zamanın saygın kişilerindedir. Efendi Hazretlerinin irşat hayatı başlamadan önce de hanelerinde misafirin eksik olmadığı bilinmektedir. Bu sebeple Kevenli köyünde bulunan evinin bir odası misafir ağırlamak için ayrılmıştır.

Bedir Karahan Efendi, tarikata girmesiyle birlikte ticareti tamamen bırakmış ve kazandığı tüm servetini hizmet yolunda harcamıştır. Kendisine, neden ticarete devam etmediği sorulduğunda; *“Mürşidimden ders alıp da tarikata girince gönlümde ilahi aşk tecelli etti. Allahu Teala'nın aşkını tadınca da gönlüm dünyadan tamamen geçti. Anladım ki dünya boş, bir oyun ve oyalanmadan ibaret. Bundan sonra Allah yolunda çalıştım. İşleri de kendi hâline bıraktım. Allah'ın verdiği kadar rızkımız oldu.”* demiştir (Baki Karahan).

5. Evsafı ve Güzel Ahlakı

Bedir Karahan Efendi uzuna yakın orta boylu, buğday benizli, omuzları geniş bir zat idi. Topluluk içinde herkesten uzun görünürdü. Başı sağ tarafa hafif eğikti. Hayatının son on yılında ise sakalları iyice beyazlamıştı.

İbadete çok düşkündü. Namaza ehemmiyet verir, çokça Kur'an okurdu. Sünnete uyma hususunda titizlik gösterirdi. Elinde tesbih, sürekli sessiz zikir hâlindeydi. Delâil-i Hayrât³ ve Fethiye Evrâdı/Evrâd-ı Fethiye⁴ okuduğu günlük virtleriydi.

Çok gülmezdi. Bir Şeye gldğu ya da tebessüm ettiği zaman peşinden hemen gözyaşı döker, ağlardı. Az konuşur, az yer, az uyurdu. Konuştuğunda hayır konuşur, sktunda ise sürekli murakabe ve rabıta ile meşgul olurdu. Tevazu sahibiydi. Herkesle oturur, herkesle konuşur, insanların mşkllerine yardımcı olurdu.

Bedir Karahan Efendi, çevresindeki ksknleri, aralarında kan davası olan aileleri barıştırır, daima halkın huzuru için çaba gösterirdi. İnsanlara yardımcı olur, kendisine işi düşenlerin işlerini muhakkak hallederdi.

Çocukları çok severdi. Cebinde her zaman Çeker ve bozuk para bulundurur, bunları yanına gelen ocuklara

³ Faslı Şazeliye tarikatı mürşidi Ebu Abdullah Muhammed bin Süleyman Cezulî (l.: H 875 M 1470) tarafından yazılmış bir dua ve salavat-ı Şerife kitabıdır.

⁴ Bk: El-Hac Muhammed Nuri Şemsüddin El-Nakşibendî (1992), *Tam Miftâhü'l Kulb/Kalplerin Anahtarı*, (hzl.: Hattat Ali Rüştü Oran), Salâh Bilici Kitabevi Yay., İstanbul.

Bedir Karahan Efendi (KS)

verirdi. Bu sebeple onu gören çocuklar hemen yanına koşarlardı, elini öperlerdi.

Tebessüm ettiğinde adeta etrafı muhabbet kaplar, tüm dertler kederler unutulurdu. Celallendiğinde ise yüzü farklı bir hâl alır, iki kaşının ortasındaki şah damarı kalkardı ve bu açıkça görünürdü. Göğsünden kalp atışları belli olurdu.

Gölgesi çok ağır, vakar sahibi biriydi. Onu gören herkes saygı göstermekten kendini alamazdı. Efendi Hazretlerinin çok keskin nazarları vardı, çok cezbeli idiler. Elinden tuttuğu kişiler tesirine dayanamaz, cezbelenir düşerlerdi.

Herkese hâline göre nasihat verir, kimseyi dışlamazdı. Cömert idi, hanesi ve sofrası her zaman misafire açıktı. Kendisine kim Allah yolunda çalışır diye sorulduğunda; *“cömert olan, sofrası açık olan”* derdi.

Dünya kaygısı taşımaz, rızık konusunda Allah’a tevekkül ederdi. Keşif ve kerametleri aşikârdı. Fakat bunlar iradesiyle değil, Allah’ın lütfu olarak görülürdü.

Az ama öz konuşurdu. Kendisi ile konuşanları sabır ile dinlerdi. Konuştuğu Hak’tan, gördüğü Hak’tan, işittiği Hak’tan idi. Doğru bildiği, Hak bildiği konularda sözünü hiç kimseden esirgemezdi. Kendi nefsi için kimseyi incitmez, Allah için olan meselelerde ise kimseye taviz göstermez, sadece Hakk’ı gözetirdi.

Uyku ile uyanık hâli birbirine çok yakındı. Kalbi hiç uyumaz sürekli zikrederdi. Bir defasında sağ tarafına

Bedir Karahan Efendi (KS)

hafif yaslanmış bir hâlde iken mübarek dillerinden bir iki kelam dökülmüştü. O an orada bulunanlara bir şey konuştum mu diye sormuş, yanındakiler de Peygamber Efendimiz ile ilgili bir şeyler söylediniz dediklerinde; *“Evladım, farkında değilim. Peygamber Efendimiz bir şey sordu da ona cevap verdim.”* demiştir.

Giyimine dikkat eder, temizliğe çok önem verirdi. Büyük bir manevi ağırlığı vardı. Huzurunda konuşamaz, yanına yaklaşmakta tereddüt ederdik. Gereksiz yere huzurunda duramazdık. Konuştuğunda sesindeki yumuşaklığı duyunca kalplerimiz sakinler, huzur duyardık. Tebessümü ise etrafındaki herkesi mutlu etmeye yeterdi. Yanında ne kadar kalsak da ona doyamazdık (B. Karahan, M. Arı).

Onun huzurundayken Beytullah'taki koku ve tadı alırdık. Onu gördüğümüzde kalbimizin çarpıntısından nefeslerimiz kesilirdi. Bizlerle karşılıklı sohbet eder, gönüllerimize hitap ederdi. Resmi davranmazdı, candandı. Bu da beni çok cezp ederdi. Hâlimizi sorduğunda; *“Size malumdur, siz bilirsiniz Efendim!”* dediğimde; *“Bize Allah bildirmezse bilmeyiz evladım.”* derdi. *“Allah'ı bulduğunuz zaman cehennem size cennet olur.”* sözünü hiç unutmam (H. İffet).

Bedir Karahan Efendi'nin müritlerinden manen haberi olurdu. Evde veya başka bir yerde iken birden kalbimiz yanar, müşidimiz gözümüzün önüne gelirdi. Hemen yanına gittiğimizde görürdük ki kalben bizi çağırılmış. Aramızdaki bu manevi tel/bağ ile haberleşirdik. Müşidimiz Bedir Karahan Efendi'nin sadece ihvanlarından değil, dünyadan hatta yerdeki karıncadan

Bedir Karahan Efendi (KS)

bile haberi olurdu. Çünkü o zamanın kutb-ı cihanı idi (H. Ali).

Bedir Karahan Efendi, çok konuşmazdı. Konuştuğu zaman da çok net konuşurdu. Önemli konuları üç defa tekrarlardı. Dini konularda gereksiz çekişmelere kızardı. Bir defasında huzurunda bir konu tartışılıyordu. O sırada kendisi de sessizce Delâl-i Hayrât okuyordu. Birden doğrularak kitabı kapattı ve bakışlarını cemaate yönelterek; *“Oğlum, bilmiyorsanız itiraz etmeyin. Bilmediğiniz konuda itiraz şeytandandır.”* buyurdu. Hiddetlendiğinde göğsü ileri geri gider gelirdi. Tebessümü ise gönüllere feyiz saçardı (İsmail Bayram).

İstikamet üzere daim olmaya çok önem verirdi. *“Müridin dinini istikrarlı yaşaması lazımdır.”* derdi. Bir hâl zuhur ettiğinde dinde aşırıya gitmeyi ve sonra da bu hâli kaybedince de dinin emirlerini terk etmeyi sevmez, hatta kızardı. Evladım; *“Gösteriş, gurur, benlik insanı helâke götürür. Müridin asıl gayesi Allah'ın rızası olmalıdır. Müridin bu istikamette çalışması lazımdır.”* derdi (H. Süleyman Tunç).

Doğru, emin ve güvenilir bir insandı. Sözünde durur, ahdinden hiç dönmezdi. Hâya sahibi ve engin gönüllü idi. Kendisine yapılan iltifatlara ehemmiyet vermez; *“Sefil Bedir, Allah'a kul olsun yeter”* derdi. Kıymeti dünyadan göçünce anlaşıldı (H. Karahan).

Başkalarının noksan ve ayıplarıyla uğraşılmasını sevmezdi. Bu hususla alakalı olarak *“Dedikodu etmeyin, yalan söylemeyin, başkalarının aleyhine atmayın, devlet ve milleti sevin, namazı kılın ve dersinize devam edin. Sizin yerinize ben yanarım.”* derdi. Özellikle Bedir Karahan

Efendi'nin vatan, bayrak, devlet ve millet sevgisi sonsuzdu (Ali Dilekçi).

Allah için yaratılmışların tümünü severdi. İlim ehliyle sohbetten hoşlanır ve onları bazı konularda; “*O bildiğiniz öyle değil, onun hakikati şöyle.*” diye düzeltirdi. Sözü yerinde kullanır, gerektiğinde hiç esirgemezdi. “*Yufka yüreklerle yalçın dağlar aşılmaz.*” dediği hâlâ hatırımdadır (H. M. Karahanlı).

6. Tarikat Hayatı ve Tasavvufi Şahsiyeti

Bedir Karahan Efendi, tasavvufi hayatı ve tarikata intisabını bir sohbetinde şöyle anlatıyor:⁵

1938 yılında tarikata girdim. Sarız müftüsü Baki Hoca'ya gittim, ders aldım. Kendisi ile konuştuk. Bana tarikat yolunda terbiye ve edep öğretmek üzere bir yol gösterici oldu. “*Evvela ne kadar kaza namazı borcun varsa ödeyeceksin.*” dedi. Hesap eyledim ve yedi buçuk senelik namaz borcum çıktı. Namaz kılmaya başladım. Yedi buçuk senelik namazı tamamıyla kıldım. Kalbim borcumu tam ödemediğime mutmain olmadı. Devam ettim. On beş sene kaza namazı kılınca kalbim kaza namazlarını ödemediğime mutmain oldu. Her gün yirmi rekât kıldığım kaza namazını nafîle namaza çevirip teheccüd, duha, evvâbin ve kuşluk namazı olarak kıldım. Bu arada bende bazı hâller zuhur etmeye başladı. Elimden ayağımdan zikir sesleri duyuyordum. Hocamdan ders alalı on beş sene olmuştu. Baki Hoca'ya gittim: “*Hocam benim hâlim ne*

⁵ Bedir Efendi'nin sohbetleri üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunulmamıştır. Sohbetleri kaset ve CD'lerde aynen mevcuttur. Kaset ve CD'ler ise M. A. Karahan'ın arşivinde bulunmaktadır.

olacak? Sen hiç bana bakmıyorsun, dedim.” Hocam dedi ki: “Benim seninle birlikte ders verdiğim adamlar verdiğim dersi hep terk etti. Seni de bıraktı sanıyordum. Sana Halil İbrahim adında bir şeyhin dersini vermiştim. Ben de bu şeyhin dersini çekişirdim lakin ben de bıraktım. Şimdi ise Muhammed-i Necmeddin Hazretlerinin dersini çekişorum. Sen de o dersi bırak, Muhammed-i Necmeddin Hazretlerinin dersini tarif edeyim sen de bu dersi çek.” dedi. Bu mevzu konuşulurken Muhammed-i Necmeddin Hazretleri gelip Baki Hoca'nın sağ tarafına durdu. Ben bunu baş gözlerimle gördüm. Tabi ben o olup olmadığını da bilmiyorum. Öğrenmek için hocama sordum: “Hocam, Muhammed-i Necmeddin nasıl bir şeyhtir?” dedim. O da, “Oğlum görmedim, başına beyaz bağlar, üstüne iki çeşit eğil (sarık) bağlanmış. Öyle tarif ettiler bana.” dedi. Ben de, “Muhammed-i Necmeddin Hazretlerinin gözü, saçı, sakalı, bıyığı yok mu? Bana tarif etseniz.” dedim. Hocam da, “Görmedim, dedim ya.” diye kızdı. Ben gördüğüm için o da görüyor, bana söylemiyor, benden saklıyor sanıyordum. Hocam Muhammed-i Necmeddin Hazretlerinin dersini çekişormuş ama meğerse onu görmüyormuş, ben görüyormuşum. Daha sonra hocamdan ayrılınca Muhammed-i Necmeddin Hazretleri benimle birlikte kaldı. Her an görüyordum. Dört sene beraber kaldık. Bu zaman zarfında hep benim irşadıyla uğraştı (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi)⁶.

Muhammed-i Necmeddin Hazretleri, manen dört sene boyunca Şeyh Bedir Efendi'nin yanından hiç

⁶ Bedir Karahan Efendi'ye ait kaset/bant ve CD kayıtları torunu Muhammed Arap Efendi'nin arşivinde bulunmaktadır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

ayrılmayarak onu yetiştirir. Ona birçok manevi hâller, keşifler ve sırlar öğretir. Bedir Karhan Efendi, on dokuz yirmi senelik tarikat hayatını zahiren züht, ibadet ve takva; manen de Muhammed-i Necmeddin Hazretleri ile manevi ünsiyet kurarak geçirir.

Bedir Karahan Efendi, kendisine henüz halkı irşat görevi verilmeden önce tarikat yolunda çok titizlikle çalışmış, hocası Muhammed-i Necmeddin'in kendisine verdiği görevleri büyük bir hassasiyetle yerine getirmiştir. Bu esnada kendisinde birçok manevi hâller zuhur etmiş ama bunların ne anlama geldiğini bilememiştir. Hocasına bu hâllerden bahsettiğinde, hocası; *“Evladım, ben bu hâllerin ne olduğunu bilmiyorum. Şeytanî mi yoksa rahmanî mi biz bilemeyiz. Sen görevlerine devam et, ibadetlerini tam yap, mürşidinle olan istikametinden şaşma. Eğer bu yaşadığın hâller şeytanî ise senden gider, rahmanî ise de devam eder.”* demiştir. Hocasıyla bu görüşmesinden sonra görevlerine aynen devam etmiş ve bu sırada kendisinde yine harikulade hâller meydana gelmiştir. Çevresindeki insanlara bu hâlleri anlatamayan Bedir Karahan Efendi, onlardan uzaklaşıp köyün dışındaki bir mağarada inzivaya çekilmiş, ibadet ve murakabelerine bu uzlet köşesinde devam etmiştir. Ekseriyetle geceleri mağaraya gidip tefekkür, tezekkür ve ibadetle meşgul olmuştur.

Bedir Karahan Efendi, mağarada uzlette iken yaşadığı bir hatırasını şöyle anlatmaktadır:

“Bir gün mağarada uzlette iken dışarıya çıkma ihtiyacı hissettim. Bir ağacın arkasına doğru yöneldiğimde birden çeşitli makamlarda sesler duymaya başladım.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Şaşkınlıkla etrafıma baktım. Ağaçların, dalların, otların, hatta yerdeki toprağın ve taşların Allah'ı zikrettiğini kulaklarımla duymaya ve aynı zamanda cümle mahlûkatın nasıl kendi ekseninde zikrederek hareket ettiklerini görmeye başladım. Allahu Teala'nın, “Yeryüzünde ne varsa canlı ve cansız, kendi ekseninde Rabbini zikretmektedir.”⁷ ayetinin zuhur ettiğine ve cümle mahlukatın Allahu Teala'yı nasıl zikrettiğine böyle şahit oldum.

Gündüzleri bazen vakit namazları bazen de şahsi ihtiyaçlarımı görmek için halk içine çıkıyordum. Bu zamanlarda karşılaştığım insanların bana baktıktan hemen sonra bayıldıklarını görüyordum. Kiminle selamlaşmak ya da konuşmak istesem beni gördüğünde birden yere yıkılıyordu. Bu gibi hâllerden oldukça rahatsızlık duyuyordum. Bu sebeple Allahu Teala'dan bu hâli benden kısıtlamasını, bir nebze dahi olsa almasını istedim.” (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi).

İnsanların Bedir Karahan Efendi'yi görünce bayılması ondaki ilahi cezbenin ne kadar kuvvetli olduğunu göstermektedir.

⁷ “Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O'nu tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız.” (Kur'an-ı Kerim, 17/İsrâ-44); “Göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ı tesbih etmektedir.” (Kur'an-ı Kerim, 59/Haşr-1); “Göklerde ve yerdekilerin hepsi Allah'ı tesbih eder.” (Kur'an-ı Kerim, 61/Saff-1); “Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tesbih eder.” (Kur'an-ı Kerim, 64/Tegâbun-1).

7. Çile ve Sabır Yılları

Bedir Karahan Efendi'nin üç amcası seferberlikten dönmemiş, kendisi de askerliğini yapıp köyüne döndükten kısa bir müddet sonra babasını kaybetmiştir. Kabilede büyük olarak genç yaşta kendisi kalmış, kardeşlerinin ve amcalarının ailelerinin sorumluluklarını üstlenmiştir. Bunun yanı sıra ilerleyen yıllarda kardeşlerinin ikisi henüz yeni evli iken vefat etmiştir. Daha sonraları da kendisinin sekiz erkek, bir kız evladı vefat etmiş ve bunları elleri ile toprağa vermiştir. Bedir Karahan Efendi, bunların hepsinin Allah'tan geldiğini bilerek sabretmiştir.

Bedir Karahan Efendi'nin imtihanı bunlarla da kalmayıp devam etmiştir. Köydeki bir olaydan sonra damadı vurulmuş, bunun sonucunda da köyde kabileler arasında husumetlik meydana gelmiştir. Bu husumet sebebiyle Bedir Karahan Efendi'yi ziyarete gelenlere, onun hakkında ileri geri konuşulmuş, misafirleri huzursuz edilmiştir. Bedir Karahan Efendi ise olanlara karşı sabretmiş, nihayetinde bu şartlar altında irşat görevine köyünde devam edemeyeceğini anlayınca Peygamber Efendimiz'in hicret sünnetini işleyerek Kırkgeçit köyüne göçmüştür.

Bedir Karahan Efendi, irşat döneminde de çok çile çekmiştir. Malum, Efendi'nin görev yaptığı zamanlar ezanın, dinî sohbet toplantılarının, toplu zikrullah yapmanın yasak olduğu zamanlardır. Bedir Karahan Efendi de dinî-tasavvufî sohbet toplantıları yapıyor, zikir yaptırıyor diye defalarca şikâyete maruz kalmış, sohbet toplantıları jandarma ve polis tarafından basılmıştır. Bu

Bedir Karahan Efendi (KS)

sebeple iki defa hapse girmiş, bir defa da sürgüne gönderilmesi söz konusu olmuştur.

İlk kez hapse girdiğinde, ne kadar yattığı tam olarak bilinmemektedir. Rivayet edildiğine göre kırk gün yatmıştır. Hapishanede iken sakalları zorla tıraş ettirilmiş, çok çile çekmiş, zulüm görmüştür.

Daha sonra yine ihvanlarına sohbet ederken jandarmalar tarafından götürülen Bedir Karahan Efendi, ikinci kez hapse girmiş, sekiz ay cezaevinde yattıktan sonra tahliye olmuştur. Bu dönemle alakalı anlatılan bir hatırası şöyledir:

Bedir Karahan Efendi mahkemede hâkimin huzuruna çıktığında, hâkim; Bedir Efendi'ye: "*Bak Bedir Karahan! Bir daha böyle bir toplantı yaptığını duyarsam seni zindana attırırım. Son olarak ne söyleyeceksin?*" der. Bedir Efendi de bütün heybeti ile ayağa kalkar ve son derece ciddi bir şekilde; "*Hâkim Bey, bu emrin bana geldiği yer senden çok daha büyüktür.*" der. Hâkim şaşkınlık içerisinde tahliye kararını verir.

Rivayet edildiğine göre Bedir Karahan Efendi hapishanede iken gerek hâl gerekse de kâl ile irşada devam etmiş, böylelikle koğuşunda bulunan değişik fitrattaki birçok insanın irşat halkasına dâhil olmasına vesile olmuştur. Kahraman Aslan'ın bu dönemle ilgili bir hatırası şöyledir:

Mürşidim ile beraber hapis yatarken yan koğuşa hacca gitmiş birisi geldi. Biz onu Bedir Efendi'ye methettik ama mürşidimiz, ilgilenmedi ve itibar etmedi.

Daha sonra hapishanede yatan namlı bir eşkıyayı görmek istedi. Arkadaşlarla birlikte bu duruma şaşırđık. Ben, mürşidimin isteği üzerine eşkıyaya; Bedir Efendim'in kendisiyle görüşmek istediğini söyledim. Eşkıya, hiç ihtiraz etmeden geldi. Son derece saygılı bir şekilde Efendim'in elini öptü, önüne diz çöküp oturdu. Bedir Efendi, *“Oğlum, bugüne kadar çaldın, çırptın, vurdun, kırdın. Bak, nihayetinde geldiğin yer hapis köşesi. Gel, günahlarına tövbe et, bu yolu bırak. Sana ders vereyim. Allah'ın yolunu tut.”* dedi. Bu sırada Bedir Efendi'ye bakan o namlı eşkıya, sanki Efendi'nin nazarları karşısında eridi, bitti. Eşkıya, Bedir Efendi'ye; senin gibi bir zatın sözü tutulmaz mı Efendim diyerek tamam dedi. Tövbe ederek namaza başladı. Bedir Efendi'den ders aldı, Kur'an öğrendi. Hapisten sonra hacca da giden bu zatın daha sonra hapishanede verdiği söze sadık ve girdiği yolda daim olduğunu gördüm.

Hayatında çok büyük çile ve sıkıntılar çeken Bedir Efendi, her şeye rağmen bunlara sabretmiş, daima Allah'a tevekkül etmiştir (Baki Karahan, İbrahim Karahan, Kahraman Aslan).

8. İrşat⁸ Edilmesi

Bedir Karahan Efendi, manen Muhammed-i Necmeddin tarafından irşat edilmiştir. Bedir Efendi, mürşidi Muhammed-i Necmeddin'in kendisini irşadı sırasında yaşadığı bir manevi seyri şöyle anlatmıştır.

⁸ İrşat: İrşat etme, rehberlik etme anlamındadır. Manen aydınlatma, gafletten uyandırma demektir. Bu bağlamda Hak yolu gösteren kişiye mürşit, mürşide de sahib-i irşat denir. Bu manasıyla irşat, doğru yolu göstermek demektir (Cebecioğlu, 1997: 399-400).

“Odamda kimse yoktu, yalnızdım. Bir huzur yaptım, zikir ettim. Şeyhim Muhammed-i Necmeddin Hazretleri geldi. Benim sol elimden tuttu, sağ tarafına aldı. Gidiyoruz dedi. Beraberce odadan gittik. Nasıl gittiğimizi bilmiyorum. Uçuyor muyuz yoksa yürüyor muyuz anlamadım. Bir anda Şam’a vardık. Şam’dan döndük, Beyrut’a vardık. Karadan değil de Kızıl Deniz üzerinden Cidde’ye vardık. Cidde’den de Kâbe’ye vardık. Daha hacca gitmemiş, oraları görmemiştim. Kâbe-i Muazzama’yı tavaf ettik. İki üç defa tavaf yapıp dolaştıktan sonra Say’a vardık. Orada Say yaptık. Oradan Arafat’a çıktık. Arafat’ta dua okuduk. Şeyhim Muhammed-i Necmeddin Hazretleri okuyor ben de amin diyordum. Orada vakfe yaptık ve vakfeden döndük. Mina’dan geri Kâbe’ye döndük. Yine Beytullah’ı tavaf ettik. Oradan çıktık, Medine’ye geldik. Peygamber Efendimiz (SAV)’in türbesini, Ravza-i Mutahhara’yı tamamıyla ziyaret ettikten sonra Kudüs’e geldik. Kudüs’te Hacer-i Mualla’nın önünde yerden semaya doğru beş parça merdiven kuruluydu. Şeyhim benim elimden tuttu bu merdivenlerden çıkartmaya başladı. Birinci semaya çıktığımız zaman bir kapı açıldı. O andan sonra yürüyor muyuz uçuyor muyuz bilmiyorum. İkinci, üçüncü, dördüncü semaya vardık. Dördüncü semada Beytü’l Mamur var idi. Beytü’l Mamur’dan sonra beşinci, altıncı, yedinci semayı geçince Âlem-i Melekût diye yere vardık. Bütün enbiyalar ve evliyalar ervahı ordaydı. Ne kadar peygamber gelmiş geçmiş ise hepsi bir sırada oturuyorlardı. Önlerinde de müminler oturuyorlardı. Sahabeler, sahabe çocukları, aileleri hepsi peygamberlerin etrafında oturuyorlardı. Bizim peygamberimiz Hz. Muhammed (SAV)’in önünde bir kürsü vardı. Kürsünün

sağ tarafında Ebubekir Sıddık (RA) ve Ömerü'l-Faruk (RA), kürsünün sol tarafında ise Ali-yü'l-Murtaza (RA) ve Osman-ı Zinnureyn (RA) oturuyordu. Onların ellerini öptükten sonra diğer tarafa geçtik. Sonra da Âlem-i Ervah'tan aşağı doğru gittik. Şeyhim beni tekrar Peygamber Efendimiz (SAV)'in Âlem-i Meleket'ta bulunduğu yere götürdü. Orada Peygamber Efendimiz (SAV)'in eline götürdü. Elini öptükten sonra beni tekrar eve getirdi. Yukardan atlar gibi semadan eve indik.” (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi).

Bedir Karahan Efendi, anlattığı bu hâlleri mürşidi Muhammed-i Necmeddin'in manevi rehberliğinde yaşamıştır. Muhamedd-i Necmedin, irşat sırasında yaşanan bir manevi seyirle götürdüğü manevi bir mecliste Bedir Karahan Efendi'ye önce dört halifenin sonra da Peygamber Efendimiz (SAV)'in mübarek ellerini öptürmüştür. Bedir Karahan Efendi, kendisine icazet verilene kadar üstadı Muhammed-i Necmeddin tarafından manevi olarak yetiştirilmiştir.

9. İrşat İcazetinin⁹ Verilmesi

Bedir Karahan Efendi, kendisine icazetle halkı irşat etme görevinin verilmesini şöyle anlatmaktadır:

“Bir gün huzurda ders çekiyordum. Şeyhim Muhammed-i Necmeddin Hazretleri¹⁰ geldi. Hadi

⁹ İcâzet/İcâzet-nâme: Bir mürşidin muhip ve müritleri yetiştirmesi için yetişmiş ve ehliyetini ispatlamış bir müridine izin vermesine icâzet, bu izni tespit eden yazılı belgeye de icâzet-nâme denir (Uludağ, 1991: 239; Cebecioğlu, 1997: 384).

¹⁰ Bedir Efendi, sohbetlerinde mürşidinin adını Muhammed-i Necmeddin olarak telaffuz etmektedir.

gidiyoruz, dedi. Elimden tuttu, sağına aldı. Kendi solda ben sağda gittik. Büyükçe bir düzlüğe vardık. Bütün enbiya ervahı oradaydı. Önlerinde Peygamber Efendimiz dört Çihâr-yâr Efendimiz de Peygamber Efendimizin yanında güzel elbise ile oturuyorlardı. Onların beri tarafında da bütün geçmiş evliya ervahları bulunmakta idi. Yani Peygamber Efendimizin bir tarafında enbiya ervahları, öbür tarafında ise evliyalar bulunuyordu. Şeyhim Muhammed-i Necmeddin Hazretleri elindeki yazılı bir kâğıdı götürdü, Peygamber Efendimize verdi. Ben de şeyhimin yanında idim. Peygamber Efendimiz kâğıdı aldı baktı. Sağ tarafında bulunan Ebubekir Sıddık Hazretlerine verdi, o da kâğıdı kendisinin sağ tarafındaki Ömerü'l Faruk'a verdi. O da baktı kâğıda, imzaladı geri Ebubekir Efendimize verdi. Ebubekir Efendimiz de imzaladı, Peygamber Efendimize verdi. Peygamber Efendimiz bu sefer sol tarafında aksakallı bir zat vardı o da Osman-ı Zi'nnureyn'miş ona verdi. O da yanındaki Hazreti Ali'ye verdi. Hz. Ali de imzaladı. Ve geri kâğıdı Hz. Osman'a verdi, o da imzaladıktan sonra kâğıdı Peygamber Efendimize verdi. Peygamber Efendimize gelince Peygamber Efendimiz de imzaladı. Kutup lazım dediler. Kutup aradılar. Kutup o zaman Bağdat'ta Cami-i Kebir Mahallesinde Ramazan Efendi isminde bir hoca imiş. Onu buldular. Bunların beşinin imzası kâğıdın altında idi. Kutbun imzasını da kâğıdın bir köşesine imzalattılar. Ondan sonra bu kâğıdı bana verdiler. Kâğıdı aldım, okudum. Kâğıtta Peygamber Efendimiz "*Evladım sen ümmetimi irşat edeceksin.*" diye yazıyordu. Bu kâğıdı aldım. Ayıktım ki diz üstü ders çekiyorum." (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi).

Bedir Karahan Efendi (KS)

Kendisine ilk icazet verilmesini bu şekilde anlatan Bedir Karahan Efendi bu hususla alakalı olarak ders hocası Baki Hoca'yla görüşmesini ise şöyle anlatır:

“Sabahleyin kalktım, ders hocama gitmeye karar verdim. Bu verilen icazet bana bir vazife oldu. Bunu yapmayınca mesul mü olurum, yapmak istesem yapabilir miyim, beni tanıyan olur mu diye düşündüm ve hocama sormaya gittim. Hocama bu hâli anlattım. Şimdi ben ne yapacağım dedim. Hocam düşündü, düşündü; *“Oğlum, sen şimdi hiç bir şey yapamazsın.”* dedi ve tekrar *“Şimdi sen kime (ben) şeyhim diyeceksin, kime inâbe¹¹ vereceksin, kim seni şeyh olarak tanıyacak?”* dedi. Ben oradan kalktım, Sarız'a gittim. O gün, günlerden Cuma idi. Sarız'da Cuma namazını kıldım. Namazdan çıkınca namazdaki adamların hepsi bana yöneldi, hepsi üzerime geldi. Üzerime öyle geldiler ki kimi boynuma sarıldı, kimi kucakladı. Orada bir izdiham oldu. Ali Hoca isminde birisi beni onların içinden çekti, bir dükkâna girdirdi. Kapıyı üzerimden kilitledi. Kendisi dışarı çıktı. Orada bulunan kalabalığa; *“Bu olan hâl yasak bir hâl, adamın üzerine gelmeyin, dağılın.”* dedi ve devam ederek; *“Konuşmak isterseniz izdiham yapmayın, teker teker gelip konuşun.”* dedi. O kalabalığı dağıttı. Bu hâl böyle devam etti.” (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi).

¹¹ İnâbe: Tövbe etme, işlenen günahlardan pişmanlık duyup Allah'a dönme. Allah'a gönül verme, halktan Hakk'a yönelme. Tövbe görünür günahlardan, inâbe ise insanın içindeki kusurlardan vazgeçip Allah'a dönmesidir. İnâbe, tövbenin ileri ve daha mükemmel bir derecesidir (Uludağ, 1991: s. 246-247).

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi o günlere ait bir hatırasını da şöyle anlatır:

“İncedere köyünden kendisi dayım düşer bir adam vardı. Geldi, *“Yeğenim, gel bizim köye gidelim.”* dedi. Ben de, *“Ne için?”* dedim. Dedi ki: *“Sende biz bir güzel hâl, bir iyilik görüyoruz. Bizim köy hep kumar oynuyor. Yarın yılbaşı var, hepsi kumar oynayacak, hazırlandılar. Gidelim de onlara bir nasihat eyle, bu işten onları vazgeçir.”* dedi. Halkı irşatta yaşadığım ilk hâl bu idi. İnsanlarda bana karşı bir sevgi vardı. O gideceğimiz köye vardık. Bizi götüren adam çok çalışır, çok ibadet edermiş. Odaya girince bana bir hâl oldu. Bir feyiz geldi bir ilahi söyledim. On, on beş kişi orda yere düştü, bayıldı. Bayılanlardan kimisi nur gördüğünü söylüyor, kimisi hatalarını günahlarını sayıyor, kimisi başkalarının günahlarını söylüyor, kimisi de hayvan sesine benzer sesler çıkarıyordu. Ben ne yapacağımı bilmedim, dışarı çıktım. Gidip hocama bu durumu sorayım dedim, gittim hocama sordum. Durumu anlattım. Hocam düşündü düşündü ve dedi ki: *“Oğlum, altmış üç seneden beri tarikatta çalışırım, çok zikirlerde sohbetlerde bulundum, ben böyle bir hâle hiç rast gelmedim. Yalnız duydum. Tokat'ta Ahmet Ziyaeddin Hazretleri varmış. Bu zat nöbet tutan bir askerin yanından geçerken asker bayılmış. Doktorlar ayıltamamışlar. Bu askere ne oldu ise şeyhten oldu demişler. Şeyh de o askere ders vermiş. Şeyh ayıltmış, mürit etmiş.”* dedi. *“Sen şimdi git, oradaki bayılanlara abdest aldır, ders ver, onları mürit et.”* dedi. Hocamın yanından ayrıldım, geri İncedere köyüne vardım. Vardım ki adamlar bıraktığım gibi yerde yatıyorlar. Kimisi yarı baygın, kimisi kendi kendine bir şeyler konuşuyor. Hocamın dediği gibi ders verdim, abdest aldurdum, biraz

Bedir Karahan Efendi (KS)

ayıktılar. Köyde herkes zikir etmeye, Allah demeye başladı. Halkı ilk irşadım böyle oldu. Bize şeyhim şeyhim demeye başladılar.” (Bedir Karahan Efendi’nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi).

Bedir Karahan Efendi, irşat görevine başladıklarında o zamanlar hayatta olan bazı mürşitlere, kendisinde olan hâlleri mektupla bildirmiş, onlardan mektup yoluyla kendilerine irşat konusunda müsaade edildiği rivayet edilmiştir. Söz konusu mürşitlerden birinin Sivas’taki İsmail Hakkı Toprak Efendi, diğerinin ise Kilis’teki Şeyh Mehmed Vâkıf Efendi¹² olduğu söylenmektedir.

Bedir Karahan Efendi’nin 1957’de başlayan irşat görevi 1983’te vefatıyla zahiren sona ermiştir. Bedir Karahan Hazretlerinin ihvanı, onun irşat ve tasarrufunun manen devam ettiğini kabul etmektedir. Dergâhında ihvana hizmeti torunu Muhammed Arap Efendi sürdürmektedir.

10. Üveysi Olması

Herhangi bir mürşide bağlanmadan, doğrudan doğruya Hz Peygamberin ruhu ve maneviyatı tarafından irşat ve terbiye edilme veya daha önce yaşayıp vefat etmiş bir velinin ruhaniyeti tarafından terbiye edilmeye üveysilik

¹² Kilisli Şeyh Mehmet Vâkıf Tazebay (1875-1965), mutasavvıf Abdullah Sermest Efendi’nin oğludur. Kilisli Bilgin Efendi diye tanınmıştır. Mutasavvıf ve Hanefî fikhî bilginlerindedir <http://www.kilispostasi.com> (23.04.2011).

Bedir Karahan Efendi (KS)

denir. Bu şekilde terbiye edilen velilerin zahirde mürşitleri olmayabilir. (Uludağ, 1991: 503-504).

Üveysilik, tasavvuf tarihinde görülmüş, mutasavvıflar tarafından bilinen bir manevi irşat yoludur. Bu, ulu bir makam ve yüce bir payedir, bu mertebe değme bir zata müyesser olmaz. Bu Allah'ın bir lutfudur, onu dilediğine verir. Evliyaullahtan bir zümre vardır ki tarikat mürşitlerinin büyükleri onlara “üveysiler” derler. Onların zahirde pire ihtiyaçları olmamıştır. Zira onları Hazret-i Risalet (SAV) inayet kucağında vasıtasız terbiye etmiştir. Veysel Karânî Hz. Peygamberi görmemiş, fakat Hz. Peygamber onu gıyabında böyle manen terbiye etmiş ve yetiştirmiştir. Bayezid-i Bistâmî, Ca'fer-i Sâdık'ın ruhu tarafından, Ebu'l-Hasan Harakânî, Bayezid-i Bistâmî'nin ruhu tarafından terbiye edilmiştir. (Uludağ, 1991: 503-504; Uludağ; Kara, 1998: s. 86). Muhammed Bahâeddîn Nakşibend Hazretleri (H 718/M 1318-H791/M1389) de üveysidir, yani ruhaniyet yoluyla terbiye edilenlerdendir. Onun zahirde mürşitleri Muhammed Baba Semmâsî ve Emir Külâl, hakikatte ise Abdülhalık Gucdevânî Hazretleridir. Şâh-ı Nakşibendî Hazretleri Gucdevânî Hazretlerinin ruhaniyetinden feyiz alarak yetişmiştir. Aynı asırda yaşamadıkları için cismaniyetle görüşmemişlerdir. İşte bu yolda, ruhaniyetten alınan feyiz yoluyla yetişene “Üveysî” denir. (Sâfi Mevlânâ Ali Bin Hüseyin, 1983: 66; Muhammed bin Abdullah el- Hânî, 2009: 27; Mevlüt Sarıoğlu; Necmettin Sarıoğlu, 2000: s. 20-23).

Bedir Karahan Hazretlerinin en önemli özelliklerinden biri de üveysi olmasıdır. Bedir Karahan Efendi, zahirde Baki Hoca'dan tarikat dersi almış ise de hakikatte Şeyh Muhammed-i Necmeddin Hazretlerinin

ruhaniyetiyle terbiye edilip yetiştirilmiştir. Kendisine Muhammed-i Necmeddin Hazretlerini nasıl gördüğünü soran birisine, “*Seni nasıl karşımda baş gözüyle görüyorsam şeyhim Muhammed-i Necmeddin Hazretlerini de öyle görüyordum.*” demiştir.

11. Vefatı

Bedir Karahan Efendi 1901 yılında teşrif ettikleri dünya hayatından 14 Ağustos 1983’te ebedi hayata intikal etmiştir.¹³ Efendi Hazretleri hayatının son günlerinde ihvanına doğruluktan, takvadan ve ihlâstan ayrılmamaları hususunda sürekli nasihatle bulunarak onlara adeta yakında ahrete intikal edeceğini belirtmiştir.

Hastalanmasına rağmen son zamanlarını hep Kur’an okuyarak geçirmiştir. Vefat günü ikindi namazını kıldıktan sonra yine Kur’an okumuş ardından iki rekât daha namaz kıldıktan sonra selam vermiş. Hastalığı dolayısıyla yanında bulunan kızları; “*Baba, artık yeter, yoruldu.*” dediklerinde, “*Yok kızım, biraz daha okuyayım.*” diyerek Kur’an okumaya devam etmiştir. Kur’an okumayı bitirip, orada bulunanlara dönerek; “*Evlatlarım bizden birisi vefat etti.*” buyurmuş. Sonra bir salavat-ı şerîfe getirip kendinden geçmiş. Bedir Karahan Efendi bu hâl üzere son nefesini vererek Hakk’ın rahmetine kavuşmuştur.

¹³ Kayseri/Pınarbaşı Nüfus Müdürlüğü’nden 04.05.2001 tarihinde alınan nüfus kayıt örneğinde Bedir Efendi’nin vefat tarihi 20.08. 1983 olarak kayıtlıdır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

1983 yılı 14 Ağustos'ta ikinci vakti vefat eden Efendi'nin cenazesi 15 Ağustos'ta mahşeri bir kalabalığın katılımıyla defnedilmiştir. Yaz mevsimi olmasına rağmen defin sırasında yağmurun yağması onu sevenlerin üzüntü ve ağlamasına gökyüzünün rahmetle iştiraki olarak yorumlanmıştır.

Bedir Karahan Hazretlerinin türbesi Kayseri'nin Pınarbaşı İlçesi kabristanlığındadır (İbrahim Karahan, Cafer Karahan, Melek Arı).

12. Vasiyeti

Bedir Karahan Efendi, hayata iken ihvanından hiç kimseye vekillik vermemiş, o zamanlar henüz küçük olan torunu Muhammed Arap Efendi'nin ileride yerini dolduracağını çeşitli vesilelerle ihvanına söylemiştir.

“Size emanetim tevhit ile salavat

Umarım Allah'tan bulunuz rahmet

Mahşer günü şefaet eder Muhammed

Ayrılıyorum sizden elveda olsun.”

Bedir Karahan Efendi, ihvanlarına daima Allah'ın emir ve yasaklarına uymaları, istikametten ayrılmamaları hususunda nasihatlerde bulunmuştur. Özellikle birlik ve beraberlik konusuna oldukça fazla nasihatleri vardır. İhvanlarının dergâha sadık olmalarını ve bu yoldan ayrılmamalarını istemiştir. Dergâhtan ayrılmayıp istikamet üzere çalışan ihvanlarının başka kapıya gitmelerine gerek olmadığını söylemiştir. İhvanların derslerine ve hatim sohbetlerine devam etmelerini istemiş ve dünyadan göçtükten sonra himmetinin daha fazla olacağını söylemiştir.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Vefatından önce kendisini ziyarete gelen ihvanlarına hitaben; *“Evlatlar, bu son görüşmemiz, beni bu dünyada bir daha göremeyeceksiniz. İnşallah mahşerde beraber oluruz.”* temennisinde bulunduktan sonra; *“Çok müride emek ettim, çok güzel ihvanlarım yetişti ama korkarım ki benden sonra kırk sahte şeyh çıkar. Bunlar sizi aldatmasın.”* buyurmuştur. Bu konuyla ilgili Efendi Hazretlerinin eşi Şerife Karahan’dan nakledilen bir hatıra ise şöyledir:

Eşi Şerife Karahan, bir gün Bedir Karahan Efendi’ye; *“Efendi, sen ahrete geçersen bu kadar mürit ne olacak?”* diye sorduğunda, Bedir Karahan Efendi; *“Hanım, biz ahrete göçünce himmetimiz daha güçlü olur. Kılıç kınından çıkınca daha iyi vazife yapar. Bizler beden kınından çıkınca daha iyi vazife yaparız. Müritlerim vefatımdan sonra kapısına bağlı olduğu müddetçe himmetim onların üzerine olur. Lakin benliğe düşenlere himmetim olmaz.”*¹⁴ dedikten sonra kendisinden sonrası ile alakalı olarak da; *“Şu ikinci torunumdan ümidim var. Şu sarı oğlan inşallah ocağımızı yakar.”* buyurmuştur.

Rivayete göre yine bir gün Bedir Karahan Efendi, Kırkgeçit’te ırmak kıyısında ihvanlarıyla sohbet ederken yanlarına gelen ve henüz üç dört yaşlarında olan ikinci

¹⁴ Bedir Efendi’nin bu ifadesi ehl-i tasavvuf arasında bilinen ve kabul gören bir anlayıştır. Ölümle bedenlerinin sınırlarlarından kurtulan veliler, çok daha güçlü bir etki alanına sahip olabilirler. Bu bağlamda bir âşık, erenlerin ölmediğini, iki âlemde de tasarruf sahibi olduklarını şöyle dile getirir:

Dü âlemde tasarruf ehlidir rûh-ı velî

Deme ki bu mürededir bundan nice dermân ola

Rûh şemşîr-i Hudâ’dır ten ona olmuş gılâf

Daha alâ kâr eder bir tîğ ki uryân ola (Tatçı, 2010: 110;

Brodbeck, 210: 43).

Bedir Karahan Efendi (KS)

torunu Muhammed Arap Efendi'yi kucağına alıp sevmiş ve sonra da ağlayarak ihvanına; *“Benden sonra bu çocuk inşaallah benim yerime oturacaktır.”* buyurmuştur.

Aynı konuyla ilgili olarak Ali Dilekçi'nin diğer bir hatırası şöyledir:

İhvan arkadaşlarla Efendi Hazretlerini ziyarete gelmiştik. Kucağına torunu Muhammed Arap Efendi'yi aldı, sevdi. İhvan arkadaşlar; *“Efendim, oğul balı tatlı olurmuş. Ondan dolayı mı seviyorsunuz?”* dediler. Efendi Hazretleri; *“Doğru evladım, tatlı olur.”* buyurdu. Ardından ihvandan bazıları; *“Efendim, bu sözü söylemeye dilimiz varmıyor ama sizden sonra yerinize kim bakacak?”* dediler. Efendi Hazretleri; *“Benden sonra çok sahte şeyh çıkar. Ben hiç kimseye vekillik vermedim, veremem de. Çünkü onu ancak Allah verir. Şu kucağımda ki çocuktan ümidim var. İnşallah Muhammed Arap yirmi yaşlarına gelince yerime oturur. O zamana kadar da benim himmetimle yürürsünüz.”* buyurdular. O zamandan bu zamana Efendi Hazretlerinin sözünün yerine gelmesini bekledik.

Hayatının son anlarında yanında bulunan kardeşi İbrahim (Şurdum) Karahan'ın naklettiğine göre, Bedir Karahan Efendi hayatının son anlarını ibadetle geçirmiş müritlerine de dua etmiştir. Yanında bulunanlara; *“Evlatlarım, inşaallah vefatımdan sonra himmetimiz sizlere yetişir. Ders hocalarım şimdilik ihvanlarıma ders verip çalıştırsınlar. İnşallah daha sonra ikinci torunum yerimizi dolduracaktır.”* demiştir. (Şerife Karahan, Baki Karahan, H. Mehmet Kılıç, H. Yeter Bayram, H. İsmail Bayram, A. Dilekçi, İbrahim (Şurdum) Karahan, H.İffet).

Bedir Karahan Efendi (KS)

*Ey erenler işte budur
Hâli Bedir Efendim'in
Tarikatı Nakşî-Kâdir
Yolu Bedir Efendim'in*

*Erciyes Dağı eteği
Kırkgeçit kırklar yatağı
Avşarların otağı
Eli Bedir Efendim'in
(Âşık İmamî)*

B. TARİKATI VE SİLSİLESİ

Daha çok Nakşî-Kâdirî mürşidi olarak bilinen Bedir Karahan Hazretlerinin nurlu yolu beş büyük tarikattan feyiz almaktadır. Bu tarikatlar; Nakşibendiye¹⁵, Kâdiriye¹⁶, Kübreviye¹⁷, Sühreverdiye¹⁸ ve Çeşdiye¹⁹, dir. Bedir Karahan Hazretlerine bu beş tarikattan irşat icazeti verilmiştir. Bu sebeple hakikatte bir ***muhabbet ve aşk yolu*** olan Bedir Karahan Efendi'nin yolundan değişik fitrattaki insanlar da nasipenmişlerdir.

Bedir Karahan Efendi, Ömer Ziyâeddîn Dağistânî Hazretlerinin oğlu Muhammed-i Necmeddîn Hazretleri tarafından manen irşat edilmiştir. Bedir Efendi, silsilede Muhammed-i Necmeddîn'den sonra yer almaktadır.

¹⁵ Muhammed Bahâeddîn Nakşibend'in yoluna "Nakşibendiye" denilmektedir. Nakşibendilik'te hafî/sessiz zikir yapılır. Çok yaygın bir tarikattır. Anadolu'da birçok koldan sürmektedir.

¹⁶ Ehl-i tasavvuf arasında "Gavs-ı A'zâm Bâz-ı Eşheb Muhiddîn" olarak da anılan Abdülkâdir-i Geylânî'nin yoluna "Kâdiriye" denilmektedir. Kâdiriye'de cehrî/sesli zikir yapılır. Çok yaygın bir tarikattır. Anadolu'da birçok koldan sürmektedir.

¹⁷ Büyük âlim ve mutasavvıf Necmeddîn-i Kübrâ'nın ve talebelerinin tasavvufta takip ettikleri yola "Kübreviye" denilmektedir.

¹⁸ Seyh Şahabeddîn Ömer Sühreverdî ve müntesiplerinin yoluna "Sühreverdiye" denilmektedir. Bağdat'ta kurulan bu tarikatın Halvetilik üzerinde etkili olduğu söylenmektedir.

¹⁹ Hindistan'ın büyük mutasavvıflarından Seyyid Muîniddîn Hasan Sencerî-yi Çeştî (KS) ve müntesiplerinin yoluna "Çeştiye" denilmektedir.

1. Bedir Karahan Efendi'nin Silsilesi²⁰

Hz. Muhammed (SAV)
Hz. Ebû Bekir (RA)
Selmân-ı Fârisî (RA)
Kâsım Bin Muhammed (RA)
Ca'fer-i Sâdık (RA)
Bâyezid-i Bistâmî (KS)
Hasan Harakanî (KS)
Ebû Ali Farmedî (KS)
Yûsuf-ı Hemadânî (KS)
Abdülhâlık Gucdüvânî (KS)
Ârif-i Rivegerî (KS)
Mahmûd-ı Fagnevî (KS)
Ali Ramitenî (KS)
Muhammed Baba Semmasî (KS)
Seyyid Emir Külâl (KS)
Muhammed Bahâeddîn Nakşibend (KS)
Alâuddîn Attâr (KS)
Ya'kûb-ı Çerhî (KS)
Ubeydullah Ahrâr (KS)
Muhammed Zâhid (KS)
Muhammed Derviş (KS)
Hâcegî Semerkandî (KS)

²⁰ Mürşitlerin üstat zincirine silsile, silsilede yer alan mürşitlere de silsile ricali denir. Silsilelerden bahseden eserlere de silsile-nâme denir. Silsile son derece önemlidir. Silsilesini bilmeyen salık, nesebini bilmeyen kişi gibidir. Silsilede geçen her mürşidin bir önceki mürşitten fiilen terbiye görmesi, bir sonraki mürşidi fiilen irşat etmesi şart değildir. Bu durumda üveysilik yoluyla terbiye ve irşat, silsiledeki kopukluğu ortadan kaldırır (Uludağ, 1991: 433-434).

Bedir Karahan Efendi (KS)

Muhammed Bâkî (KS)
İmâm-ı Rabbânî (KS)
Muhammed Ma'sûm (KS)
Şeyh Seyfüddîn (KS)
Muhammed Bedâyûnî (KS)
Şemseddîn Mazhar (KS)
Abdullah-ı Dehlevî (KS)
Hâlid-i Bağdâdî (KS)
Ahmed-i Serâceddîn (KS)
Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî (KS)
Ömer Ziyâeddîn Dağıştânî (KS)
Muhammed Necmeddîn (KS)
Şeyh Bedir Karahan (KS)

2. Feyz Aldığı Büyükler

1. Bâkî Hoca (KS)

Bâkî Hoca (1869-1972), Kayseri'nin Sarız İlçesinde müftülük yapmış âlim bir zattır. Bedir Karahan Efendi'nin tasavvufi ders aldığı ilk hocasıdır. Bedir Efendi kendisine tasavvuf ve tarikat yolunda rehberlik eden Bâkî Hoca'nın adını bir muhabbet eseri olarak oğluna koymuştur. Bâkî Hoca'nın kabri Kayseri'nin Sarız ilçesindedir. Bâkî Hoca'nın da mürşidi Muhammed Necmeddîn Hazretleridir (Muhammed Arap Karahan).

2. Muhammed Necmeddîn (KS)

Muhammed Necmeddîn Hazretleri bugünkü Suriye sınırları içerisinde kalan bölgede yaşamıştır. Silsile-i

Bedir Karahan Efendi (KS)

şerîfteki Ömer Ziyâeddin Hazretlerinin oğludur.²¹ Hakkında pek fazla bilgi bulunmamaktadır. Bedir Karahan Efendi, Muhammed Necmeddîn Hazretlerini zahiren görmemiştir. Bağlılıkları üveysi olarak manen gerçekleşmiştir.

Muhammed Necmeddîn Hazretleri genç yaşta halkın irşadıyla meşgul olmuştur.²² Bedir Karahan Efendi'nin bildirdiğine göre 40-45 yaşlarında iken vefat etmiştir. Kabri Suriye ile Kuzey Irak arasında bulunan Deyr el-Zûr beldesinde (Muhammed Arap Karahan).

²¹ Ömer Ziyâeddîn Dağıstanî, son devir Osmanlı âlim ve mutasavvıflarındandır. H.1266 M 1849 senesinde Dağıstan'da Çerka'ya bağlı Miatlı Köyünde doğmuştur. Tahsilini İstanbul'da yapmıştır. Hocası Ahmed Ziyâeddîn Gümüşhânevî Hazretlerinden zahirî ve bâtinî ilimleri öğrenip üçüncü halifesi olarak icâzet ve irşat vazifesini almıştır. H.1339 M. 1921 senesinde vefat etmiştir. Kabri, İstanbul'da Süleymaniye Camii haziresindedir. (<http://www.rehberim.net> 24.05.2011).

²² Rivayete göre Şeyh Ömer Ziyaeddîn (KS), müridi Osman Nuri-yi Bağdadî'yi (KS) yanına çağırıp; *"Oğlum Osman, bu makam manen senindir. Yalnız ben senin Şeyh Necmeddîn'e (KS.) boyun eğmeni istiyorum. Yerime oğlumun bırakıyorum. Bundan sonra ona tabii ol."* demiş. Şeyh Osman Nuri-yi Bağdadî de müşşidin isteği üzerine Muhammed-i Necmeddîn'e tabii olmuştur. Muhammed-i Necmeddîn, az konuşan, insanların gönlünden geçenleri bilen, aşk ve muhabbeti fazla, celâl sahibi büyük bir müşşit olarak anılmaktadır. (<http://www.ihvanforum.org> 24.05.2011).

3. Bedir Karahan Efendi'nin (KS) Ders Tertibi

1. Daima abdestli ve edep üzere bulunmak.
2. Haram yememek, harama bakmamak, kadın ise tesettüre riayet etmek.
3. Üzerinde kul hakkı varsa ödemek, küskünlerle barışmak, herkesin hukukuna riayet etmek.
4. Namazı vaktinde, mümkünse cemaatle kılmak ve kaza namazlarını ödemek.
5. Millet, devlet ve hükümeti sevmek, aleyhinde olmamak.
6. Dedikodu ve gıybet etmemek, yalan söylememek, yalan yere yemin etmemek.
7. Allah (cc) için tüm mahlûkatı sevip hulûs-i kalp ile Allah'a (cc) teslim olmak.

Edep ve teslimiyet üzere bulunup kibleye müteveccih şu dersi huzû' ve huşû' üzere okumalı. Umulur ki bu vesileyle Allah'ın (cc) rızasına ve Resulu'llah'ın (SAV) şefaatine mahzar olunur. Allah (cc) mübarek eylesin... Âmin.

Eûzubi'llahimine'sşeytani'r racîm
Bismi'llahi'r rahmani'r rahîm

- () Âyet-el Kürsî
- () İnşirah Sûresi
- () İhlâs-ı Şerîf
- () Felak Sûresi
- () Nâs Sûresi
- () Fâtîha-i Şerîf
- () Salavât-ı Şerîfe (Sallallâhu alennebiyyi Muhammedin ve âlihi)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Ya Rabbi, hâsıl olan sevabı iki cihan serveri Hz. Muhammed Mustafa Sallallâhu aleyhi ve sellem Efendimizin ruhuna, hâce-i kâinat, silsile-i saâdât ervâh-ı tayyibeler efendilerimizin ruhlarına ve Şeyhim Bedir Efendi'nin ruhuna hediye eyledim. Âmin. (Sonra ölüm rabıtası yapılacak.)

Rabıta-i Şerîf: Son nefesi verirken "Şeyh" yanında bulunur. Allah, Allah, Allah diyerek son nefes verilir. Seni yıkar gusül abdesti aldırırlar. Kefene sararlar. Güzel kokular sürerler. Cenaze namazını kılarlar. Götürüp defnederler. Hoca din telkini verirken Münker ve Nekir melekleri gelip soru sorarlar, sen de cevaplırsın. Amel defteri sağdan verilir. Mizan terazisinde günah ve sevap tartılır. Sevabı ağır gelen kullardan olursun. Sırât-ı müstakim geçilir. Âlem-i Ervâh'a varılır. Orda Allah'ın (cc) nuru Peygamberde, O'nun nuru Şeyh'de, O'nun nuru sende. Sen Şeyhin arkasında sağındasın, O'nun kalbinden senin kalbine ilahi feyz akar.

() Eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhû ve rasûluh. Lâ ilahe illallah Muhammedün Rasûlullah. İlâhi ente maksûdi ve rızake matlûbi yâ Rabbî, yâ Allah. Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhil alıyyil azîm.

- () Estağfirullah el Azîm.
- () Allah, Allah, Allah...
- () Lâ ilahe illallah.
- () Sallallâhu alennebiyyi Muhammedin ve âlihi
- () Dua edip Fâtiha Sûresi okunur.
- () İhlâs Sûresi

Ehl-i tarik tarafından Allah rızası için günde bir defa yapılır. Tevfik ve hidayet Allah'tandır.²³

4. Hatm-i Hâcegân²⁴

- (1) Âyet-el Kürsî
- (1) İnşirah Sûresi
- (11) İhlâs-ı Şerîf
- (1) Felak Sûresi
- (1) Nâs Sûresi
- (1) Fâtiha-i Şerîf
- (10) Salavât-ı Şerîfe

a. Silsile-i Şerîf Duası

Allâhümme belliğ ve ersil mislemâ sevaba mâ kara'na minel Kur'âni ve (minel Hatm-i Hâcegâni) ba'del kabûli minnî ilâ rûhi Nebiyyinâ Muhammedinil Mustafa (SAV) ve ila ervâhi cemiil enbiyâi vel mürselîn. Ve ilâ ervâhi Ebû Bekir Sıddık ve Ömer-ül Fârûk ve Osman-ı Zinnûreyn ve Aliyyül Mürteza radiyallahu anhum ve ila ervâhi evladihi ecmaîn. Ve ilâ ervâhi silsileti âliyyeti Nakşibendiyyeti vel Kadiriyyeti vel Kubreviyyeti ves Sühreverdiyyeti vel Ceştiyyeti kaddesallâhu esrarehümül behiyye. Ve ila ervâhi Şâh-ı Nakşibendî ve Abdülkâdir

²³ Ders tertibinden maksat günlük yapılması gereken virddir/zikirdir. Daha açık ifadeyle günlük düzenli bir şekilde yapılan dua ve zikirlerdir. Her tarikatın kendine özgü bir evrâdı vardır. Bu dua ve zikirler, ehl-i tarik tarafından günün veya gecenin en müsait zamanında yapılır (Uludağ, 1991: 523-524).

²⁴ Hatm-i Hâcegân: Toplu olarak yapılan zikir ve duaya verilen addır. Umumiyetle Cuma geceleri verilen tertip üzere yapılır. Tarikat silsilesindeki mürşitlerin ruhlarına teveccüh edilip onlardan yardım ve imdat istenir. Hatim dua ile bitirilir (Uludağ, 1991: 212).

Bedir Karahan Efendi (KS)

Geylânî ve İmâm-ı Rabbânî ve Mevlânâ Hâlid ve Mevlânâ Sirâceddîn ve Mevlânâ Ziyâüddîn ve Mevlânâ Şeyh Ömer ve Mevlânâ Muhammed-i Necmeddîn ve ilâ ervâhi Kutbu'l- Aktab ve Gavsü'l- A'zam ve Kutbu'l- Ulâ Şeyh Bedir (KS) ve sair aktabihimillâhi tealâ. Ve ilâ ervâhi abâinâ ve ümmehâtinâ ve ebnâinâ ve ehevâtinâ meşayihinâ ve ihvaninâ ve akrabainâ ve cemi'il mü'mininine vel mü'minât vel müslimine vel müslimât el ahyâi minhum vel emvat, bi Rahmetike yâ Erhamerrahimiyn velhamdulillahi Rabbi'l-Âlemîn, bi hürmeti seyyidil mürselîn (Lillahitealel fâtiha),

Râbıta-i Şerîf,

(3) Şehâdct getirip hatime başlanır:

(100) İstiğfâr-ı Şerîf

(100) Salavât-ı Şerîfe

(7) Fâtiha-i Şerîf

(79) Sûre-i İnşirâh

(1001) İhlâs-ı Şerîf

(500) Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billâhil aliyyil azîm

(7) Fâtiha-i Şerîf

(100) Salavât-ı Şerîfe

b. Hatim Duası

"Allâhümme yâ daimel fadli alel beriye, yâ bâsıtal yedeyni bil atiye, yâ sahibel mevâhhibusseniyye, yâ sahibe zel afvü vel afiye, yâ dafiäl belaya vel beliye, sallı alâ Muhammedin hayrun verâ seciye, fağfırlenâ yâ Rabbena fî he-zihil aşıyye. Amin, Yâ Muin ve selâmun alel mürselîn velhamdulillâhi rabbil alemîn" El-Fâtiha.

5. Yolun Kaideleri

Bedir Karahan Efendinin tarikatının önemli düsturları şunlardır:

1. Bağlılık, muhabbet ve teslimiyet: Mürit mürişidine bağlı, muhabbetli ve teslimiyet üzere olmalıdır.

2. Edep: Mürit edepli olmalıdır. Her yerde edebini muhafaza etmelidir.

3. Ders/Vird: Mürit her gün düzenli olarak Allah'ı zikretmelidir.

4. Hatim, zikir ve sohbet: Haftada en az bir kere hatime, zikre ve sohbe iştirak edilmelidir.

5. Hizmet: Hizmet, himmeti çeker; himmetle de hâl zuhur eder. Yani hizmet olmazsa himmet ve hâl olmaz. Bu sebeple hizmetten geri durulmamalıdır.

Bu yolun temeli şeriattır. Tarikat binasının sağlam olması için şeriatin sağlam olmalıdır (Muhammed Arap Karahan).

6. Müntesiplerde Görülen Bir Hâl: Tercümanlık

Bedir Karahan Efendi'nin bir başka özelliği de kendisine tercümanlık denilen hâlin verilmiş olmasıdır. Tercümanlık, bir ihvan vasıtasıyla insanların bazı hâl ve sıkıntılarının haber verilmesi veya hastalıklarının tedavi edilmesi hâlidir. Kâmil mürişit, açık keramete rağbet etmez, tezahür eden çeşitli hâlleri bir tercüman mürit vasıtaıyla nakleder. Bu yolla birçok hasta insan tedavi olmuş, yine birçok insanın müşkülleri hallolmuştur. Bu

Bedir Karahan Efendi (KS)

şekilde çeşitli sıkıntılarında kurtulan insanların çoğu irşat halkasına dâhil olmuşlardır. Bu bağlamda nakledilen bir hatıra şöyledir:

Bir kış günü kaybolan iki tüccarın ailesi Sarız Karakolu'na durumu bildirip yardım istemişler. Tüccarlar karakol marifetiyle aranırken, hadiseden haberdar olan Bedir Efendi'nin bir ihvanı, *“Benim mürşidim Allah'ın izniyle bunları bulur.”* demiş. Nihayet kayıp tüccarlar için Bedir Efendi'den yardım istenilmiş. Bedir Efendi'nin yanında bulunan tercümanı Hacı Ömer Yiğit, kendinden geçip konuşarak; *“Aradığımız kişiler Sarız'ın şu dağında, ateş yakmış, heybeleri başlarının altında uyumuş ve orada donup kalmışlar.”* diye haber vermiş. Söz konusu tüccarlar bildirilen yerde tarif edildiği şekilde bulunmuşlar (Nezahat Kan).

Bedir Karahan Efendi'nin vefatından sonra tercümanlık hâli de kalkmıştır. Efendi Hazretlerinin zamanının en önemli tercümanları şunlardır:

1. Hacı Ömer
2. Hüseyin Karahan
3. İsmail Bayram
4. Battal Hafız

Allah'ın bir hikmeti ve lütfu olan tercümanlık hâli birçok insanın bu kapıdan nasip almasına vesile olmuştur. Bu hâl Bedir Karahan Efendi'nin ihvanında tezahür eden kerametlerindedir. (Muhammed Arap Karahan).

7. Rahle-i Tedrisinden Geçen Büyükler

“Benim, ihvanımın hepsine canımdan bir sevgim var.” diyen Bedir Karahan Efendi’nin **aşk, tevazu ve yokluk dergâhından** binlerce insan nasip almıştır. Rahle-i tedrisinden geçen büyükler içerisinde hiç kimseye vekillik vermemiş, istikbale yönelik torunu Muhammed Arap Karahan’ın yerini dolduracağı hususuna işaret etmiştir. Bu bağlamda Bedir Karahan Efendi’nin ihvanlarına, *“Çok müride emek ettim, çok güzel ihvanlarım yetişti ama korkarım ki benden sonra kırk sahte şeyh çıkar. Bunlar sizi aldatmasın.”* ve *“Benden sonra çok sahte şeyh çıkar. Ben hiç kimseye vekillik vermedim, veremem de. Çünkü onu ancak Allah verir. Şu kucağımdaki çocuktan ümidim var. İnşallah Muhammed Arap yirmi yaşlarına gelince yerime oturur. O zamana kadar da benim himmetimle yürürsünüz.”* buyurması manidardır (bk. Vasiyet Bölümü).

Efendi’nin manevi rahle-i tedrisinden geçerek ihvanlar arasında gönül halkasının başında bulunduğu söylenen büyüklerden bazıları şunlardır:

1. Şurdum Karahan: Bedir Karahan Efendi’nin kardeşidir. Ahlak olarak Efendi’ye çok benzeyen Şurdum Karahan Kayseri’de vefat etmiştir.

2. H. Bedir Yıldırım: İhvanın büyüklerinden olup Kayseri’de yaşamaktadır.

3. İbrahim Karakuş: İhvanlar arasında Koyuncu İbrahim diye bilinir. Hizmet etmiş himmete nail olmuş büyüklerdendir.

4. Mehmet Çinitaş: İhvanlar arasında Mehmet Efendi diye bilinir. Vefat etmiştir.

5. Ahmet Yılmaz: Tomarzalı'dır. Demirci Ahmet sanıyla tanınır. Vefat etmiştir.

6. Cuma Yılmaz: Cuma Emmi sanıyla tanınır. Hâl ve sohbet ehli olup Kayseri'de yaşamaktadır.

7. Hüseyin Karahan: Küçüklüğünden beri Efendi'nin yanında bulunmuş seyahatlerine iştirak etmiştir. Efendi'nin tercümanlarındandır.

8. Hafız Mehmet Acar: Pınarbaşı'nın Hangeri köyündendir. İlim sahibi olması dolayısıyla Hafız Hoca olarak tanınır. Efendi'nin medreseden arkadaşıdır. Efendi ile "*Hangimiz önce vefat ederse, kalan vefat edenin cenazesini kalsın.*" diye sözleşmişler. Efendi de vefat edince cenazesini aralarındaki bu kavil gereğince Hafız Hoca kıldırmıştır. Vefat etmiştir.

9. Seyit Aslan: Pınarbaşı'nın Hangeri köyündendir. İhvanlar arasında Seyit Hoca olarak tanınır. Ehl-i kâl ve hâl sahibidir. İlahileri ihvanlarca söylenmektedir.

10. Battal Şaştımoğlu: Bedir Efendi'nin hizmetinde bulunmuş, seyahatlerine iştirak etmiştir. İhvanlar arasında Hafız Battal olarak tanınır. Kayseri'nin Tomarza ilçesinde yaşamıştır. Efendi'nin tercümanlarındandır. Vefat etmiştir.

11. Süleyman Tunç: Hacı Süleyman sanıyla tanınır. Kayseri'nin Sarız ilçesinde yaşamaktadır. Efendi'nin damadıdır.

12. H. Ömer Yiğit: Hacı Ömer diye tanınır. Sarız'ın Karapınar köyündendir. Efendi'nin tercümanlarındandır. Vefat etmiştir.

13. Bekir Hoca: Sarız'ın İncedere köyündendir. Vefat etmiştir.

14. Deli Muhiddin: Sarız'da yaşamıştır. Vefat etmiştir.

15. Mulla Bozkurt: Sarız'ın Esirik köyündendir. Esirikli Mulla diye tanınmıştır. Vefat etmiştir.

16. Bilal Acar: Pınarbaşı'nın Y. Borandere köyündendir. Bilal Hoca sanıyla maruftur.

17. Süleyman Baş: Hacı Hallac Süleyman diye bilinir. Sarız Çörekdere köyünde yaşamaktadır.

18. Ali Yıldırım: Hızır Ali sanıyla tanınır. Sarız Çörekdere köyünde yaşamaktadır.

19. H. Ahmet Evsen: Adana'nın Kozan ilçesinde yaşamıştır. Hacı Ahmet namıyla ve söylediği ilahilerle tanınan Ahmet Evsen vefat etmiştir.

20. Mehmet Evsen: Kozan'da yaşamıştır. Sakallı namıyla bilinir. Vefat etmiştir.

21. Recep Doğan: Hacı Recep olarak bilinmekte, Adana'da yaşamaktadır.

22. Topçu Hasan: İhvan arasında Topçu Hasan olarak tanınmakta, Adana'da yaşamaktadır.

23. Yusuf Berksoy: Yaylakuşu Çavuş olarak bilinir. Adana Tufanbeyli'de yaşamaktadır.

24. Yahya Hüseyin: Tufanbeyli Ortaca köyünde yaşamaktadır.

25. H. Nuri Yıldız: Osmaniye'de yaşamaktadır.

26. Hacı Mustafa Taşkırılmaz: Değirmenci Mustafa olarak tanınmakta, Kahramanmaraş'ta yaşamaktadır.

27. Süleyman Turna: Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Nadır kasabasındandır. Nadırlı Süleyman Hoca olarak tanınır.

28. Mahmut Çitil: Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesindedir. Vefat etmiştir.

29. Ali Kolukısa: Ali Hoca diye tanınır. Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinin Kızılıcık kasabasında yaşamaktadır.

30. H. Mehmet Kılıç: Hataylıdır. Vefat etmiştir.

31. H. Mehmet Karahanlı: Hacı Mehmet Efendi diye bilinir. Hatay'da yaşamaktadır.

32. Ahmet Parlak: Hatay'ın Dört Yol ilçesindedir. Vefat etmiştir.

33. Emin Çelebi: Hacı Emin olarak bilinir. Adıyaman'da yaşamaktadır.

34. Nihat Efendi: Ankara'da yaşamaktadır.

35. Ahmet Uyar: Eskişehir'de ikamet etmektedir. Hacı Ahmet Efendi olarak bilinir.

36. Bekir Atay: Almanya'da yaşamaktadır. Hacı Bekir olarak bilinir.

37. Mehmet Altıntaş: Almanya'da yaşamaktadır. Hacı Mehmet Efendi olarak bilinir.

8. Türbe, Dergâh ve Kırkgeçit

Bedir Karahan Efendi'nin vefatından sonra ihvanı tarafından türbesi yaptırılmıştır. Türbe, Kayseri'nin Pınarbaşı İlçesindeki kabristanlıktadır. Türbede ayrıca Efendi Hazretlerinin kardeşi İbrahim (Şurdum) Karahan ve zevceleri Selver Karahan ile Şerife Karahan medfun bulunmaktadır.

Bedir Karhan Efendi'nin dergâhı Kayseri'nin Pınarbaşı İlçesine bağlı Kırkgeçit köyündedir. Dergâh açık olup ziyarete gelen ihvana burada hizmet verilmektedir.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Ayrıca Kırkgeçit köyünde her yıl vefat ayı içinde Bedir Karahan Efendi'yi anma programı yapılmaktadır.²⁵ Bu vesile ile dünyanın ve Türkiye'nin birçok yerinden gelen sevenleri Kırkgeçit köyünde buluşarak hasret giderip muhabbet tazelemektedirler.

²⁵ Anma programı tarihi kesin olmayıp genellikle vefat gününü (14-15 Ağustos) takip eden hafta sonu yapılmaktadır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

*Bu dünya fanidir kimseye kalmaz
Bakın bu dünyadan gidenler gelmez
Ölenin hâlini kimseler bilmez
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle*

*Sefil Bedir sen de düşün bu işi
Ecel yatağına koyunca başı
Akıtın gözümden kan ile yaşı
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle
(Bedir Karahan)*

I. BÖLÜM

A. SOHBETLERİ

1. Nasihatler

Bedir Karahan Hazretleri bir sohbetinde ihvanlarına şöyle nasihatte bulunmaktadır:

“Kardeşlerim, bu dünya fanidir, ahiri ölümdür. Bu dünyada doğru olmalı, doğru çalışmalı, Allah’ın emri üzere yaşamalı. Mürit olanlar birbirleri ile kardeş gibidir. Namusunu, malını ve canını her hususta birbirine güvenmelidir. Yalan söylememeli, haram yememelidir. İhvan kimsenin hakkına tecavüz etmemeli, kimsenin aleyhine konuşmamalı. Kimsenin günahı başka hiçbir kimseye azap etmez. Herkesin günahı kendine azap eder. Sevabı da varsa faydası kendine olur. Filan mürit şöyle oluyor, filan mürit de böyle oldu, diye müritler birbirini dedikodu etmemeli. Nefsinin ardına düşüp şeytanın sözüne uymamalı. Gıybet kardeşinin etini yemek gibidir.

Şeytana uymadan, birbirinizle iyi geçinin, iyi olun. Hepiniz bir can gibi olmalısınız. Bütün müritlerin hepsine benim canımdan bir sevgim var. Aşağı derecede mürit yukarı derecede mürit ayırt etmeksizin hepsi birdir benim yanımda. Elimden geldiğince hepsini yetiştiririm. Herkes kabiliyetine göre yol alır, bir derece kazanır. Kimisi

enginde kimisi yüksekte olur. İnşallah ölene kadar hepsi de tam manasıyla kendini kurtarır, umudundayım.

Tarikat hayatında birbirinizi hor görmeyin, birbirinize yardımcı olun. Müritler birbirlerinin iyiliğini düşünsünler, birbirlerine yardım etsinler. Bölücülüğe ve ayrımcılığa düşmesinler. Yalnız bizden feyiz alamayan, bizim aşkıımızdan istifade edemeyen mürit varsa başka şeyhten istifade ederim diyorsa ona da Allah selamet versin. İsteddiği şeyhe gitsin, arasın dolaşsın sonra da geri gelsin. Çünkü burası Hak kapısıdır, Resulullah kapısıdır. Doksan dokuz defa tövbeni bozsan da yine gel yine gel. Bu dergâh aşk dergâhıdır. Bu kapıdaki aşk hiçbir yerde yoktur. Bu kapıya sahip olmalı, tuttuğu dalı sağlam tutmalı, oldum havasına girmemeli. Görenler bir zuhurat görünce ben oldum dememeli. Görmeyenler de ben bir şey görmüyorum dememeli layıkıyla çalışmalı. Bütün dünyadaki şeyhlere, halifelere ve müritlere bir manevi feyiz suyu akar. Bu su kutuptan kutbu'l- irşada, kutbu'l- irşattan mürşitlere, mürşitlerden halifelere, halifelerden de hatim hocası vesilesiyle zikir meclislerine, müritlere dağılır. El elde el Hakta'dır. Şeyhin eli halifenin elinde, halifenin eli zikir hocasının elinde, onun eli de müritlerin elinde. Bu böyledir. Ruz-ı ezeliden böyle gelmiş böyle devam eder. Peygamber Efendimiz (SAV)'den bu yana da böyle gelmiş. Mürit, metin olmalı, istikamette olmalı, tuttukları elde, bağlandıkları kapıda sağlam olmalı" (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant Kaydı Çözümlemesi).

2. Müridin Gayesi

Gel ey bâd-ı sabâ lutfeyle bir dem
Haber ver bize cânân illerinden
Beşâretle bize kıl şâd u hurrem
Haber ver bize cânân illerinden

Eğer bir cân ise hüsnün bahâsı
Nice bir cân anın olsun fedâsı
Niyâzînin kadîmî aşinâsı
Haber ver bize cânân illerinden”²⁶

Bedir Karahan Efendi, bu ilahiye söyledikten sonra ihvanına şu açıklama ve nasihatlerde bulunur:

“Ey İhvan-ı Din,
Cânân ili demek, Cenâb-ı Rabbi'l-Âlemin'in zatının makamı demektir. Bâd-ı sabâ ise sabah rüzgârı demektir. Sabah rüzgârından sual açıyor ki bize Cenâb-ı Rabbi'l- Âlemin'in zatından haber ver diye. Eğer Cenâb-ı Rabbi'l- Âlemin'in makamına varırsan, cemalini görürsen, oradan gelirken sabah rüzgârı cehenneme uğrasa cennet olur. O rüzgârın uğradığı kişinin işleri mamur olur, günahları sevap olur ve kendi evliya olur. Eğer bu hâli bulmanın çaresi bir can ise nice can olsun onun fedası. Böyle diyor Niyâzî-i Mısırî.

Niyâzî-i Mısri büyük âşıklardan ve büyük dervişlerdendi. Ümmi Sinan Niyâzî-i Mısırî Hazretlerinin şeyhiydi. Kendisi kutb-ı cihan idi.

²⁶ Şiir meşhur mutasavvıf şair Niyâzî-i Mısırî (H 1027 M 1618-H.1105 M 1693)'ye aittir. Şiirin tamamı Bedir Karahan Efendi'nin sevdiği şiirler bölümüne ilave edilmiştir.

Bir de müridin gayesi “fenâfi’ş-şeyh, fenâfi’r-resul” ve “fenâfi’llah” makamlarına ulaşmak olmalıdır. Derviş çalışıp önce fenâfi’ş-şeyh olmazsa bir yere varamaz. Mürit şöyle fenâfi’ş-şeyh olur: “Mürit şeyhinde fani olur, kendi kaybolur, nereye baksa şeyhini görür. Kendine baksa da şeyhini görür. Böylelikle şeyhine kavuşur.” Müridin bundan sonraki hâli ise fenâfi’r-resuldür. Fenâfi’r-resul hâli ise şöyledir: “Mürid Resulullah’ta fani olur. Kime baksa Resulullah’ı görür, kendine baksa da Rasulullah’ı görür.” Mürid bir zaman da bununla uğraşır. Ondan sonra fenâfi’llah sırları zuhur eder. “Cenâb-ı Allah’ın sırasıyla nur sıfatı, esma sıfatı, zat sıfatı ve en son da cemal sıfatı zuhur eder. Dervişin arayıp bulacağı son hâl budur.” Bundan ilerde bulacağı bir şey yok. Mürit en son Cemâlu’llah’a kavuştuğu zaman kemale ermiştir. Kemale eren insan imanla ölür. Bütün arkadaşlarını, ahabını, akraba-i taallukatını toplar kendilerine soru sorulmadan cennete götürür. Cennet-i âlâda onlara sorarlar: “Siz mahşer gördünüz mü?”. Onlar da; “Yok, görmedik”. Hesap gördünüz mü? “Yok, görmedik.” “Sorgu sual gördünüz mü?” “Görmedik.” derler. “Neden bunları görmediniz?” diye sorduklarında; “Biz Allah’a gizli amel ederdik, geceleri Allah’ı zikredirdik, Allah için ağlardık yalvarırdık, sızlanırdık. Cenâb-ı Allah da bizi gizlice kimseye göstermeden cennetine koydu.” derler. Müridin gayesi bu vasfa erişmek olmalı. Mürit çalışırken keşif keramet sahibi olayım diye çalışmamalı. Mürit, Allah rızası için Rabb’ime kavuşayım, mahşeri kazanayım diye çalışmalı.

Kimsenin günahı kimseyi yakmaz. Hiçbir mürit, mürit arkadaşının hatasını göreyim diye uğraşmamalı. Onun hatası kendine. Mürit her ne hata ararsa kendi

nefsinde aramalı. Her ne kötülük ararsa kendi nefsinde aramalı. Kendi nefsi neye hizmet ediyor, neye çalışıyor, neyi arzu ediyor. Şeytanı mı arzu ediyor, yemek içmeyi mi yoksa zengin olmayı mı? Her ne ise kendi nefsinin terbiye etmeli, Allah'ın rızasını bulmalı, Cemâlu'llah'a kavuşmayı arzulamalıdır. Müridin gayesi böyle olmalıdır.” (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant/Kaset Kaydı Çözümlemesi).

3. Müridin Görevi

“Mürit, doğrudan doğruya (cennet ümidi veya cehennem korkusu olmadan) Allah'a ibadet etmeli. Şeyhini sevmeli, tuttuğu dalı sağlam tutmalı, sağlam çalışmalı. Mürit arkadaşlarını, kardeşlerini sevmeli, işlediği ameline riya katmamalıdır. Müridin ağladığı, güldüğü, okuduğu ve yaptığı amel hep kendisi içindir. Başkasına iyi âşıkmiş dedirtmenin bir faydası yoktur. Mürit, Allah'ı razı etmeye bakmalı, gönlünü engin etmeli, herkesi hoş görmeli, hiç kimseye kötü gözle bakmamalıdır. Birisinin kötü olduğunu Allah sana bildirirse bile onun hakkında başkalarına kötü dememeli. Bugün kötü olursa yarın iyi olur. Bir kul günah eder de günahına tövbe ederse tövbesini de Cenâb-ı Allah kabul ederse Allah onun günahını sevaba tebdil eder. Dağlar kadar günahı olsa Allahu Teala affeder.”²⁷

²⁷ “Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır; Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.” (Kur'an-ı Kerim, 25/ Furkan- 70).

Bedir Karahan Efendi (KS)

Peygamber Efendimiz (SAV), “Hasenati’l-ebrâr seyyiâti’l-mukarrebîn”²⁸ buyurmuştur. Allah (cc)’a âşıkların/hakiki âşıkların seyyiâti/günahı, ihlâssız amel işleyenlerin sevabı gibidir. Bu konuda Niyâzî-i Mısırî,

Çürüklerin hep sağ olur
Zehrin kamu bal yağ olur
Dağlar yemişli bağ olur
Cümle cihan bostan sana²⁹

buyurmuşlar. Eğer sen hak yolda çalışır isen Hak ile kavuşursan o zaman çürük amellerin ve işlemiş olduğun küçük günahlar af olur, kötülerin iyi olur. Günahların sevaplara tebdil olur. Allah yolunu bulursan, Allah yolunda çalışırsan dağ taş sana bostan olur. Herkes aklının yettiği kadar hayır söz, hoş söz konuşmalı. Güzel amel işlemeli.

Bedir Karahan Efendi’ye, bu sırada “*Bir kısım insanlar tövbe ediyor sonra tövbelerini bozup günah işliyorlar. Bunların hâli ne oluyor?*” diye sorulduğunda Efendi Hazretleri şöyle cevap verir: “Onlar da Allah’ın bir hikmeti. O tövbe edip bozanlar, inşallah son zamanlarında tekrar tövbe ederler. Tövbeyle de ahirete göçerlerse Allah inşallah onları affeder. Ama tövbe etmeden ahirete giderlerse o zaman bunun cezasını çekerler. Hz. Mevlânâ: “*Kafir isen de gel Nasrani isen de gel. Yüz kere tövbeni*

²⁸ “Hasenati’l-ebrâr seyyiâti’l-mukarrebîn”: “Ebrarların işledikleri sevap mukarrebler yanında günahdır.” Allah’a yakın olanlara “ebrâr”, bunlardan daha yakın olanlara da “mukarreb” denir Uludağ, 1991: s. 150-151).

²⁹ Niyâzî-i Mısırî’ye ait olan bu şiirin tamamı kitabın Bedir Karahan Efendi’nin sevdiği şiirler bölümüne ilave edilmiştir.

bozduysan yine gel yine gel yine gel.” buyurmuş. Bizim dergâhımız da ümitsizlik dergâhı değil. Elimden geldiği kadar müritleri doğru yola iletmeye gayret gösteririm. Allah’ın emirlerini, Resulullah’ın sünnetlerini müritlere bildiririm. Mürit, hakiki mürit ise, aşk-ı ilahiye tutulmuş ise, feyz-i ilahi basmış kendinden hiç haberi yok ise onun söylediği günah bile olmaz. Cenâb-ı Rabbi’l Âlemin onun günahını sevaba yazar. Ama onun bunun peşine düşüp şu kadın şöyle, şu erkek böyle diye fitnelik ve fasıklık yaparsa ve de dedikodu ederse bu da şeytana uymuş, günah işlemiş olur.” (Bedir Karahan Efendi’nin Kendi Sesinden Bant/Kaset Kaydı Çözümlemesi).

4. Mürşid-i Kamiller ve Görevleri

Bedir Karahan Hazretleri bir sohbetinde mürşid-i kâmillerin vasıflarını, manevi hâllerini, makamlarını ve görevlerini şöyle anlatır:

“Bir şeyh ruhen daima müritlerin irşadı ile uğraşır. Müritleri, manevi ve zahiri olarak yetiştirir. Tarikat-ı Aliye’de gavsı’l-a’zam³⁰ ve kutbu’l- ulâ olur. Bunlar yardımcı olarak kutbu’l- aktabın³¹ yanında bulunurlar. Bazen de bu yardımcılar olmaz. Bir veya iki ya da üç

³⁰ Gavs-ı A’zam tabiri müstakil olarak kullanıldığında Abdülkadir Geylânî kastedilir. İbaredeki “gavs”ın terim anlamı ise, Ricâl-i Gayb”ın en üst mertebesinde bulunan “Kutub”un bir sıfatını ifade eder. Kutub, kendisine yardım için başvurulduğunda “Gavs” adını alır (Cebecioğlu, 1997: s. 287-289; Gürer, 2007: 63).

³¹ Ricâl-i Gayb”ın en üst mertebesinde bulunan en büyük veliye Kutbu’l aktâb, kutbu’l- ekber, kutbu’l-irşâd gibi adlar verilir. Kutbu’l-aktâb, Allah’ın lütfettiği kadarıyla tasarruf sahibi olup halkı Hakk’a götürmekle görevlidir (Cebecioğlu, 1997: s. 460-462).

vazife bir zatta olur. Bu vazifeler gavsu'l- a'zam da olur. Gavsu'l- a'zam vazife yapar. Bazen de kutbu'l- aktab, gavsu'l- a'zam ın vazifesini yapar. Bazen de kutbu'l- irşat olmaz. Kutbu'l- aktab irşat amiri vazifesini de yapar. Yani gavsu'l- a'zam ın ve irşat amirinin vazifesini kutbu'l- aktab yapar. Bu vazife öyle bir hâl ki, bir mürit mağrip te olsa bir mürit de maşrıkt a olsa, her ikisinin de başına bir hâl gelse, her ikisini de aynı anda korur, himmeti ulaşır.

Dünyaya yüz yirmi dört bin peygamber gelmiş ve geçmiştir. Bu yüz yirmi dört bin peygamberin yerine yüz yirmi dört bin evliyaullah mevcuttur. Bu evliyaullahın biri öldüğü zaman yerine mutlaka birini getirirler. Bu ya ilerden ya geriden ya da ruh-ı ezelden olur. Hiçbir zaman dünyada evliya eksik olmaz. Eğer bir eksik meydana gelirse o zaman kıyametin kopması lazımdır. Dünyanın her türlü hususatı, yani; âlemî afat, semavî afat, arzî afat, depremler, yer kaymaları, rüzgâr afetleri ve sel afetleri gibi bütün bunlar Allah'ın emri ile kutbu'l- aktabın elinden geçer. Ne diyelim bu manevi hâller anlatmak ile bitmez. Aynı zamanda anlatmakla sınırlarına yetilmez. Bu, zahirî kitap yazmaya benzemez. Bu, Allah'ın gizli bir hazinesidir. Buna vâkıf olan insanlar mümin olan insanlardır.” (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant/Kaset Kaydı Çözümlemesi).

5. Şeriat, Tarikat, Hakikat ve Marifet

Bedir Karahan Hazretleri bir sohbetinde tasavvufun önemli ıstılahlarından “*şeriat, tarikat, hakikat ve marifet*” hakkında şunları söylemektedir:

“Şeriat insanın derisi gibidir. Tarikat derinin içindeki eti gibidir. Hakikat etin içindeki kemik gibidir. Marifet ise kemiğin içindeki ilik gibidir. Yani bu dört haslet insanın en önemli organları gibidir. Hepsi birbirini tamamlar. Böylece tarikatsız şeriat, şeriatsız tarikat olmaz. Dışarıdan insanlar sanır ki, şeriat ayrı tarikat ayrı. Öyle değil. Şeriat şu dört duvarlı oda gibi, tarikatta bu odanın içine serilen halı, kilim ve minder gibi. Bu odada halı, kilim ve minder olmazsa oturulamaz. İşte tarikatsız şeriat da içinde bir şey olmayan boş oda gibi olur. Bu odada halı ve minderden başka yemek yenmesi için bir de sofraya serilmesi lazımdır. İşte bu da hakikattir. Bu sofraya insanın gıda alması için bir de yemek gelmesi lazımdır, bu gıda da marifettir. Tarikat ehli bir insan namaz kılar, oruç tutar, zekât verir, hacca gider. İşte bunlar hep şeriatın emridir. Yani şeriatsız bir tarikat olmaz. Tarikatı yaşayan insanlar şeriatın emrine uyar, bunlar birbirini tamamlar. Tarikatta çalışan insan hakikati bulur sonra da marifeti bulur. Şeriat bu yolun temelidir. Allah’a kullukta hepsi birbirini tamamlar.” (Bedir Karahan Efendi’nin Kendi Sesinden Bant/Kaset Kaydı Çözümlemesi).

6. Zikir

“Şeriat yolu ile çalışmak farz-ı muvakkat, tarikat yolu ile çalışmak ise farz-ı daimdir. Bir müridin yattığı yerde, kalktığı yerde, ayakta iken ve otururken Allah’ı zikretmesi farz-ı daimdir. Allahu Teala ayet-i kerimede şöyle buyuruyor: “Onlar ayakta iken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı anarlar (zikrederler). Göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler. Rabbimiz sen bunu boşuna yaratmadın, seni tesbih ederiz, bizi cehennem azabından

koru, derler.”³² Bu ayete göre zikir farz-ı daimdir. Zikrin muayyen bir zamanı yoktur. Bir insanın akılbaluğ olduğundan itibaren Allah’ı her an zikretmesi lazımdır. Zikir farzdır. Bir insanın imanını kemale erdirebilmesi için Allah’ı çokça zikretmesi lazımdır. Şeriat ise farz-ı muvakkattır. Şöyle ki, günde beş vakit namaz kılmak farzdır. Ama vakti gelince farz olur. Sabah namazı kılındığı zaman öğle namazına kadar başka farz namaz yoktur. Öğle namazı kılındığı zaman ikindi namazına kadar farz namaz yok. İkinci namazının vakti girince ikindi namazı farz olur. İkindinden akşama, akşamdan da yatsı vakti gelene kadar namaz yok. Yatsının vakti gelince farz olur. Yani bu beş vakit namaz muayyen zamana bağlıdır, vakitleri geldiğinde farz olur. Oruç sene de bir ay tutulur, on bir ay farz oruç yok. Zekât paran varsa yılda bir defa farz olur. Hac paran varsa ömründe bir kere gitmek farzdır. Yani bunların hepsi muayyen zamana bağlıdır. Fakat zikir ise daimdir. Yattığın yerde, ayaktayken, kalben veya sesli zikir yapılmalıdır. Bir başka ayet-i kerime de ise Allahu Teala şöyle buyurur: “Bunlar iman edenler ve gönülleri Allah’ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilesiniz ki kalpler ancak Allah’ı anmakla sükûnet bulur (mutmain olur).” (Kur’an-ı Kerim, 13/Ra’d-28).

Kalbi, zikir mutmain eder. Mutmain olan kalp her ibadeti ihlâs ile yapar. Zikretmeyen kalp mutmain olmaz. Mutmain olmayan, temizlenmeyen kalp ibadetin bazısını yapar bazısını yapmaz. İbadeti yerinde yapmaz. İmanı

³² “Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah’ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler:) Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru!” (Kur’an-ı Kerim, 3/Âl-i İmrân-191).

kemale erdiremez. İmanı kemale erdirmek için çokça zikretmek gerekir. Sonra zikretmek her ibadetten efdaldır. Bu konuda Allahu Teala Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: “Ey Muhammed! Kitaptan sana vahyolunanı oku, namazı kıl. Muhakkak ki namaz hayâsızlıktan ve fenalıktan korur. Allah'ı zikretmek ise en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı bilir.” (Kur'an-ı Kerim, 29/Ankebût-45).

Namaz, insanı her kötülükten men eder. Ama zikir en büyük ibadettir. Bunun sebebi ise zikreden kalp mutmain olur. Kalp tamamıyla inanır. Allah'a, Peygamberlere, meleklerle, kitaplara ve ahiret gününe inanır. İbadetin hepsini yapar. Zikretmeyen kalp ham olur. İbadeti gelişi güzel, ihlâsız yapar. Herkese bakar, herkes namaz kılıyor ben de namaz kılalım der. İbadeti taklidî olur. Tarikatsız bir insanın imanı tam manasıyla kemale ermez. İmanın kemale ermesi için mutlaka bir tarikata girip kâmil bir mürşitten ders alıp çalışmak lazımdır. Çalışmazsa Allah'a kavuşamaz. Cenâb-ı Allah Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde zikri tavsiye etmiştir. Ama âlimlerimiz sebebi nedir bilinmez, belki devlet baskısından dolayı belki de nefislerine hoş gelmediği için zikri pek anlatmamışlardır. Zikir yapan müminler en efdal en iyi müminlerdir. Halk zikir konusunu pek bilmediği için şeriatından ayrı bir ibadet yapıyor gibi görüyor. Oysaki zikir farzdır. Allah'ı zikretmeyen kalp mutmain olmaz, Cemâlu'llah'a da kavuşamaz. Allah'ı çokça zikretmek lazımdır.” (Bedir Karahan Efendi'nin Kendi Sesinden Bant/Kaset Kaydı Çözümlemesi).

7. İstikamet

“Bir insanın kendi çalışmasına güvenmesi doğru değildir. İnsanın Allah’ın rahmetine güvenerek doğru yolda yürümesi lazımdır. Kulu, yolunda ancak Allah muhafaza eder ve doğru yolda götürür. Allahu Teala ayet-i kerimede şöyle buyuruyor: “Öyleyse emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Beraberindeki tövbe edenler de dosdoğru olsunlar. Hak ve adalet ölçülerini aşmayın. Şüphesiz O yaptıklarınızı hakkıyla görür.” (Kur’an-ı Kerim, 11/Hûd-112).

Emrolunduğunuz gibi dosdoğru olun, istikametten şaşmayın. Eğer istikametinizden şaşarsanız ibadetlerinizde aksaklık, tutarsızlık, ehemmiyetsizlik meydana gelir. Doğru istikamette çalışmak doğruluk, dürüstlük, sadakat ve takva ister. İstikamet in doğruluğu ise yaptığın ibadetin riya olmadan Allah için yapılmasıyla belli olur. Her ameli Allah için yapacaksın. Her şeyi Allah için seveceksin. Yerdeki böceğe varana kadar Allah için sevecek, gözeteceksin. İnsanları, Müslümanları, mahlûkatları her şeyi Allah için sevecek, Allah için gözeteceksin. Bu en büyük ibadettir. Sizler tâ buralara, bizleri ziyaret için geldiniz. Buralara gelmekteki gayeniz Allah’ın rızasıdır. Eğer gayeniz Allah rızası ise, bizlere olan bu sevginiz Allah için ise emin olun ki her ziyaretinizde bir hac sevabı vardır. Bunun için metin olun, doğru istikametten şaşmayın, Allah için birbirinizi sevin, sayın. Helal çalışın, helal kazanın ve helal yiyin. Allahu Teala Muhammed (SAV) ümmetini affetsin. Allah’tan daima rızasını dileriz, affını dileriz, rahmetini dileriz. Cenâb-ı Allah bizleri rahmetiyle yargılasın. O’nun rahmeti her şeyden bol ve çoktur. Affeder inşallah, affeder inşallah.” (Bedir Karahan Efendi’nin Kendi Sesinden Bant/Kaset Kaydı Çözümlemesi).

B. HAYATINDAN KESİTLER

Bedir Karahan Efendi'nin müntesipleriyle olan diyalogları onun dinî tasavvufî konulara bakışını vermesi bakımından önemlidir. Bu bağlamda manidar olan bazı hatıralar şöyle tespit edilmiştir.³³

1. Mürşid-i Kâmil

Bedir Karahan Efendi'nin manevi tasarrufu oldukça güçlüydü. İntisap için kendisine gelenlerin dinî-tasavvufî derecelerine hemen intikal eder ve hâlin icabına göre onlara tavsiyelerde bulunurdu. Tarikatına intisaplı olanların ise hâllerinden haberdar olurdu. Bunlardan hata ya da kusur işleyen olduğu zaman onları da bir yolla manen uyarırdı (Mumammed Arap Karahan).

Bedir Efendi'nin bahsedilen yönlerini yansıtan Ali Dilekçi'nin bir hatırası şöyledir:

Bedir Karahan Efendi'nin müritlerinden birisinin bir yerde misafirligi sırasında söz dönüp dolaşip mürşidi Bedir Efendi'ye gelir. Ev sahibi, müride; *“Bir mürşide intisap etmişsiniz ama şeyhiniz mürşid-i kâmil mi?”* diye sorar. Mürit: *“Ben mürşid-i kâmil ne demektir, bilmem.”* deyince, ev sahibi; *“Mürşid-i kâmillerde bazı hâller olur. Müridi nerede olursa olsun onun ne yaptığını bilir. Namaz kılmayınca, abdest almayınca onu manen uyarır.”* der. Mürit, bu sohbetin ardından abdest alıp yatacağı sıra kendi

³³ Bedir Karahan Efendi hakkındaki ihvan hatıraları elbette ki bu kadar değildir. Bunlardan özel mahiyette olanlar buraya alınmamıştır. Bedir Karahan Efendi ve yolunu tanıtmakta katkıda bulunacak yeni hatıralar kitabın daha sonraki baskısında değerlendirilecektir.

kendine; *“Bugün abdestsiz yatayım. Mürşidim kâmil mürşit ise beni uyarır.”* der. Abdest almadan yatar. Henüz yeni uyumuş iken gördüğü rüyada kapı açılır, iki jandarma ellerinde coplarla içeri girerler. Müridi tuttukları gibi yatağından kaldırıp götürürler. Mürit: *“Etmeyin, tutmayın ben bir suç işlemedim. Nereye götürüyorsunuz?”* diye bağırdıkça ona copla vururlar. Sonra bir yere gelirler. Mürit bakar ki mürşidi karşısında duruyor. Efendi: *“Bırakın onu bu kadar ders yeter bir daha abdestsiz yatmaz.”* der. Jandarmalar bırakınca uyanır. Uyandığında jandarmaların vurduğu yerler hâlâ ağrıtmaktadır. Bu rüyadan sonra aradan üç ay gibi bir süre geçer. Mürit, mürşidi Bedir Efendi'nin ziyaretine gider ve rüyada yaşadığı bu hâlden hiç bahsetmez. Bedir Efendi, onu görünce; *“Nasıl, inandın mı? Mürşidin kâmil mürşit miymiş”* diyerek müridin yaşadığı hâlden haberdar olduğunu gösterir (Ali Dilekçi).

2. Mürşit Sevgisi

Mürit, mürşidine sadık olmalı ve ona çok muhabbet duymalıdır. Mürşidini malından, canından, daha çok sevmeli, ona aşk ile bağlı olmalıdır. Bu yolda sadakat ve teslimiyet olmadan menzil-i maksuda ermek mümkün değildir. Aşk olmazsa teslimiyet, teslimiyet olmazsa da terbiye olmaz. Bu sebeple mürit her an kalben mürşidiyle beraber olmalı, onun hâliyle hâllenmeli ve kâmil mürşidin müridinin hâlinden haberdar olacağını bilmelidir.

Bedir Efendi'yi ziyarete gelen bir grup ihvan, yolda başka bir ihvana rastlar. İçlerinden birisi o kişiyi tanır ve yanındakilere, *“Bu arkadaş Efendi'yi pek sever. Gelin şuna bir şaka yapalım.”* der. Yanına yaklaşır selam

verirler. Ona, “*Senin şeyhin hakiki şeyh değilmiş.*” derler. Bunu duyan ihvan çok kızar ve “*Benim şeyhim hakiki şeyhtir.*” der. Onun kızdığını ve alındığını gören ihvanlar daha da üstüne giderler. Bu arada diğer ihvan ise yavaş yavaş taşları bol olan yüksekçe bir yere çıkar. Bu arada onları Bedir Efendi’nin kâmil bir mürşit olduğunu ikna etmeye çalışır. Ama başaramaz çünkü kendisi kızdıkça diğer ihvanlar daha çok üstüne gelirler. Geriye çekilerek tekrar sorar: “*Yani siz şimdi benim şeyhime şeyh değil mi diyorsunuz?*” Onlar da, “*Evet, o hakiki şeyh değil sen onu bırak.*” derler. Bunu duyunca çok sinirlenir ve “*Siz benim şeyhime laf söyleyecek adam mısınız?*” diyerek yerdeki taşları kendisiyle uğraşan ihvanlara atar. Kiminin kafası, kiminin kaşı yarılr. İhvanlar, Bedir Efendi’nin müritleri olduklarını ve kendisine şaka yaptıklarını söyleseler de iş işten geçmiştir. Bu hâlde iken Efendi Hazretlerinin huzuruna varırlar. Bedir Efendi müritlerin bu hâlini görünce, “*Ah evladım, ne oldu size böyle?*” diye sorar. Müritler, “*Efendim, yolda bir ihvana rastladık. Latife yapmak istedik. O da bize taş atarak kafamızı kaşımızı yardı.*” derler. Bunun üzerine Efendi Hazretleri, “*Eee... Siz de adamın şeyhine laf söz söylemeseydiniz. Söylerseniz böyle olur. Bu sevginin şakası olmaz.*” buyururlar. Onlar Efendi hakkında konuştuklarını söylemezler ama mürşid-i kâmile her şey ayandır. Allah, dostunu haberdar etmiştir (H. Mustafa Akyol, Baki Karahan).

Birçok mürşidin yaşadığı dönemde kıymetinin bilinmediği özellikle yakınındaki insanların suizan ve kınamalarına maruz kaldıkları bir gerçektir. Bedir Efendi de yaşadığı çevrede yer yer böyle hadiselerle maalesef maruz kalmıştır. Aşağıdaki hatıra bu bağlamda manidardır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi, ihvanıyla birlikte cuma namazına gider. Namaz sonrası camiden eve dönerlerken yol kenarına oturmuş, namazda niyazda gözü olmayan birkaç kişi Bedir Efendi ve yanındaki ihvana sataşır. İhvandan birisi atılan sözlere dayanamayıp biraz geride kalarak onlarla münakaşa eder. Bedir Efendi, bunu fark eder ve geri de kalan ihvanı sorar. Yanındakiler: “Efendim, çağıralım.” derler. Birisi koşarak o ihvanı Efendi’nin yanına getirir. Efendi; “Evladım, neden onlarla münakaşaya daldın?” diye sorar. İhvan, “Efendim, şu şeyhin saltanatına ihtişamına bak! Etrafında müritler, sırtında cübbesi nasıl da şatafatlı yürüyor, diye söyleniyorlardı. Ben de sizin mütevazı hayatınızı bildiğim için dayanamadım onlarla münakaşa ettim.” der. Bunun üzerine Bedir Efendi Hazretleri; “Evladım, bu üzerimizdeki cübbe iki metre kumaştan ibaret, sizlerin bizim arkamızdan gelmeniz, bize müritlik yapmanız ise Allahu Teala’nın vermiş olduğu bir sevgi ve bağlılıktır. Bunlar bizim dünyadaki hâlimiz. Acaba bu insanlar bizim Allahu Teala indindeki hâlimizi bilseler, yerimizi görseler ne yaparlar, ne derler.” buyurdu (H.M. Akyol, Zilfi Karahan).

3. İstikamet Üzere Daim Olmak

Bedir Karahan Efendi’nin sadece yurtiçinde değil yurtdışında da birçok müntesibinin olduğu bilinmektedir. Almanya’dan gelen henüz yeni intisap etmiş bir müride, mürşidinde ve dergâhında istikamet üzere daimî olması hususunda şu tavsiyelerde bulunmuştur:

Almanya’dan bir grup mürit Bedir Efendi’yi ziyarete gelmiştik. Sultanımın başı çok kalabalıktı. Bizler

çok uzaktan geldiğimiz için hep yanında olmak, bir şeyler sormak ve bir şeyler öğrenmek istiyorduk. Can kulağıyla Efendi'yi dinliyorduk. Almanya'da benim olduğum mahallede mürit arkadaşlardan kimse yoktu. Diğer ihvan kardeşleri de iyice tanıımıyordum. Şeyhime, zikir ve sohbet için başka gruplara gitmemizde bir sakınca var mı diye sordum. Sultanım, *“Evladım, siz daha yeni intisap ettiniz. Size feyiz bizim kanalımızdan gelir. Aşk ve feyzi bu kapıdan içersin. Başka yerlerde senin manevi rızkın yoktur”* buyurdu. Efendim, bizim ihvan kardeşlerimizin nerde olduklarını bilmiyorum dediğimde; *“Evladım, git onları bul. Tanış ve kardeş ol. Çünkü onlarla beraber bu yolda yürüyeceksin. Bir ağaç yeni dikildiğinde kökü olmaz. Yani zayıf olur. Rüzgâr, fırtına onu savurur, ama köklendiğinde onu hiçbir rüzgâr kolay kolay yıkamaz. Sen şimdi yeni bir fidansın. Onun için başka yerlere gitmek sana fayda vermez. İlerde hâlin güzel olur da bu kapının idrakine vardığında o zaman başka yerlere sohbeta gitsen de sana zararı olmaz. Zaten gitmek de istemezsin”* buyurdular (H. Mediha Atay).

Yeni ders alan bir mürit hatim hocasına, *“Hocam, ben rüyamda hiç güzel haller görmüyorum.”* diyerek yakını. Hatim hocası da, *“Sen dersine devam et, görürsün.”* der. Bir zaman sonra mürit yine *“Ben rüyamda hiçbir şey göremiyorum. Şeyhimi bir kez görseydim.”* der. Hatim hocası da yine *“Sen dersine, hatimlere ve sohbetlere devam et, görürsün.”* der. Mürit yine bir şey göremeyip hatim hocasına yakınıncaya, hocası usanmış bir halde ve şakayla karışık *“Bir şey görmüyorsan o şeyhin dersini çekme, bırak o zaman.”* der. Mürit eve varınca tespihi bırakır, sitem ederek *“Ben bu dersi çekmiyorum.”* der ve yatar. Gece rüyasında Bedir Efendi'yi görür. Efendi

Hazretleri tebessüm ederek, “*Oğlum, sen hocanın lafına bakma, dersini bırakma, hatimlere ve sohbetlere devam et.*” buyurur. Mürit, sabah sevinçle hatim hocasına giderek rüyasında şeyhini gördüğünü söyler (Recep Doğan).

4. Manevi Tasarruf

Mürşid-i kâmilin ahrete intikali ile manevi tasarrufunun kesilmeyip daha da arttığı hususu ehl-i tasavvuf arasında kabul gören bir yaklaşımdır. Bedir Efendi'nin vefatından sonra bu tarz tasarruflarının olduğu ihvan arasında anlatılagelmiştir. Bunlardan birisi şöyledir:

Efendi Hazretlerini sık sık ziyaret ederdim. Hele bağımızdan bostanımızdan mahsulümüzün çıkmasını dört gözle beklerdim. Efendi Hazretlerine giderken onun hissesini ayırır, biraz üzüm, biraz ceviz, biraz bastıktan küçük bir paket yapar hediye olarak götürürdüm. Yine o yıl Efendi'ye gitmek için gün saydığım bir zamanda kara haberi duydum. Efendi Hazretleri ahrete geçmişti. Dünya başıma yıkıldı. Bağımızdan bostanımızdan mahsulümüz çıktı ama tatsız tuzsuzdu. Çünkü Efendi'ye hissesini ayırmadım. Kime götürecektim ki... Her sene Efendi Hazretlerine ayırdığım hisseyi bu sene şeyhim vefat etti diye götürmedim. Gece rüyamda Efendi Hazretlerini gördüm. Yanına koşup elini öpmek istedim. Ama hiç yüzüme bakmadı. “*Efendim, bir hata kusur mu işledim, neden yüzüme bakmıyorsunuz.*” dedim. Şeyhim, “*Evladım, neden benim hissemi ayırıp da getirmedin? Sen beni öldü mü sandın? Mürşitler ölmez.*” buyurdular. Ondan sonra şeyhimin manevi olarak yaşadığını anladım. Her yıl hissesini ayırır, dergâha götürürüm. Şeyhimin günündeki gibi aynı feyzi alırım (Yardibili Fatma).

5. Hac Hatırası

Bedir Karahan Efendi üç defa hacca gitmiştir. Hac ziyaretini ile ilgili bazı hatıraları şöyledir:

Hazret hacca gidişinde çok kalabalık bir cemaat tarafından uğurlanır. Uğurlama esnasında duygulanır, gözlerinden yaşlar dökülür. İhvanlar, Efendim, neden ağlıyorsunuz diye sorduklarında; *“Bu kalabalıkla birlikte melekler ve pîrler de bizi uğurluyorlar. Hz. Peygamber’e salât u selam yolluyorlar.”* buyurdular.

Bedir Efendi hacda iken dergâhta zikir sırasında müritlerden birisi bayılır. Diğer müritler bayılan kişiye, *“Şeyhimizi çok özledik, manevi olarak bak da bize bir haber ver.”* derler. Bayılan kişi de *“Şeyhimiz Selver Ana’yı tavaf yaparken kaybetmiş, kendisi çadıra gelmiş. Müritler ise aramaya gitmişler. ‘Kırmızı ceketli bir hanım kaybettim, görmediniz mi?’ diye deyiş söylüyor.”* diyerek Efendi Hazretlerinden haber vermiştir.

Bedir Efendi hacdan geldiklerinde bu hadise kendisine sorulmuş *“Efendim, Hüseyin bayıldığında sizden haber verdi. Selver Ana’yı hacda kaybettiğinizi söyledi.”* dediklerinde Efendi Hazretleri; *“Evet, doğrudur. Selver Hanım’ı tavaf yaparken kaybettim sonra da geri buldum.”* demiştir (Topçu Hasan, Baki Karahan, Hüseyin Karahan).

6. Sözünden Dönmemesi

Bedir Karahan Efendi’nin ziyaretine sık gelen, etrafında çok görülen tutarsız bir müridi vardı. Diğer

müritlerden birisi, “Efendim, filanca kişiyi her geldiğimizde burada/yanınızda görüyoruz. Bu adam nasıl biridir?” diye sorduğunda, Efendi de; “İyi adamdır.” dedi. Bunun üzerine Selver Ana söze karışarak, “Bedir Efendi, bu adamın iyi olmadığını biliyorsun, bu adam iyi değil, kötü desene.” dedi. Efendi Hazretleri “Eee... bre Selver, bir defa iyi dedik ya, kötü diyemiyoruz, sözümüzden dönemiyoruz.” buyurdu (Selver (Ana) Karahan, H. M. Karahanlı).

7. Küskünleri Barıştırması

Bedir Efendi etrafındaki küskünleri, kavgalıları barıştırmayı sever, manevi nüfuzuyla toplumun huzur, birlik ve beraberliğine hizmet ederdi. Bununla alakalı bir hatırası şöyledir:

Kayaaltı köyünde kan davalılar vardır. Bedir Efendi, bunları barıştırmak için bir grup müridiyle birlikte Kayaaltı köyüne gitmek üzere yola çıkar. Kendilerini barıştırmak üzere Efendi Hazretlerinin köye geleceğini duyan köylüler barışmak istemedikleri için köyü terk ederler. Bedir Efendi ve müritleri köyde tanıdık bir eve misafir olurlar. Bakarlar ki barıştırmak istedikleri insanlar köyü terk etmiş. Bir gün beklerler, iki gün beklerler kimse gelmez. Müritler, “Efendim, bunlar gelmeyecek herhalde, biz gidelim.” derler. Üçüncü gün seher vakti Bedir Efendi, dışarı çıkarak çevreye nazar edip, dualar okur. Çok sürmez, kuşluk vakti çevrede ne kadar insan varsa, dağlardan, köylerden Efendi'nin olduğu eve gelmeye başlarlar. Kan davalı olan aileler de gelir. Buldukları evin avlusunda bir kelime-i tevhit zikri başlar. Her gelen halkaya durur. Oluşan manevi atmosferin etkisiyle taş

Bedir Karahan Efendi (KS)

kalpler yumuşar, herkes kucaklaşıp barışır. Ortalık ana baba günü olur. Ne dargınlık ne de düşmanlık kalır (Hüseyin Karahan).

Bedir Efendi, kimseye husumet beslemezdi. Kendisine husumeti olanların ise çeşitli vesilelerle ayaklarına kadar giderek gönüllerini alır, çevresinde huzur atmosferinin hâkim olmasına gayret gösterirdi. Kırkgeçit köyünde kendisine husumet besleyen bir ailenin gönlünü de bu anlayış çerçevesinde gittiği taziye sonucunda kazanmıştır.

Bedir Efendi, Kırkgeçit köyünde iken bir cenaze haberi gelir. Cenaze, Efendi Hazretlerinin kabilesi ile aralarında husumet bulunan bir kabilenin cenazesidir. Bedir Efendi taziye ziyaretine gitmeye karar verir. Yakınlarından Efendi keşke gitmese diyenler olur. Bedir Efendi, *“Evladım, cenazenin büyüğü, küçüğü; dostluğu düşmanlığı olmaz. Gidilmesi gerekir.”* der ve yanına kabilesinden ve müritlerden bir grup alarak baş sağlığına gider. Cenaze sahibi aile o kabilenin ileri gelen büyük ailelerindedir. Efendi Hazretlerinin cenazeye geldiğini görünce şaşırırlar. Aralarındaki husumetten dolayı böyle bir ziyareti beklememektedirler. Bedir Efendi, Kur’an okur, başsağlığı diler. Onun göstermiş olduğu bu tevazu karşısında şaşırان cenaze sahibi, *“Bedir Efendi, bu ziyaret bizi çok etkiledi. Bundan sonra aramızdaki kırgınlık, dargınlık bitmiştir.”* der (Mehmet Karahan, Baki Karahan).

8. İhvan Sevgisi

Bedir Efendi, çok alçak gönüllü ve tevazu sahibiydi. Akraba ziyaretlerine de çok önem verirdi. Sohbetlerinde sık sık akraba ziyaretini tavsiye ederdi. Ayrıca çevresindeki hastaları ziyaret eder, onlara dua ederdi. İmkânsızlıkları sebebiyle kendisini ziyarete gelemeyen müritlerine üzüldü. Bunun için de yılın genellikle kış aylarında seyahate çıkar, böylelikle ziyaretine gelemeyen ihvanlarıyla görüşürdü.

Ziyaretine gelmek isteyenlerin ulaşımını kolaylaştırmak gayesiyle kış aylarında Pınarbaşı'nda ikamet ederdi. Kendisine, “*Efendim, neden Pınarbaşı'nda ikamet etme ihtiyacı duydunuz?*” diye sorulduğunda, “*Evladım, bizim müritlerimiz fakir. Kışın köye gitmek çok meşakkatli oluyor.*” buyurmuştur.

Bedir Karahan Efendi'nin Pınarbaşı' da bulunan haneleri de adeta bir dergâh gibiydi. Kapısı ziyarete gelen herkese açıktı. Arzu eden gelir, istediği kadar kalırdı. Misafirlerin yemek ve barınmak gibi birçok ihtiyacı evin imkânları nispetinde karşılanırdı.

Bedir Efendi'nin Pınarbaşı'ndaki hanelerine her taraftan müritler gelmişti. Sohbet ve zikir meclisi gece yarısına kadar devam etti. İhvanları bazıları biraz dinlenirken bazıları ise hiç uyumadan seher vaktine kadar ibadet ve tezekkürle meşgul oldular. Bedir Efendi de hiç uyumadı. Nihayet sabah namazı vakti oldu ve namaz için hazırlık yapıldı. Efendi Hazretleri sabah namazını kıldırılmaya başladı. Namaz o kadar uzadı ki, arkadaki cemaatten dayanamayanlar oldu. Farz bitince Efendi

Hazretleri selam verdi. Arkasına dönüp, “*Yorulduunuz mu yavrum?*” dedi. Müritlerden bazıları, “*Efendim, dizimiz tutmaz oldu.*” dediler. Efendi Hazretleri, “*Evladım kusura bakmayın. Ben, Hz. Peygamber’e uydum. Önümde manen imamlık yaptı. Biz, Hz. Peygamber’e uyunca namaz uzadı.*” deyince zuhur eden hâl ile kimimiz ağlamaya kimimiz söylemeye başladık. Tekrar başlayan zikrullah güneş doğana kadar devam etti (Hızır Ali).

9. Latifeleri

Ehl-i tasavvuf az, öz ve manidar konuşur. Onlar bazen de mananın yüzünü örterler. Böyle olunca onların söyledikleri sözlerin hakiki manaları daha sonra anlaşılır. Hacı Bedir Efendi de bazen bu üslubu kullanmıştır.

Bedir Efendi Hazretleri müritlerini evlat olarak görürler ve onlara çok dua ederlerdi. Kendisini ziyaret ettiğim bir gün sultanımdan dua istedim. Bana, “*Bu evladımızı ela gözlü hilal kaşlı sevdiğine kavuşturun. Ya Rabbi.*” diye dua etti. Sözün hakikatini anlayamadığımdan çok üzuldüm. Demek ki ben nefsimden geçememişim, gönlüm hala dünyalık bir güzelda mi diye ağladım. İhvan arkadaşlardan H. Mehmet Efendi, neden ağladığımı sordu. Ben de, “*Biz nefsimizden geçememişiz. Şeyhimden dua istedim. Bana bu evladımızı gönlünün arzu ettiği ela gözlü hilal kaşlı yârine kavuşturun, ya Rabbi. dedi. Buna üzülüyorum.*” dedim. H. Mehmet Efendi, Ne güzel duada bulunmuş sana” dedi. Ben, nasıl yani deyince, “*Tuncay Bey, ela gözlü hilal kaşlı yar Peygamber Efendimiz değil mi? Sen her gün görmek için yanıp tutuşmuyor musun?*” deyince işin hakikatini anladım. Bu sefer de Sultanımın

kalbimi okuyarak Hz. Peygamber'e kavuşmam için dua etmiş olmasına çok sevindim (H.Tuncay Terekli).

Müritlerden birisi hasta olan kızını Efendi Hazretlerinin yanına getirir. Elinden tuttuğu kızını göstererek, *"Efendim, kızım rahatsız. Dua buyurun da Allah'ın izniyle hastalığından kurtulsun inşallah."* der. Efendi Hazretleri, *"Neren ağrıyor kızım?"* diye sorduğunda, kız; *"Başım ağrıyor, Efendim."* der. Efendi Hazretleri, *"Ağrımas olsun, son ağrıdığı olsun."* der. Bu sözlerden sonra başı ağrıyan kız, Efendi, bana dua okumadı. Beni azarladı diye düşünerek üzüldür. Efendi Hazretleri bu hâlini görünce, *"Üzülme kızım, ne dedik ki ağrımas olsun dedik. Yani başının ağrısı geçsin bir daha ağrımasın dedik."* buyururlar. Hasta kızın hemen orada başının ağrısı geçince Efendi'nin söylediği bu latifeli sözün hakikatte niyaz ve dua olduğu anlaşılır (Zilfi Karahan).

10. Kerametleri³⁴

Ankara'dan bir grup ihvanla 1980 yılında Efendi Hazretlerini ziyarete gelmiştik. Hazretle sohbet ettik. Bizleri birçok meselede irşat etti. Sohbetinin sonunda, *"Evlatlarım, bu bizim sizlerle son görüşmemiz. Bu dünyada bir daha görüşmeyeceğiz."* buyurdu. Biz de üzülererek *"Efendim, siz olmazsanız bir daha buralara gelmeyiz çünkü buraların tadı olmaz."* dedik. Efendi Hazretleri, *"Oğlum, gelirsiniz gelirsiniz... hem de benden sonra gelirsiniz burada bir de kuzu yersiniz. Biz ahrete*

³⁴ Allah'ın veli kullarında zuhur eden harikulade hallere keramet denir. Keramet, Hakk'ın velisine bir ikramıdır, zahir olur; izhar edilmez (Uludağ, 1991: s. 283-284).

göçeriz ama bu kapı açık olur, bu kapı kapanmaz. Bizden sonra da devam eder.” buyurdular. Efendi Hazretleri 1983’de ahrete intikal etti. Biz uzun bir süre ziyarete gelemedik. Nihayet 2005 yılında dergâhımızın Ankara görevlisi Ayhan Efendi Şeyh Efendi’nin torunu Arap Efendi’nin görev yaptığını söyledi. Kendilerinin ziyarete gideceklerinin bildirdi. Ben de gideyim, ziyarette bulunayım diye düşündüm. Ve ziyarete gittik. Kırkgeçit köyündeki dergâha vardık. Efendi Hazretlerinin evinde bu sefer Arap Efendi sohbette bulundu. Öğle vakti dışarı çıktığımızda bizlere bir kuzu kestiler ve misafirlere yemekte ikram edildi. Ben gözyaşlarımı tutamadım. Çünkü yıllar önce Şeyhim Bedir Efendi bu kapının kapanmayacağını, bizim ziyarete geleceğimizi ve burada bize kuzu kesilip ikram edileceğini söylemişti. Bu ziyaretimizde şeyhimin yıllar önce söylediği sözlerin aynen çıktığını gördük (Abdullah Tatar, Ayhan Şahin).

Mürşid-i kâmil, keramete rağbet etmez ve elinden geldiğince keramet göstermekten kaçınır. Buna rağmen gerek müntesipleri gerekse çevre, velinin keramet sahibi olmasını, hatta onu bizzat görmeyi ister. Mürşid-i kâmiller açıktan keramet göstermek için uğraşmazlarsa da onlarda keramet Allahu Teala’nın bir lütfu olarak yer yer görülür. Bu çerçevede Bedir Efendi ile bir müntesibi arasında şöyle bir hadise cereyan eder:

Yeni ev yaptırıyordum. Ustalarla sohbet ederken söz döndü dolaştı tarikat konusuna geldi. İşçilerden birisi, *“Sen şeyhini anlatıp duruyorsun. Eğer kâmil bir şeyh ise bizim şu an kendisi hakkında konuştuğlarımızı duyar.”* dedi. Ben de, *“Tabi ki duyar, zaten bugün köye ziyarete geleceğim.”* dedim.

Adam bunu üzerine, “Kamil ise duyar ve buraya da gelir.” dedi. Ben de “Benim şeyhim kâmindir ve kutuptur. Allah’ın izniyle ona her şey ayandır.” dedim. Yaptırdığım ev yüksek bir tepenin üzerindeydi. Şeyhimi karşılayabilmek için orada sürekli yolu gözetledim. Yolda bir otobüs durdu. Biraz sonra Efendi Hazretleri doğru yaptırdığım evin oraya geldi. Otobüsten inince kendisini karşılayıp davet edenlere gitmemiş, “Beni doğru tepedeki Hızır Ali’nin evine götürün.” demiş. Hızlı hızlı gelip işçilerin tam ortasında bastonunu yere vurarak; “İşte geldim.” dedi. Gelip böyle deyince sanki zaman, yer ve dünya durdu. Bu hâlin verdiği coşkunlukla dönüp zikrederken kendimden geçtim. Bu hadiseden sonra oradakilerin hepsi intisap ederek ihvan oldular (Hızır Ali).

11. Dergâha Bağlılık

Mürit, öncelikle kendi mürşidine ve kendi dergâhına rağbet etmelidir. Bedir Karhan Efendi, birçok yeri gezip en sonunda kendisine uğrayan ihvanlarına söyledikleri vasıtasıyla müntesiplerine mürşidi ziyaretin erkân ve adabını şöyle anlatır:

Bir grup mürit ziyaret ve gezmek amacıyla bir tur düzenler. Niyetleri birçok türbeyi ziyaret edip gezilecek yerleri gezdikten sonra Bedir Efendi’yi ziyaret etmektir. Nihayetinde Efendi Hazretlerini ziyarete gelirler. Ziyaretleri çok güzel geçer, Efendi Hazretlerini sohbetinden aşk ve feyiz alırlar. Ayrılma vakti geldiğinde Efendi’den müşkülli için dua ve himmet isterler. Efendi Hazretleri, “Evladım, asıl niyetiniz bizi ziyaret olsaydı, özel olarak bizim için gelmiş olsaydınız Cenab-ı Allah müşküllerinizi çözerdi. Siz her yeri gezdiniz sonra da

Şeyh'e uğrayalım, dediniz. Siz, bizim için gelmediniz ki." dedi. Bu sözlerine rağmen Efendi onlardan dua ve himmetini esirgemedi. Onlar da böylelikle hatalarını anladılar (H. Mehmet Karahanlı).

12. Huzurda Bulunmanın Adabı

Tasavvuf yolu edepten ibarettir. Ehl-i tarik, mensup olduğu dergâhın erkânını bilmeli ve daima yolun edebini gözetmelidir. Huzurda iken mutlaka kalbine ve diline sahip olmalıdır. Bedir Karahan Efendi, kendisini ziyarete gelen bir grup üniversiteli gencin huzurdaki davranışlarını beğenir ve ziyaretten sonra onları takdir eder.

Bir grup üniversiteli genç Efendi Hazretlerini ziyarete gelirler. Gelmeden önce de tasavvufi kitaplardan huzurda nasıl davranılacağı, dergâhta nasıl oturulup kalkılacağı, kısaca adap ve erkân hakkında bilgi edinirler. Efendi Hazretlerinin huzuruna gelince iki diz üstü kapının eşiğine otururlar. Efendi Hazretleri sohbe başlar. Biraz zaman geçince gençlerin dizleri ağrımaya başlar. Efendi Hazretleri bunu fark ederek, "*Evladım, rahat oturun.*" der. Gençler adaplarından vazgeçmeyerek, "*Efendim, biz rahatız.*" derler. Bir müddet sonra bu durumdan rahatsız olan Efendi Hazretleri, "*Evladım, siz rahat oturun ki bizim de kalbimiz rahat etsin ve kalbimizden size feyiz aksın.*" der. Ziyaretten sonra gençleri bu davranışlarından dolayı takdir eder (Baki Karahan).

13. Güzel Kokan Post

Ehl-i tarik, seyr-i sülûk sırasında karşılaştığı hâlleri mürşidine anlatıp nasıl hareket etmesi gerektiğini öğrenmelidir. Tarikat ehlinin yolunu en çok nefis ve benlik keser. Bu yolda olan hiçbir zaman oldum demez. Bu sebeple zuhur eden bir iki hâl veya görülen birkaç rüya ile mürit kendisini bir şey oldum sanmamalıdır. Yaşadığı hallerin mürşidinin nazarıyla olduğunu bilmelidir. Bedir Efendi, böyle bir müridine, güzel kokan postunu hem de izinsiz alıp götürürken bir iki rüya ile mürşit olunmayacağını yüzüne şöyle söyler:

Müritlerden bir tanesinde bazı hâller zuhur eder. Diğer ihvanlara, “*Bende bazı hâller zuhur ediyor.*” diyerek benliğe kapılır. Yanındakilere bazı hâlleri anlatır. Bir müddet sonra da Efendi Hazretlerini ziyaretine gelir. Efendi Hazretleri abdest almaya çıkınca postunda namaz kılar. Bakar ki Efendi’nin postu çok güzel kokuyor. Bu postu evime götürürsem yanıma gelenler bana daha çok inanır düşüncesiyle postu alır. Evden dışarı çıkıp Efendi Hazretlerinden gitmek için müsaade ister. Efendi, “*Müsaade Allah’tan*” der. Mürit, biraz uzaklaşınca arkasından, “*Evladım o götürdüğün post senin evinde kokmaz, o ancak burada kokar boşa götürme.*” diye seslenir. Mürit, şaşırır ve “*Efendim, siz de her şeyi görüyorsunuz.*” der. Efendi Hazretleri, “*Evladım, mürşide Allah her şeyi bildirir. Rüya görmekle, şarktan garptan iki laf etmekle mürşit olunmaz.*” der (Zilfi Karahan).

14. Az Gülop Çok Ağlaması

Bedir Efendi'nin yüzünde ya tebessüm ya da gözyaşı olurdu. Az konuşur, çok ağlardı. Bir şeye sevinse ardından hemen hüzünlenir, gözünden yaşlar dökülürdü. Özellikle geceleri ağlayarak Allah'a çok niyaz eder, ümmet-i Muhammed için Allah'tan af dilerdi. Müritlerine dünya ile mağrurlanmamalarını, eğlenceye kapılıp ahreti unutmamalarını nasihat ederdi.

Bedir Efendi Hazretleri insanlara ahret ve cehennem hakkında çok nasihat ederdi. Dünya hayatını yeme içme ve eğlenmeden ibaret sayanların gıyabında, *"Ya Rabbi, bunlar ahreti bilmiyorlar, bunlara hidayet et."* diye dua ederdi. Bir defasında kakhaha ile gülenleri, *"Evladım, cennetten tapu mu aldınız da bu kadar kakhaha atıyorsunuz?"* deyerek uyardı (M. Karahan).

15. Riya ve Gurur

Her ibadette riya tehlikesi bulunduğu gibi zikirde de riya tehlikesi vardır. Zikir sırasında riya ve aşırılıktan kaçınılmalı gösterişe düşülmemelidir. Gözyaşları aşk ve muhabbetle dökülmeli, riya ve gösteriştan uzak olmalıdır.

Bedir Efendi de riya ve gurur hususunda ihvanını çok uyarırdı. Bir zikir meclisinde, sesleri çok fazla çıkan iki kişiyi, *"Zikirde riya olmaz, gösteriş olmaz. Nefsen zikir yapıyorsunuz."* diyerek halkadan kenara aldı. Sonra da, *"Zikir, Allah için aşkla, riyasız ve gösterişsiz yapılmalı. Eğer başkaları bunlar güzel zikir yapıyormuş desinler diye zikir yapıyorsa bu riya olur, riya olan ibadeti Allah kabul etmez."* buyurdu. (H. Süleyman Tunç).

Bir mürit, kardeşini Bedir Efendi'ye götürerek onun için tarikat dersi ister. Efendi Hazretleri ders almaya gelen gence bakarak, *"Sana ders yok."* der. Genç bunu duyunca çok üzülür. Herkese ders verdi de bana ders vermedi diye günlerce üzülür. Ben ne kadar kötü insanmışım, insanların en aşağısıymışım diyerek iki üç gün durmadan ağlar. Bir müddet sonra Efendi Hazretlerinin ziyaretine gider. Bu kez Bedir Efendi, onu görünce; *"Gel, evladım. Şimdi dersi hak ettin."* der. Genç, *"Efendim, niye ilk geldiğimde ders vermediniz?"* diye sorduğunda, Bedir Efendi; *"O zaman çok kuruntuluydun, ağlayınca kuruntun inmiş. Yenice dersi hak ettin."* der (M. A. Karahan).

16. İbadette İhlas

Bedir Efendi Hazretleri ibadetlerin korunması gerektiğini söylerdi. Efendim ibadet nasıl korunur? diye sorduklarında; *"Evladım, ibadet kalbe gelen vesveseden, riyadan, ibadet yaparken dünya işlerinden ve nefsin yanıltmasından korunur. İbadet, ihlâs ile yapılmalı, aşk ile yapılmalı, ihsan ile yapılmalı. Namaz kılarken, zikir ederken her an Allah'ın huzurunda olduğunu bilersen ibadet korunur. Yarın Allah'ın huzuruna çıktığımızda yüzümüze çarpılan ibadetlerden olmaz."* buyurdu (M. A. Karahan)

İbadet sırasında dünya işleriyle uğraşmamak, ibadeti aşk ve muhabbetle yapmak gerekir. Bedir Efendi bu hususla alakalı olarak kendisini ziyaret eden birisini şöyle uyarmıştır:

Bedir Karahan Efendi (KS)

Patates satan birisi Bedir Efendi'yi ziyarete gelir. Cemaat ile birlikte namaza durur ama namazda iken durmadan ne kadar patates satacağını hesaplar. Efendi Hazretleri, namazı kıldıktan sonra ona; *“Evladım, sen namazı tekrar kıl.”* der. Adam şaşırarak, *“Efendim, ben de cemaatte sizinle namaz kıldım.”* deyince Efendi Hazretleri, *“Yok oğlum, sen namaz kılmadın, patates sattın. Şimdi namazını tekrar kıl.”* der. Adam namazını tekrar kılar (Yusuf Berksoy/Yayla Kuşu Çavuş).

17. Cömertlik

Bedir Efendi çok cömertti. İstekte bulunanları boş çevirmezdi. Akrabalarını, komşularını gözetirdi. İhtiyaç ve sıkıntılarında yardımcı olurdu. Davranışlarıyla çevresindekilere örnek olur, onlara cömert olmayı tavsiye ederdi. Şu hatıra bu bağlamda çok manidardır:

Aşk ve muhabbetle zikreden bir mürit hakkında arkadaşları, herhalde bu cennetliktir derler. Bunu duyan Bedir Efendi, *“O zikrederek yerden bir metre havaya kalksa bile cennete giremez.”* der. Sebebini sorduklarında, Efendi Hazretleri; *“Oğlum o cimri, cömert değil. Sofrası açık değil, evine misafir götüremez, arkadaşına fedakârlık yapamaz, dost kahrı çekemez ve tasaddukta bulunamaz. Cimri, gökten de uça bu ahlakını düzeltmeden cennete giremez. Cennetin kapısını cömertler açar.”* buyurdu. (H. İbrahim Koyuncu, H.Ahmet Evsen).

18. Mürşidin Tertibine Uyuma

Mürit, mürşidinin tertibinden asla çıkmamalı, mürşidinin verdiği ders üzerinde kendisi veya bir başkası

Bedir Karahan Efendi (KS)

vasıtasıyla tasarrufta bulunmamalıdır. Mürşidin müride tavsiyeleri bir doktorun hastasına verdiği ilaç reçetesi gibidir. Doktor ilacı nasıl tavsiye ediyorsa hasta o şekil ilacını kullanmalıdır. Aksi halde ilaç hastaya fayda vermez. Mürşid-i kâmiller manevi gönül doktorlarıdır. Onlar, müridin manevi hastalıklardan nasıl kurtulacağını bilirler. Ona göre ders verirler. Aşağıdaki hatıra bu adabı kısa ve öz bir şekilde anlatacak mahiyettedir.

Bedir Efendi'nin Adana seyahatinde sohbetine katılanlardan biri Efendi'yi evine davet eder. O zat, Bedir Efendi'den ders alarak intisap eder ve tarikatın sohbetlerine katılır. Bir sohbet esnasında ihvandandır birisi ne kadar ders çektiğini sorar. Mürit çektiği dersi söyleyince o ihvan, "*Senin dersin azmış, artıralım.*" der ve müridin dersini kafasına göre artırır. Mürit, yeni olduğundan bunun bir hata olduğunu bilmez. Bir zaman sonra Efendi'yi ziyarete gider. Efendi Hazretleri herkesle muhabbetli konuşur, herkesin hâlini hatırlar ama bu müridi tanımazlıktan gelir, hiç yüzüne bakmaz. Mürit, "*Efendim acaba beni tanıyamadı mı, yoksa unuttu mu? Yanına gidip kendimi hatırlatayım.*" der. Efendi Hazretlerinin yanına vararak "*Efendim, beni tanımadınız herhalde evime gelmiştiniz sizden ders almıştım. Beni unuttunuz mu?*" der. Bedir Efendi müridin hiç yüzüne bakmadan "*Sen kimsin bre...*" der. Mürit şaşkın bir şekilde, "*Efendim, Adana seyahatinizde size intisap etmiştim*" diyerek kendini tanıtmaya çalışır. Efendi Hazretleri, "*Haa! Şu intisap edip de yoldan sapan kişi misin?*" der. Mürit, daha da şaşırır ve mahcup bir şekilde; "*Efendim, ne hata yaptım, nasıl yoldan çıktım. Bu acizi affedin.*" diyerek eline sarılır. Efendi Hazretleri, "*Oğlum, ben sana ne kadar ders verdim ne tarif ettim. Bir mürit*

mürşidinin tarifinden, tertibinden vermiş olduğu dersi değiştirerek çıkarsa şeyhinin yolundan sapmış olur.” der. Mürit, “Efendim, bu acizi affedin. Hamlığımıza, cahilliğimize sayın.” diyerek Efendi’nin vermiş olduğu derse tekrar döner (Sabri Torun, M. A. Karahan).

19. Rüya

Ehl-i tarik, Allah’ın bir lütfu olarak rüyasında kendi hâliyle alakalı çeşitli yansımalar görür. Bunlar gurur ve benliğe sebep olmamalıdır. Nitekim bu yolda rüya değil, takva üzere daim olmak esastır. Bedir Efendi, bu hususla alakalı şunları söylemiştir:

Bir gün müritlerinden birisi Bedir Efendi’ye, *“Efendim, herkes rüya görüyormuş. Rüyalarında çeşitli hâller oluyormuş. Ben hiçbir şey görmüyorum.”* deyince, Efendi Hazretleri; *“Evladım, bu yolda gördüğünüz rüyaları amel defterinize yazmazlar. İşlemiş olduğunuz amellerinizi amel defterinize yazarlar. Görmeden gitmek insanı menzil-i maksuda daha çabuk ulaştırır. Gören kişide gurur ve benlik meydana gelebilir. Görmeyen kişiye ise bu yoldan gurur gelmeyeceğinden dolayı mürit daha sağlam yol alır.”* buyurdu (Seyit Hoca).

Mürit, mürşidine sadece yaşadığı güzel hâlleri, gördüğü güzel rüyaları değil, yaptığı hataları, noksan ve kusurları da anlatmalıdır. Hülâsa hâli her ne ise bunu mürşidinden saklamamalıdır. Bu bağlamda yaptığı hatayı mürşidinden saklayan bir müridin ibretlik hâli ihvan tarafından şöyle rivayet edilmiştir:

Bedir Efendi Kırkgeçit köyünde iken sürekli yakınında ve hizmetinde bulunan bir müridi bir gün sabah kalktığında tavuklarının birkaçının bir sansar tarafından öldürüldüğünü görür. Ertesi sabah da sansar tavuklarının bir kısmını daha öldürür. Mürit, üzüntü ve kızgınlıkla, *“Seni yakalarsam asacağım.”* diye yemin eder. Tavukların olduğu yerde nöbet tutup bir gün sonra da sansarı yakalar. Yemin ettiği gibi sansarı asarak öldürür. Bundan da hiç kimseye bahsetmez. Bir müddet sonra mürit, dersini çekemez olur. Manevi huzursuzluk yaşamaya başlar, aşkı ve feyzi elinden gider. Bu hâlde iken Efendi Hazretlerinin huzuruna varır, *“Efendim, bende garip bir hâl var. Dersimi çekemiyorum hiç feyiz alamıyorum.”* der. Efendi Hazretleri, *“Oğlum, hatayı kendi nefsinde ara.”* der. Bir müddet sonra da namazları ihmal etmeye başlar. Yine Efendi Hazretlerine giderek, *“Efendim, namazları da kılamaz oldum. Bu bendeki hâl nedir?”* der ama yaptığı hatadan hiç bahsetmez. Efendi Hazretleri, *“Oğlum, her ne ararsan kendinde ara.”* der. Bir müddet sonra mürit, her şeyini kaybeder, maneviyatından, aşkıdan, feyzinden eser kalmaz. Zorla da olsa bir kez daha huzura varır, *“Efendim, ben her şeyimi kaybettim. Namaz kılamıyorum, ders çekemiyorum, hatime gelemiyorum, sizi bile ziyaret edemiyorum. Ne olacak benim hâlim?”* diye sorar. Efendi Hazretleri, *“Oğlum, maneviyatta bir sansar senden davacı oluyor. Beni çeke çeke astı diyor. Sen bu amelinden dolayı tüm maneviyatını, ibadetini kaybettin. Bir mürit hiçbir cana işkence yaparak kıyamaz. Bir karıncayı bile incitemez. Gelip bu yaptığın ameli bize anlatsaydın senin için niyazda bulunurduk ve sana bir yol gösterirdik.”* buyurdu. Efendi Hazretleri bu müridine af dilemesini, istiğfar etmesini ve sadaka vermesini tavsiye ederek gönderdi.

Kendisi de Allahu Teala'ya bu müridinin affi için niyazda bulundu (H. Mustafa Akyol'dan Gümüş Akyol ve Zilfi Karahan'nın nakli).

İhvandan birisi başka bir şehre çalışmaya gider. Bir zaman sonra köyünde olaylar çıkar. Köyde çıkan olayda hayatını kaybedenler olur. Bunlardan birisi de çalışmaya giden müridin kardeşidir. Mürit, acı haberi alınca kızgınlıkla, "*Gidip ben de onları vuracağım.*" der. Köye gidip maksadını gerçekleştirebilmek için akşamdan hazırlık yapar ve yatar. Gece rüyasında Efendi Hazretlerini görür. Rüyasında, Efendi Hazretleri müride; iki parmağını uzatarak, "*Sen ne yapıyorsun? Senin gözlerini çıkarırım. Sen dünyaya katil olmaya mı geldin?*" der. Mürit, Bedir Efendi'nin bu uyarısı sebebiyle yapacağı işten vazgeçer. Memleketine geldiğinde Efendi Hazretlerine hadiseyi anlatarak, "*Efendim, beni rüyamda uyararak yapmayı düşündüğüm kötü işten vazgeçmeme sebep oldunuz.*" der. Efendi de "*Oğlum, sen tarikata girmekle yani bize talebe olmakla Allah'ın yolunu tuttun. Allah da seni büyük günah işlemekten muhafaza etti.*" buyurur (Eyüp Atmaca).

Mürit, gördüğü her rüyaya kalbini bağlamamalı ve nefsinin istediği gibi yorumlamamalıdır. Mutlaka mürişidine anlatarak onun yorum ve tavsiyelerini almalıdır. Bedir Karahan Efendi, bir müridin kendisiyle alakalı rüyasını dinî tasavvufî açıdan şöyle yorumlar:

Müritlerden biri Efendi Hazretlerini rüyasında hasta ve üzgün bir hâlde görür. Efendi Hazretlerinin hasta olduğunu düşünerek ziyaretine gider. Bakar ki, gayet sıhhatli, neşeli, etrafına feyiz saçıyor. Bunun üzerine "*Efendim, sizi rüyamda gördüm hasta, üzgün ve*

solgundunuz. Şimdi gördüm ki gayet sıhhattesiniz.” der. Efendi de, “Evladım, o gördüğün rüya seninle alakalı. Şeyh, müridin aynasıdır. Mürit aynada kendini görür. Sen bizde kendini görmüşsün. Bu rüyan senin bize karşı bağlılığının zayıf olduğuna işarettir. Bir mürit, şeyhini bu şekilde görürse ya dersini çekmiyor, ya şeyhine bağlılığında zayıflık var ya da tarikatının tertiplerine uymuyor demektir. Eğer mürit şeyhini güzel görürse, o da kendisinin şeyhine bağlılığının tam olduğuna ve tarikatı ile ilgili vazifelerini yerine getirdiğine işarettir.” deyince, mürit; “Efendim, derslerimi aksatıyorum, hatimlere de gidemiyorum.” der. Efendi hazretleri de, “Evladım, dersi çekmezsen ve sohbe gitmezsen bizden feyiz alamazsın.” buyurup dua eder (Zilfi Karahan).

20. Nazar

Hâlini mürşidine arz eden müridin müşkülleri Allah’ın izniyle hallolur. Allahu Teala dostunun kalbinden geçeni halk eder. Mürit, mürşidi nazarıyla muradına nail olur.

Bedir Efendi, Kırkgeçit köyünde iken bir kadın huzuruna çıkarak, “Efendim, ben oruç tutuyorum ama namaz kılmıyorum. Bana, namaz kılmadığımdan dolayı orucumun kabul olmayacağını söylediler. Bu söylenen doğru mu? Doğru ise ben ne yapacağım?” der. Efendi Hazretleri, “Kızım bunu sana söyleyen yanlış söylemiş. Öyle şey olur mu? Namaz da Allah’a kulluk borcu, oruç da. Oruç borcunu ödemiş olursun. Namaz kalır. Namazın yeri ayrı orucun yeri ayrı. Namazı kılman gerek. Namazı kılmadığından dolayı günah işlemiş olursun. Ancak oruç tuttuğun için de Allahu Teala’nın oruç emrini yerine

getirmiş olursun. Orucun kabul olur.” buyurur. Bunun üzerine kadın, *“Efendim, ben hiç dua bilmiyorum. Öğreten de olmadı. Namazı nasıl kılacağım?”* diye sorar. Efendi Hazretleri, *“Sübhanek, Fatıha, İhlas, Ettahiyatü Salli-Barik gibi sure ve duaları öğrenirsen namaz kılınır.”* der. Kadın evine gittiğinde kendisine söylenen sure ve duaları kolaylıkla öğrenip namaz kılmaya başlar. Daha sonra sureleri kolay öğrenip namaza başlamasının nazarla olduğunu anlatır (Ayşe Akyol).

Bedir Efendi'nin çok keskin nazarı vardı. Baktığı kişi nazarına dayanamayıp düşerdi. İhvanlar kendi aralarında bu konudan bahsederken mürit olmayan birisi, *“Siz zayıf insanlarsınız, dayanamayıp düşüyorsunuz. Ben pehlivanım. Beni nazarla/bakışla kimse yere yıkamaz.”* der. Müritler de *“Efendi Hazretlerine git de bak bakalım. Dayanabilecek misin yoksa yıkılacak mısın?”* derler. O zat da Efendi Hazretlerine gider. Efendi'nin evde olmadığını, müritlerle birlikte tarlaya ekin biçmeye gittiğini öğrenir. Evde beklemeyip tarlaya doğru gider. Bakar ki herkes ekin biçiyor. Şeyh kim, mürit kim bilemez. Kalabalığa yaklaşır, önünde duran, arkası dönük kişinin Bedir Efendi olduğunu bilmeden ona, *“Burada şeyh kim?”* diye sorar. Bedir Efendi'nin dönerek *“Buyur evladım hoş geldin”* demesiyle birlikte pehlivan adam ilk nazarda yere serilir. Bedir Efendi elinden tutarak adamı kaldırır, o da Efendi Hazretlerinin irşat halkasına böylelikle dahil olur (Aşçı Dursun).

21. Tarikata İntisap

Bir mürşide intisap ederek tarikata girmek nasip işidir. Bazen mürşidin çok yakınında olanlara intisap

Bedir Karahan Efendi (KS)

etmek nasip olmazken aynı mürşide çok uzaklardan hatta yurt dışından intisap edenler olur. Bedir Efendi'nin irşadı sırasında onu gören ve yakınında bulunan bazı kişilere tarikat nasip olmamıştır. Bunun yanı sıra Bedir Efendi'ye Türkiye'nin birçok yerinden hatta yurtdışından yüzlerce insan intisap etmiştir. Bu husus Bedir Efendi'ye sorulduğunda, "bu yola ancak Allah'ın nasip ettiği girer" buyurmuştur.

Bedir Efendi'ye, "*Efendim, tarikata kim girer? Çok akıllılar mı, yoksa deliler mi? Çok bilenler mi, yoksa cahiller mi?*" diye sorulduğunda, Bedir Efendi; "*Evladım bu yola ne akıllısı ne de delisi girer. Ancak Allah'ın nasip ettiği girer.*" cevabını vermiştir (Baki Karahan, M. A. Karahan).

Mürşit, bulunduğu yerde kendisini kabul eden veya etmeyen herkesin ilgisini çeker. Onu hemen herkes görmek ister. Mürşidi görmek ve ona mürit olmak, kimine göre Allah'ın bir lütfudur. Kimi de gidip göreyim bakalım, gerçekten mürşit mi diye imtihan etmeye kalkar. Bedir Efendi de irşat hayatı boyunca böyle yaklaşımlara maruz kalmıştır. Bunlardan birisi şöyledir:

Bedir Efendi kalabalık bir ihvan grubuyla sohbet ederken onu imtihan etmek, ihvanının yanında küçük düşürmek ve bu arada bilgisini göstermek isteyen birisi, Efendi Hazretlerine; "*Bedir Efendi, şeyhlerde ilm-i ledün bilgisi olur. Sen ledün ilmini nerede okudun?*" diye sorar. Orada bulunan cemaat susar ve verilecek cevabı bekler. Efendi Hazretleri, "*Oğlum, akıllı konuş. Ledün ilmi okunmaz. Bunu bir kitap yazmaz. Ledün ilmini ancak Allah dilediği kuluna verir. Sır ilmidir, hikmet ilmidir.*"

deyince Hazreti mahcup edeyim derken kendisi mahcup olur (Seyit Hoca).

23. Huzurda Kalbe Sahip Olma

Mürit huzurda iken kalbine sahip olmalı ve başka şeylerle meşgul olmamalıdır. Ziyaretinden istifade etmek istiyorsa sadece mürşidiyle meşgul olmalı kalbi başka şeylerle uğraşmamalıdır. Bedir Efendi, bu hususla alakalı olarak, *“Mürit, tam manası ile mürşidine teslimiyet göstermedikçe bu yolda ilerleyemez.”* demiştir.

Bedir Efendi Adana’da bir ihvanın evine misafir olur. Bunu duyan çevredeki ihvanlar oraya gelirler. Evin salonunda erkekler, dışarıda holde de kadınlar oturur. Bu arada Efendi’nin sesinin duyulması için kapı da hafif aralıktır. Efendi Hazretleri sohbet etmeye başlar. Efendi’nin sesinin duyulmasıyla birlikte etrafa aşk ve cezbe hâkim olur. Bu sırada salonda bulunan bir adam, *“Efendim, kadınların sesi bize duyuluyor. Bu şeriata aykırı değil mi?”* der. Bedir Efendi’den bir cevap alamayan adam bir müddet sonra duramayıp tekrar, *“Efendim, kadınların sesi içeriye geliyor. Bu şeriata aykırı.”* der. Efendi sohbete devam eder ve adam duramayıp bir kez daha söyleyince Efendi hiddetlenerek, *“Evladım, şu kapıyı kapatınca o kadınların sesi kesilir. Senin kalbindeki fesatlık kapısı nasıl kapanacak? Esas mesele bu.”* der (Topçu Hasan).

24. Mürşitten Müsaade Alma

Ehl-i tarik müntesip olduğu dergâh ile ilgili yapacağı faaliyetleri mürşidinin bilgisi dahilinde ve ondan müsaade alarak yapmalıdır. Mürşidinin ziyaretine gitmeyip bunun yerine ihvanları ziyaret, ona fazla bir şey kazandırmaz. Bu yaklaşım içinde olan bir ihvanını Bedir Efendi şöyle uyarmıştır:

İhvandan biri başka memleketteki ihvanlarla sohbet etmek için seyahate çıkar. Bu ihvanın ziyaretinden sonra da o memleketteki ihvanlar Bedir Efendi'yi ziyarete gelirler. Bedir Efendi, *“Evladım, hâliniz, ahvaliniz nasıl?”* diye sorar. İhvanlar, *“Efendim iyiyiz. Filan ihvan bizleri ziyarete geldi. Sohbet etti, ilahi söyledi.”* dediklerinde; Bedir Efendi, *“Oğlum, ona sordunuz mu, mürşidinden haberi var mıymış? Dergâhtan hiç söz etti mi?”* İhvanlar, *“Hayır. Hiç söz etmedi, Efendim.”* derler. Memleketlerine döndükten bir müddet sonra aynı gezin ihvan tekrar gelir. Bu kez ihvanlar ona, *“İyi güzel sohbet ediyorsun da Efendi'den dergâhtan haberin var mı? Müsaade aldın mı? Yoksa kendi kendine mi geziyorsun?”* diye sorunca ihvan şaşırarak, *“Evet çoktandır ziyarete gitmiyorum. Mürşidimden de dergâhtan da haberim yok.”* der. Bunun üzerine oradakiler, *“Mürşidinden, dergâhından haberi olmayan, böyle müsaadesiz gezen ihvanın bize faydası olmaz.”* derler. Hatsını anlayan ihvan, Bedir Efendi'ye gelip af diler. Bedir Efendi de *“Evladım, o ihvanın sana olan ilgisi bizden dolaydır. O ilgi, sevgi ve saygı nefsinin hoşuna gitti, seni aldattı. Bir daha müsaade almadan kendi başına hareket etme.”* der. (Mahmut Çitil).

II. BÖLÜM

A. BEDİR KARAHAN EFENDİ'NİN OKUDUĞU ESERLER

Bedir Karahan Efendi, başta Kur'an-ı Kerim ve hadis-i Şerîfler olmak üzere birçok dinî tasavvufî eser okumuştur. Bunlardan sohbetlerinde çeşitli vesilelerle anarak, ihvanına; kâl ile duyurup hâl ile tavsiye ettikleri şunlardır:

1. Gunyetü't- Tâlibin: Abdülkadir Geylânî (KS)'nin tanınmış eserlerindedir. Abdülkadir Geylânî, bu eseri için; “İnsanlara faydalı olmak ve ahrette kurtulmak ümidiyle, salihlerin, din büyüklerinin ahlak ve yolunu bu kitaba topladım.” demektedir. Hülâsa eser Hak yolunu isteyen talipler için yeterli bilgiler ihtiva eden bir kitaptır (Abdülkadir Geylânî, 2009).

2. Reşahât: Asıl adı “Reşahât Ayn El- Hayât/Can Damlaları” olan eser daha çok “Reşahât” adıyla meşhur olmuştur. Eser “Safî” ismiyle tanınan Mevlânâ Ali Bin Hüseyin'e aittir. H 909 M 1503 tarihinde tamamlanan eserde öncelikle Hoca Ubeydullah Ahrar (H.806 H.895 M 1490)'ın hâl menkıbeleri ile onun yüce meclislerinde anılan Nakşî silsilesi büyüklerinin de hâl ve menkıbeleri anlatılmıştır. Eser günümüz Türkçesiyle neşredilmiştir (Sâfî Mevlânâ Ali Bin Hüseyin, 1983).

3. Âdâb: Muhammed bin Abdullah el-Hânî'ye aittir. Eser Nakşibendiye tarikatının adabı üzerine yazılmıştır. Altın silsileyi de ihtiva eden eser günümüz Türkçesine çevrilip yayınlanmıştır (Muhammed bin Abdullah el-Hânî, 2009).

4. Envârü'l-Âşıkîn: Gelibolulu Ahmed-i Bî-cân, ağabeyi Yazıcıoğlu Mehmedi'n³⁵ “Megâribü'z-Zeman” adlı eserini onun isteği üzerine “Envârül' Âşıkîn” adıyla Türkçeye tercüme etmiştir. Yazıldığı asırdan zamanımıza kadar sevilerek okunmuştur. H.855 M.1451 tamamlanan eserin çeşitli kütüphanelerde yazma nüshaları olduğu gibi, pek çok da baskısı da yapılmıştır. Envârü'l-Âşıkîn günümüz Türkçesiyle de neşredilmiştir (Ahmed-i Bî-cân (1999)).

5. Müzekki'n-Nüfus: XV. asrın mutasavvıf şairlerinden Eşrefoğlu Rûmî tarafından yazılmıştır. Eşrefoğlu Rûmî, Hacı Bayram-ı Velî'nin rahle-i tedrisinden geçmiş Bayramî-Kadirî anlayışına sahip bir mutasavvıftır. Kendisinin yolu daha sonra “Eşrefiye” olarak da anılmıştır. Eşrefoğlu Rûmî, ehl-i tasavvuf arasında tasavvufî şiirleri ve Müzekki'n-Nüfus adlı tasavvufi eseriyle tanınır ve sevilir. Müzekki'n-Nüfus adlı eseri, yazıldığı zamandan günümüze kadar ehl-i tasavvuf tarafından rağbet edilip okunmuş bir eserdir (Eşrefoğlu Rûmî, 1991).

³⁵Yazıcıoğlu Mehmed ve kardeşi Ahmed-i Bîcan XV. asrın tanınmış mutasavvıflarındandır. Rivayete göre Her ikisi de Hacı Bayram-ı Velî'ye intisaplı olan kardeşlerden Yazıcıoğlu Mehmed, daha çok “Muhammediye”; kardeşi Ahmed-i Bî-cân ise “Envârü'l- Âşıkîn” adlı eserleriyle tanınmıştır.

6. Dîvân-ı Niyâzî-i Mısırî: Niyâzî-i Mısırî'nin asıl adı Mehmet'tir. Malatya'nın İşpozi Kasabasında H 1027 M 1618'de dünyaya gelmiştir. Niyâzî ve Mısırî mahlaslarıdır. Mısırî mahlası tahsilini Mısır'da yaptığından dolayı kullanmıştır. Çeşitli medreselerde öğrenim görmüş ve farklı yerlerde tasavvuf bilgisini geliştirmiştir. 1655 yılında Halveti mürşidi Ümmi Sinan'dan hilafet alarak irşada mezun kılınmıştır. Hakkında yapılan iftiralar sebebiyle Limni adasına sürülmüş ve burada on beş yıl çileli bir hayat sürmüştür. Ölümünden bir yıl kadar önce affedilip Bursa'ya dönmüştür. Bu kez de Bursa Kadısı'nın şikâyeti üzerine tekrar Limni'ye gönderilmiş ve burada H 1105 M 1693 tarihinde vefat etmiştir. Türbesi Limni adasında bulunmaktadır. Birçok eseri olmasına rağmen özellikle dinî tasavvufî şiirlerden müteşekkil divanı ehl-i tasavvuf arasında zamanından günümüze kadar rağbet görmüştür. Niyazî-i Mısırî Divânı'nın birçok defa baskısı ve şerhi yapılmıştır (Tatçı, 2010; Seyyid Muhammed Nur, 1982; <http://tr.wikipedia.org> 16.05. 2011).

7. Miftâhu'l- Kulûb: Eser, Nakşibendî mürşitlerinden El-Hac Muhammed Nuri Şemsüddin El-Nakşibendî (H 1216 M 1801/H1280-2 M 1863-5) tarafından yazılmıştır. Dinî tasavvufî risalelerden meydana gelen eser, rivayete göre Hz. Peygamberin manevi işaretleriyle yazılmıştır. Bu sebeple esere yazıldığı dönemden günümüze kadar rağbet edilmiş eski ve yeni harflerle birkaç defa neşredilmiştir (El-Hac Muhammed Nuri Şemsüddin El-Nakşibendî, 1982).

8. Delâil-i Hayrât: Faslı Şazeliye tarikatı mürşidi Ebu Abdullah Muhammed bin Süleyman Cezulî (öl.: H 875 M 1470) tarafından yazılmış bir dua ve salavat-ı

Şerîfe kitabıdır. Hz. Hasan (RA)'ın torunlarından olan Süleyman Cezûlî'nin söz konusu kitabı Hz. Peygamber üzerine getirilen salavatları ihtiva etmesi bakımından özellikle ehl-i tasavvuf arasında çok rağbet görmüştür. Delâil-i Hayrât'ın günümüzde çeşitli çeviri ve baskıları bulunmaktadır (Varlı, 1997; Tozlu, 2011).

9. Fethiye Evrâdı/Evrâd-ı Fethiye: Ehl-i tasavvuf arasında maruf ve rağbet edilen bir duadır. El-Hac Muhammed Nuri Şemsüddin El-Nakşibendî'nin "Miftâhü'l Kulûb/Kalplerin Anahtarı" adlı eserinde yedinci risale olarak yer almaktadır (Muhammed Nuri Şemsüddin El-Nakşibendî, 1992).

10. Mızraklı İlmihal: Zaruri din ve ibadet bilgilerini ihtiva eden eserlere ilmihâl denir. Mızraklı İlmihal'i, Osmanlı ilmihal geleneğinin ilk örnekleri arasında yer alan anonim bir eserdir. "Miftâhu'l-Cennet" olarak da bilinen ve Osmanlılarda "ilmihal" adının kullanıldığı ilk eser olan Mızraklı İlmihal'in müellifi ve hangi tarihte yazıldığı kesin bir biçimde tespit edilememiştir. Sıbyan mekteplerinde din bilgisine başlangıç kitabı olarak, ayrıca camilerde, köy odalarında ve evlerde yaygın biçimde okunması sebebiyle halkın din anlayışını etkilemiştir. Eserin yazma nüshaları ile eski ve yeni harflerle birçok baskısı mevcuttur (Mızraklı İlmihal (2009); www.sorularlaislamiyet.com. 22.05.2011)

11. Dîvân-ı Ahmed Kuddusî: Ahmed Kuddusî, H.1183/M.1769'da Bor'da dünyaya gelmiştir. Aslen Maraşlı'dır. Babası, Maraş'tan Bor'a göç eden Nakşibendi Şeyhi Mar'aşîzâde el-Hac es-Seyyid İbrâhim Efendî'dir. Kuddusî, genç yaşta babasından Nakşibendî dersi alarak

tasavvuf âlemine girmiştir. Peygamber sevgisiyle Hicaz'a giden şair, uzun yıllar Mekke ve Medine'de mücavir kalmıştır. Hiç evlenmemeye niyetlenip Hicaz'da mücavir olarak kalmak istediği hâlde, "*Rûm'a git, orada çok evlen, senin için üstün derece ve makamlar bu aile kadrosu içinde hâsıl olacaktır.*" manevi işareti ve annesinin devamlı isteği üzerine Bor'a dönmüştür. Babasından aldığı hilafetle Nakşî usulünce icazet vermeye devam eden Kuddûsî, daha sonra yine aldığı manevi bir işaretle Kadiri tarikatına girmiştir. Tasavvuf ehlinin kadrini bilmeyenlerin çeşitli iftira ve hakaretlerine maruz kalan şair, senelerce evinden çıkmayıp inziva ve tecrit hayatı yaşamıştır. H.1265/M.1849 tarihinde vefat eden şairin kabri Niğde'nin Bor ilçesindedir. Kuddûsî'nin en önemli eseri dinî-tasavvufî şiirlerden müteşekkil divanıdır. Dîvân-ı Kuddusî ehl-i tasavvuf arasında maruf ve çok okunan eserlerdendir (Kuyumcu, 1982: 18-46; Alıcı, 2009: 100-101).

B. ŞİİRLER/İLAHİLER

1. Bedir Karahan Efendi'nin Şiirleri

Bedir Karahan Efendi, aşk ve cezbe hâlinde iken irticalen şiirler söylemiştir. Şiirlerinde “**Sefil Bedir**”, “**Fakir Bedir**” mahlaslarını kullanmıştır. ***Kullandığı bu mahlaslar onun engin tevazuunun ve teslimiyetinin ifadesi mahiyetindedir.*** Bedir Efendi'nin günümüze sekiz şiiri intikal etmiştir. Bunlar şunlardır:

1

Bulunmaz derdime çare
Affeyle bizi ya Rabb'im
Ancak senden olur çare
Affeyle bizi ya Rabb'im

Elim başta günah çoktur
Arayıp bulamam doktor
Ancak senden yardım olur
Affeyle bizi ya Rabb'im

Gidelim Ta'if yoluna
Bakalım onların hâline
Gidersen söyle kendine
Affeyle bizi ya Rabb'im

Sefil Bedir'in hâlini
Günah söyletme dilini
Sen uzatma yolunu
Affeyle bizi ya Rabbim

(Bedir Karahan)

2

Gönül aşka yol eyledi
Hakkın emrini söyledi
Gel dosta gidelim dedi
Razı olmadı olmadı

Nefis elinden nefretteyim
Her gün her gün gafletteyim
Dünyam için şefkatteyim
Çarem kalmadı kalmadı

Ben bilemem nedir hâlim
Yenilmez bu nefsim zalim
Acep nereye gider yolum
İlham olmadı olmadı

Ben biliyom nefsim düşman
Eder günah olmaz pişman
Ben anladım yanar bu ten
Huzur bulmadı bulmadı

Sefil Bedir nefsim ile
Gidemedim doğru yola
Başıma getirir bela
Daha ölmedi ölmedi

(Bedir Karahan)

3

Bu dünya fanidir kimseye kalmaz
Bakın bu dünyadan gidenler gelmez
Ölenin hâlini kimseler bilmez
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz demeden durmadan ağla

Bu dünya fanidir sonucu fena
Gelenler gittiler kalmadı hani
Ağzı berk bu dünya yok eder beni
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz deme durmadan Hakk'ı zikir eyle

Dünya işin olsa nasıl özenin
Haram helal demen biraz kazanın
Ecel yatağına bir gün uzanın
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahlarını tövbeler eyle
Gece gündüz deme durmadan Hakk'ı zikir eyle

Şu yalan dünyada kalırım sandım
Ölüm düşünmeden nefse inandım
Ecel şerbetini içtim de kandım
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahların tövbeler eyle
Gece gündüz deme durmadan ağla

Sefil Bedir sen de düşün bu işi
Ecel yatağına koyunca başı
Akıtın gözümden kan ile yaşı
Gel, ölüm gelmeden tedarik eyle

Düşün günahların tövbeler eyle
Gece gündüz deme Hakk'ı zikir eyle
(Bedir Karahan)

4

Aşk ateşi ile yandığım
Pervane gibi döndüğüm
Her emrine inandığım
Bir Allah bir de Muhammed

Deli olup dağa gittiğim
Daima emrini tuttuğum
Gece gündüz zikrettiğim
Bir Allah bir de Muhammed

Gece gündüz ağladığım
Sular gibi çağladığım
Ciğerimi dağladığım
Bir Allah bir de Muhammed

Fakir Bedir neylediğim
Gece gündüz ağladığım
Mürşit gibi söyledğim
Bir Allah bir de Muhammed
(Bedir Karahan)

5

Osmaniye Erzin ne güzel yolu
Dört Yol Çay köyleri tomurcuk güllü
Oranın müridi ne güzel hâlli
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

Payas'ta müridin yaşlı gözleri
Demir-çelik işçisi yakar özleri
Onlar arz ediyor şimdi bizleri
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

Denizciler köyü deryaya bakar
Oranın gülleri ne güzel kokar
Oranın müridi özümü yakar
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

İskenderun iskelede biliniz
Ne oluyor ahvaliniz hâliniz
Ben Hatay'a gelemiyom yalnız
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

Belen'den aşar da Hatay'ın yolu
Kırıkhan'da Bestami sevgili kulu
Hatay'a varmayan olmaz mı deli
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

Hatay'dan ötede Yayla Dağları
Kaldırın karayı bağlan ağları
Altınözü Reyhanlı'nın beyleri
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

Habib-i Naccar³⁶ havarileri Hatay'da yatar
Asi ırmağı varda Hatay'dan akar
Şeyh Ahmet Kuseyri sancağı çeker
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.

Sefil Bedir bitirmiştir sözünü
Aşk ateşi yakar onun özünü
Zalim doktor sakat etti gözümü
Gönül arzuladı gene Hatay'ı.
(Bedir Karahan)

6

Seherlerde güller açılır
Mümin Müslüman seçilir
Sana hülleler biçilir
Hakk'a yalvar seherlerde

³⁶ Kıssaya göre, M.S. 40'lı yıllarda Hz. İsa, havarilerinden ikisini elçi olarak Antakya'ya gönderir. Bu iki elçi Antakya'ya girerken koyunlarını otlatan marangoz Habib-i Neccar ile karşılaşır. Neccar, yatalak oğlunun elçiler tarafından iyileştirilmesi üzerine İsa'nın getirdiği dine iman eder. Ancak Antakyalılar elçileri hoş karşılamaz ve onları hapse atarlar. İsa'nın elçileri de, Habib-i Neccar da işkence altında şehit olurlar. Bu olay Kur'an'ın Yasin suresinde anlatılmaktadır. Hz. Ömer zamanında Antakya'nın fethinin simgesi olarak bu iki elçi ve Habib-i Neccar'ın kabirlerinin bulunduğu yere Habib-i Neccar Camii yapılır. Bu tarihi camii Anadolu'da yapılan ilk camii olarak bilinir (<http://tr.wikipedia.org> (30.04.2011)).

Meyil eylersin dünya malına
Ecel dolanır tatlı canına
Bakmaz senin genç yaşına
Hakk'a yalvar seherlerde

Bakmazsın hâllerine
Doymazsın dünya malına
Azrail biner dalına
Hakk'a yalvar seherlerde

Şu dünyanın sonu yalan
Uyanın kardeşler galan
Yatar mı Müslüman olan
Hakk'a yalvar seherlerden

Uyanırsan oku Kur'an
Bunu emreyledi Sübhan
Ahiret gününe inan
Hakk'a yalvar seherlerde

Seherde öter kuşlar
Zikreder dağlar, taşlar
Müminler duaya başlar
Hakk'a yalvar seherlerde

Şu dünyayı fikir eyle
Hâllerine şükür eyle
Uyu uyan zikir eyle
Hakk'a yalvar seherlerde

Sefil Bedir nedir âhın
Bayağı çoktur günahın
Affeder seni Allah'ın
Hakk'a yalvar seherlerde
(Bedir Karahan)

7

İhvanım olup da mürşit bilenler
Burdan bakıp Beytullah'ı görenler
Allah'ın emriyle irşat olanlar
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

Şükür defterimi aldım sağımda
Çok şehadet getirdim ölüm anında
Ankara Adana Yayla Dağında
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

İhvanlar uyumaz sabaha karşı
Akıtır gözünden kan ile yaşı
Benden ders alanlar otuz bin kişi
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

Size emanetim tevhid ile salavat
Umarım Mevlam'dan bulunuz rahmet
Mahşer günü gelir Muhammed
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

Bir çok emek verdim hiç yorulmadım
Tarikat yolundan ben ayrıldım
Hakkım helal olsun hiç kırılmadım
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Ceset gider ama eseri gitmez
Mürit mürşidini kalpten unutmaz
Bir baba evladı yazıya atmaz
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

Mürit mürşidinin gezer peşinde
Gündüz rabıtada gece düşünde
Kayseri Sarız'da Pınarbaşı'nda
Ayrılıyom sizden elveda olsun.

Münafık elinden çok yedik taşı
Bize atıp tutmak onların işi
Akşam oldu batırdınız güneşi
Ayrılıyom sizden elveda olsun

Sefil Bedir derki sözüm kalmadı
Dertliyim derdimi bilen olmadı
Ölüm bana bugün fırsat vermedi
Ayrılıyom sizden elveda olsun

(Bedir Karahan)

8

Bulutların ağmaz idi
Rahmetleri yağmaz idi
Nimetleri olmaz idi
Muhammed olmasaydı

Arif isen dinle sözü
Âşık isen ağlat gözü
Kim dilerdi Hak'tan bizi
Muhammed olmasaydı

Bu yıldızlar olmaz idi
Ay ve Güneş doğmaz idi
Su Firavunu boğmaz idi³⁷
Muhammed olmasaydı

Ali'ye Aslan'ım demez idi
Eline Zülfikar inmez idi
Vahiy melek gelmez idi
Muhammed olmasaydı

Hicap perde kalkmaz idi
Hak tecelli itmez idi
Yusuf zindandan çıkmaz idi
Muhammed olmasaydı

Evliyalar olmaz idi
Kalbe feyiz dolmaz idi
Ol mizan kurulmaz idi
Muhammed olmasaydı

Makam cennet olmaz idi
Hakikat bilinmez idi
İblis şeytan kovulmaz idi
Muhammed olmasaydı

Üç kurt gelip dilemezdi
Musa sahibine söylemezdi
İsmaile koç kurban inmezdi
Muhammed olmasaydı

³⁷ Mısraın rivayet edilen şekli “Nil nehri taşıp Firavunu boğmaz idi” iken, mısra; “Su Firavunu boğmaz idi” olarak alınmıştır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Buraklara binmez idi
Burak âşık olmaz idi
Bize Kuran gelmez idi
Muhammed olmasaydı

Âşıkları ah u zarda
Musa'yı gezdirdi Tûr'da
İbrahim yanardı nârda
Muhammed olmasaydı³⁸ (Bedir Karahan)

³⁸ Bedir Karahan Efendi'ye isnat edilen bu şiirde Efendi'nin mahlası bulunmamaktadır. Bu açıdan şiirin eksik olduğunu söylemek mümkündür.

2. Bedir Karahan Efendi'nin Sevdiği Şiirler

Bedir Karahan Efendi, medrese tahsili görmüş bir mutasavvıftır. Onun sohbetlerinden büyük mutasavvıf şairler ve onların şiirlerine vâkıf olduğu anlaşılmaktadır. Bedir Efendi'nin mutasavvıf şairler içinde özellikle Niyâzî-i Mısrî ve Ahmed Kuddusî'nin şiirlerine rağbet ettiği görülmektedir.

1

Gel ey bâd-ı sabâ lutfeyle bir dem
Haber ver bize cânân illerinden
Beşâretle bize kıl şâd u hurrem
Haber ver bize cânân illerinden

Aradım nice yıl kevn ü mekânı
Bulunmadı anın nâm u nişânı
Aceb nice bulur isteyen anı
Haber ver bize cânân illerinden

Seherde açılan güllerde midir
Yahûd efgân eden dillerde midir
Akan suda esen yellerde midir
Haber ver bize cânân illerinden

Ol ilden azm edende bu cihâna
Tamuya uğrasan döner cinâna
Teselli ver kulûb-ı âşıkâne
Haber ver bize cânân illerinden

Harîm-i kuds-i lahûta varırsan
Saray-i hâs-ı cânânı görürsen
Yine azmeyleyip bunda gelirsen
Haber ver bize cânân illerinden

Nesîm-i feyz-i akdes bahr-ı cûdun
Havâdisten mukaddestir vücûdun
Cemâl-i zât-ı a'lâdır şuhûdun
Haber ver bize cânân illerinden

Eğer bir cân ise hüsnün bahâsı
Nice bin cân anın olsun fedâsı
Niyâzinin kadîmi aşinâsı
Haber ver bize cânân illerinden

(Niyâzî-i Mısrî)

(Seyyid Muhammed Nur, 1982: 168-169).

2

Ey derde dermân isteyen
Yetmez mi derd dermân sana
Ey râhat-ı cân isteyen
Kurbân olandır cân sana

Yağma edersin varlığın
Gider gönülden darlığın
Mahveyle sen ağyarlığın
Yâr olırsar mihmân sana

Sermâye bu yolda hemân
Teslim olur buna inan
Sıdk ile Allah'a dayan
Etmez mi gör ihsân sana

Tevhide tapşur özünü
Kimseye açma râzunu
Şeyh izine tut yüzünü
Şeyhin yeter bürhân sana

İven kişi yol alamaz
Maksûdunu tiz bulamaz
Bekle maârif kapusun
Yüz göstere irfân sana

Dünyâ ile ukbâyı ko
Ûlâ ile uhrâyı ko
Var ol kuru sevdâyı ko
Matlab yeter Sübhân sana

Cândan talep kıl yârini
Ver cânı bul didârını
Yok eyle kendi vârını
Kim var ola cânân sana

Çürüklerin hep sağ olur
Zehrin kamu bal yağ olur
Dağlar yemişli bağ olur
Cümle cihân bostân sana

Güçtür kati Hakk'ın yolu
Dergâhı hem gâyet ulu
Sıdk ile olmazsan kulu
Etmez yolu âsân sana

Kulluğa bel bağlar isen
Şam ü seher ağlar isen
Sular gibi çağlar isen
Tiz bulunur ummân sana

Bülbül oluban öte gör
Gül gibi açıl tüte gör
Aşk oduna cân ata gör
Gülzâr olur nirân sana

Yüzün **Niyâzî** eyle hâk
Derd ile bağrın eyle çâk
Kalbin sarayın eyle pâk
Şâyet gele Sultân sana

(Niyâzî-i Mısırî)

(Seyyid Muhammed Nur, 1982: 27-29).

3

Ey gönül gel Hakk'a giden râhı bul
Ehl-i derd olup derûnî âhı bul
Cânın ilindeki şems ü mâhı bul
Âdem isen "semme vechu'llâh"³⁹ı bul
Kande baksan ol güzel Allâh'ı bul

Devlet-i dünyâya mağrûr olma sen
Lezzet-i câhına mesrûr olma sen
İzzetim buldum deyü hor olma sen
Âdem isen "semme vechu'llâh"ı bul
Kande baksan ol güzel Allâh'ı bul

³⁹ "Ve lillâhil meşriku vel magribu fe eynemâ tuvellû fe semme vechullâh(vechullâhi) innallâhe vâsiun alîm(alîmun).": "Doğu da Allah'ındır batı da. Nereye dönerseniz Allah'ın yüzü (zâtı) oradadır. Şüphesiz Allah'(ın rahmeti ve nimeti) geniştir, O her şeyi bilendir." (Kur'an-ı Kerim, 2/Bakara-115).

Gerçi Allâh'a ibâdet de güzel
Zühd ü takvâ kanâat da güzel
Halvet ehline kerâmet de güzel
Âdem isen "semme vechu'llâh"ı bul
Kande baksan ol güzel Allâh'ı bul

Ol sana açmış durur dâim gözün
Sen yetürmişsin ha ararsın özün
Bî-cihet göstermiş eşyâda yüzün
Âdem isen "semme vechu'llâh"ı bul
Kande baksan ol güzel Allâh'ı bul

Ârife eşyâda esmâ görünür
Cümle esmâda müsemmâ görünür
Bu **Niyâzî**den de Mevlâ görünür
Âdem isen "semme vechu'llâh"ı bul
Kande baksan ol güzel Allâh'ı bul

(Niyâzî-i Mısrî)

(Seyyid Muhammed Nur, 1982: 135-136).

4

Ey rahmeti bol pâdişâh
Cürmüm ile geldim sana
Ben eyledim hadsiz günâh
Cürmüm ile geldim sana

Hadden tecâvüz eyledim
Deryâ-yı zenbi boyladım
Ma'lûm sana ben neyledim
Cürmüm ile geldim sana

Bedir Karahan Efendi (KS)

Senden utanmayup hemân
Etdim hatâ gizli a'yân
Urma yüzüme el-amân
Cürmüm ile geldim sana

Zenbim ile doldı cihân
Sana a'yân zâhir nihân
Ey lutfi bî-had Müste'ân
Cürmüm ile geldim sana

Adın senin Gaffâr iken
Ayb örtücü Settâr iken
Kime gidem sen var iken
Cürmüm ile geldim sana

Hiç sana kulluk etmedim
Râh-ı rızâna gitmedim
Hem buyruğın tutmadım
Cürmüm ile geldim sana

Bin kere bin ol pâdişâh
Etsem dahi böyle günâh
“Lâ-taknatû” yeter penâh
Cürmüm ile geldim sana

İsyanda **Kuddûsî** şedîd
Kullukda battal pelîd
Der kesmeyip senden ümîd
Cürmüm ile geldim sana

(Ahmed Kuddusî)

(Kuddûsî, s. 7-8; Kuyumcu, 1982: 95-97)

3. Dergâhta İlahi Olarak Okunan Şiirler

Bedir Karahan Efendi'nin dergâhında başta Yunus Emre'den olmak üzere dini-tasavvufi birçok ilahi, sohbet ve zikir sırasında söylenegelmiştir.⁴⁰ Okunan ilahiler içinde müntesiplerin Bedir Karahan Efendi'yi konu alan şiirleri de vardır.⁴¹ Bunlardan bazıları şunlardır:

1

Açar şeyhimin gülleri
Toplar onu müritleri
Eser seherde yelleri
Gel gidelim Muhammed'e

Medine çok uzaklarda
Gönlüm her gün firaklarda
Salavatı dudaklarda
Gel gidelim Muhammed'e

Medine ne güzel şehir
Güzelliği Hak'tan gelir
Şeyhim bize rehber olur
Gel gidelim Muhammed'e

Mürşit gönüller sultanı
Medine'de onun yarı
Hasreti yaktı sinemi
Gel gidelim Muhammed'e

⁴⁰ Bedir Karahan'ı konu alan ve dergâhlarda müntesiplerince okunan şiirler elbette ki bu kadar değildir. Bu şiirler derlenmekte olup kitabın daha sonraki baskılarında değerlendirilecektir.

⁴¹ Bedir Karahan Efendi'yi konu alan bazı şiirler klip olarak internette mevcuttur. Bunlardan özellikle sanatçı Osman Öztunç'un söylediği "Karahana Dede" oldukça güzeldir.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Dünya bize oldu bela
Şeyhim sana malum ola
Ayak yalın düşek yola
Gel gidelim Muhammed'e

Şeyhim Sultan Bedir ile
Ali Osman Ömer ile
Sıddık ile pirlere
Gel gidelim Muhammed'e

Güzel olur amellerin
Çare bulur müşküllerin
Affa uğrar günahların
Gel gidelim Muhammed'e

Aciz Arap'ın varını
Verem kurban ol canını
Görem gönül mihmanını
Gel gidelim Muhammed'e

(Muhammed Arap Karahan)

2

Ey erenler işte budur
Hâli Bedir Efendim'in
Tarikatı Nakşî-Kâdir
Yolu Bedir Efendim'in

Canımın içinde candır
Bir adı da Karahan'dır
Misk ü amber ü reyhandır
Gülü Bedir Efendim'in

Bedir Karahan Efendi (KS)

İnandım Amentü billâh
Yüce Mevlâyı Zikrullâh
Lâ ilâhe illallâh
Yolu Bedir Efendim'in

Sır içinde sır saklıdır
Hakkı sevenler haklıdır
Tevhit meyvesi yüklüdür
Dalı Bedir Efendim'in

Erciyes Dağı eteği
Kırkgeçit kırklar yatağı
Avşarların otağı
Eli Bedir Efendim'in

Tayy-ı mekân olup gezer
Hikmetli ellerin yazar
Şu gönlüme kurmuş pazar
Aşkî Bedir Efendim'in

Müridine nazar eder
Bir bakışta irşat eder
Alır Muhammed'e gider
Eli Bedir Efendim'in

Gül olup da açıldım
Bade olup içileйдim
Yoluna kurban olayım
Yolu budur Efendim'in

Farıdı gönlüm farıdı
Yüreğim yandı eridi
Aşık İmamî müridi
Gülü Bedir Efendim'in

(Âşık İmamî)

3

Daldım derin fikire
Hamd eyledim şüküre
Feyiz ile aşk ile
Başlayalım zikire.

Vur kalbe Allah desin
İnim inim inlesin
Vur kalbe Mevla desin
Nefis onu dinlesin.

Tefimin kabı kara
Bülbülüm düştüm zara
Doktor tabip anlamaz
Bendeki başka yara.

Yürü hakkın yolundan
Tut mürşidin elinden
Arif olan anlasın
Bizim tefin dilinden.

Öter tefimin zili
Oldum divane deli
Kınayanlar kınasın
Böyle dervişin hâli.

Tefimin içi cami
Bedir'im kaptan ben gemi
Bu dergâh aşk dergâhı
Semavi dön **İmamî**.

(Âşık İmamî)

4

Dost elin eline alır
Muhammed yanına gelir
Azaların zikir vurur
Tut Karahan'ın elinden

Elinden tutanlar içer
İmanlı dünyadan göçer
Kalpteki gözünü açar
Tut Karahan'ın elinden

Gölge vermez kuru çalı
Mevlâ'ya bağlayak yolu
Olmaz olsun dünya malı
Tut Karahan'ın elinden

İlhamını kesmez bizden
Yürüyelim aynı izden
Fayda gelmez oğlan kızdan
Tut Karahan'ın elinden

Dünya varlığını atan
Tevhidin yolunu tutan
İhlasla yatağa yatan
Tut Karahan'ın elinden

Yol Levh-i Mahfuz'a varır
Her iş tamam orda olur
Kalbine doldurur verir
Tut Karahan'ın elinden

(Âşık Meşgulî)

5

Habib'inin aşkı yaktı sararttı
Bunu anlamayan için kararttı
Mevla'm bizi süs için mi yarattı
Seni zikretmeyen dil neye yarar.

Mürşidim Karahan düşürdün derde
İste kerametın ilacı sende
Tatlı uykusunu bölüp seherde
Teheccüd kılmayan kul neye yarar.

Doyup usanmadım zikrin âlemde
Ta ezelden yazılmış levhi kalemde
Abdestimi alıp durup gamete
Beş vaktin kılmayan kul neye yarar.

İnsan cemalini görür cihazda
Keramete erer sünnetle farzda
Duasını toplayıp her gün namazda
Hakka açılmayan el neye yarar.

İnsan vücudunu kurutmaz terde
Mevla'sını zikreder daim her yerde
Meşgulî Muhammed'i çağır seherde
Gözümden akmayan sel neye yarar.
(Âşık Meşgulî)

6

Şeyhim kutuplara baş
Allah için aksın yaş
Zikredek daim kardeş
Hay kurbanım hay

Kalk gidek Karahan'a
Ağlayak yana yana
Beni de bağlayan sana
Hay kurbanım hay

Es seher yelinde
Aşıkların dilinde
Karahan'ın elinde
Hay kurbanım hay

Söylemezsen hasta eder
Şeyh Bedir'e posta eder
Mevla'ya da dost eder
Hay kurbanım hay

Perdeleri kaldırır
Deryalara daldırır
Mevla'yı da buldurur
Hay kurbanım hay
(Âşık Meşgulî)

7

Ne mürit olursun ne de bir mürşit
Gelip bu dergâha dıkılmadıkça
Ne ben söyleyeyim ne de sen işit
Gelip bu dergâha dıkılmadıkça

İnsan bu dünyaya bir kere gelir
Bu geliş boş değil imtihan olur
On sekiz bin âlem anlamsız kalır
İbret nazarıyla bakılmadıkça

İnsan bu dünyada kendini bilsin
Başı düşmana dik, dosta eğilsin
Dünyaya hükmetsen galip değilsin
Nefsin pehlivanı yıkılmadıkça

Bu âlemi bir nizama çekerler
Günah sevabını yere dökerler
Kötü gözler temiz kalbi lekeler
Edep dürbünleri takılmadıkça

Şahadettir Müslüman'ın parolası
Yalan dünya ahretin tarlası
Ne mahsulü olur ne de meyvesi
Sevap tohumları ekilmedikçe.

Sabrı taç etmişler ilmin başına
Aklı olan kullar bunu düşünce
Allah'tan cenneti umma boşuna
Tövbe edip günahlar dökülmedikçe

(H. Ahmet Evsen)

8

İmtihan yeri burası
Bitmez âşğın çilesi
Silem diye yüz karası
Geldim Bedir Karahan'a

Ömür biter dura dura
İsyân yükü yüzler kara
Bulam diye buna çare
Geldim mürşit Karahan'a

Ben ayrıldım sen ayrılma
Ayrılıp yoldan kalma
Gel bu dergâhtan ayrılma
Geldim mürşit Karahan'a

Müşkülümü bitir deyi
Muradıma yetir deyi
Muhammed'e götür deyi
Geldim mürşit Karahan'a.

(H. Ahmet Evsen)

9

Âşıkları eder feryat
Cana gelmeden nöbet
Makamında kalır ebed
Âşık ise cemaline

Âşık diler dilekleri
Seyran eder felekleri
Büryan eder yürekleri
Âşık ise cemaline

Âşıkların yüzü gülmez
Yalvarır dilleri durmaz
Toprak tenlerini yemez
Âşık ise cemaline

Kalbe tecelli doldurur
Emrazlarını sildirir
Hicap perdesini kaldırır
Âşık ise cemaline

Âşıkları zar ederler
Bu cihani dar ederler
Yakıp canı nar ederler
Âşık ise cemaline

Kuşlarının hep avazı
Seherlerde eder nazı
Dolar kalbine ihlâsı
Âşık ise cemaline

Bir kâmilin elindesin
Nakşibendî kolundansın
Her gün canan ilindesin
Âşık ise cemaline

Ümmî Ahmed'in kelâmı
Okusalar diller Kuran'ı
Hak yoluna versen canı
Âşık ise cemaline

(Hacı Ahmet Evsen)

10

On iki kutbun başı
Cihana gelmemiş eşi
Muhammed'in sır yoldaşı
Ne güzel şeyhim var benim

Hikmetle dolu özleri
Lâ-mekândandır sözleri
Beytullah gibi yüzleri
Ne güzel şeyhim var benim

Himmet etse dağlar erir
İnse cine hüküm verir
Müridi günahattan korur
Ne güzel şeyhim var benim

Mevla'ya duası geçer
Kevser'inden sular içer
Müridine kucak açar
Ne güzel şeyhim var benim

Halilurrahman'dan soyu
Resul'den ahlakı huyu
Kevenli'dir ana köyü
Ne güzel şeyhim var benim

Yollarında gül ekili
Resulullah'ın vekili
Teknesinde nur dikili
Ne güzel şeyhim var benim

Bedir Karahan Efendi (KS)

Kalpten perdeyi kaldırır
Kah ağlatır kah güldürür
Muhammed'i tez buldurur
Ne güzel şeyhim var benim

Müritlerin elini tutar
Bahçesinde güller biter
Seher vakti bülbül öter
Ne güzel şeyhim var benim

Kalbine geleni duyar
Üryan eder seni soyar
Kurdunan koyunu yayar
Ne güzel şeyhim var benim

Yeter **Seyit** bitir sözü
Hikmet ile dolu özü
Muhammed'e götür bizi
Bir güzel şeyhim var benim.
(Seyit Aslan)

11

Ellerine ellerine
Kurban olam dillerine
Sen gül ol ben de bülbül
Karahan'ın yollarına

Yollarında çam dikili
Bahçesinde gül ekili
Şeyh Bedir'i sorarsan
Şeyhim peygamber vekili

Bedir Karahan Efendi (KS)

Pınarbaşı Pınarbaşı
Akar gözlerimin yaşı
Mürşitlerin içlerinde
Şeyhim mürşitlerin başı

Biz aşkın şerbetini içtik
İçip içip candan geçtik
Biz mürşitleri içinde
Bedir Karahan'ı seçtik

Ellerine ellerine
Ördek olsam göllerine
Sen gül ol da ben de bülbül
Karahan'ın yollarına

Benim şeyhim pek çok güzel
Hızır ile kurar pazar
Şeyhim Bedir mahşer günü
Müritlere berat yazar

Kırkgeçit'tedir tekkesi
Gül kokuludur nefesi
Benim şeyhimi sevenlerin
Açılır göz perdesi (Dergâh)

12

Senin aşkın kamu derde
Devâdır yâ Rasûllullâh
Senin yanında hâcetler
Revadır yâ Rasûllullâh

Yüzünden şâd olur kullar
Terinden açılır güller
Seninle dertli gönüller
Şifâdır yâ Rasûllullâh

Senin yüzün gören gözler
Ne ay görür ne yıldızlar
Seninle gece gündüzler
Ziyâdır yâ Rasûllullâh

Sultansın cümle şâhlara
Muzaffersin sabahlara
Şefaatin günâhlara
Şifâdır yâ Rasûllullâh

Sana geldim ey yâ sultan
Lütfeyle derdime derman
Uğrunda canımı kurban
Vereyim yâ Rasûllullâh

Sana geldim yas içinde
Şu gönlüm kir pas içinde
Hep ömrüm iflas içinde
N'olayım yâ Rasûllullâh⁴²

⁴² Bu ilahinin ilk bentleri XIII. asır mutasavvıf şairlerimizden Şeyyâd Hamza'nın meşhur natı ile örtüşmektedir. Söz konusu natın birkaç beyti şöyledir:

“Senin aşkın kamu derde devâdır yâ Resûlallâh
Senin katında hâcetler revâdır yâ Resûlallâh
Senin nûrun gören gözler ne ay gözler ne yıldızlar
Nurundan gece gündüzler ziyâdır yâ Resûlallâh
Terinden açılır güller sözünden şehd ü şekerler
Seninle hasta gönüller şifâdır yâ Resûlallâh
Habîbsin pâdişahlara tabîbsin derd ü âhlara
Şefâatin günâhkâra safâdır yâ Resûlallâh
Şeyyâd-ı Hamza ol şâhdan diler kim kurtula âhdan
Seni medh etmek Allah'dan atâdır yâ Resûlallâh” (İz, 1995: 125).

13

Âşık oldum Allah'a
Güzel Resûllullâh'a
Mevla'sını sevenler
Hiç düşer mi günaha

Bülbül güllere konar
Yüce Mevla'yı anar
Ben şeyhim göremedim
Yüreğim ona yanar

Yüreğimde ahım var
Sırtımda günahım var
Ne gam çekersin gönül
Affeden Allah'ım var

Huzuruna ben vardım
El açıp hep yalvardım
Mevla'm senin aşkından
Güller gibi sarardım

Düşme nefsin peşine
Yanarsın ateşine
Esirgeme himmeti
Şeyhim sen bu acize

Allah Allah diyenler
Nurdan libas giyenler
Muhammed'e yar olsun
Şeyh Bedir'i sevenler

Ben bir garip dervişim
Kime ne eylemişim
Bu canımı Allah'a
Ben kurban eylemişim
(<http://forumi.kurandhesunet.net> (01.05.2011)).

14

şeyhimin illeri
Uzaktır yolları
Açılmış gülleri
Dermeye kim gelir

şeyhimin özünü
Severim sözünü
Mübarek yüzünü
Görmeye kim gelir

şeyhimin ilini
Sorarım yolunu
Mübarek elini
Öpmeye kim gelir

şeyhimin ilinde
Asası elinde
Muhammed dilinde
Olmaya kim gelir

Ahd ile vefalar
Zevk ile sefalar
Bu yolda cefalar
Çekmeye kim gelir

Ah ile gözyaşı
Yunus'un hâldaşı
Zehr ile şol aş
Yemeye kim gelir

(Yunus Emre)

<http://www.ravzayahasret.com> (01.05.2011).

15

Sarıldım ben bir mürşide
Dağı taşı yol eyledi
Alıp nefsimin elinde
Yaradana kul eyledi.

Öğrendim erkân edebi
Buldum içimdeki beni
Acı söylerken dilimi
Petek petek bal eyledi.

Ruhuma bir ışık saçtı
Şeytanlar yanımdan kaçtı
Feyiz aşk ile karıştı
Türlü türlü hâl eyledi.

Yeşerdi gönül bahçesi
Değişti zahir meyvesi
Bahçemdeki dikenleri
Resul kokan gül eyledi.

Emmareden çıkamazken
Hayır sevap yapamazken
Haramı hiçe sayarken
Hakka giden yol eyledi.

Garip âşık bir garibim
Tutuştı gönül ateşim
Kavrulup, kızarıp, piştim
Yaka yaka kül eyledi.

(Erol Şenöz)

16

Hasret kaldım ateşiyle yanarım
Uçan kuştan esen yelden sorarım
Gece gündüz dertli dertli ağlarım
Ağlarım sultanım bulana kadar.

Sevgin dolaşıyor derviş, ihvanda
Bin bir çile vardır Hakk'ın yolunda
Himmetini umarım bedende canda
Ağlarım sultanım alana kadar.

Çileli gönlümün köşkünde yerin
Bu dostun yarası da düşmandan derin
Bitmeyecek bende ölsem de sevgin
Ağlarım sultanım ölene kadar.

Dünya fani elbet gelecek sonu
Seven incitmez sevdiği kulu
Sen Kevser ırmağı ben de bir yolcu
İçerim sultanım sonuna kadar.

Garip âşık nefsin şeytandan çek al
Doğru çalış hem de kazancın helal
Gönül arzu ediyor cennette cemal
Ağlarım sultanım görene kadar.

(Erol Şenöz)

17

Ben de düştüm bir kâmilin eline
Yakar beni hâlden hâle çevirir
Mevlâ'nın emri vurur telime
Alır seni Muhammed'e götürür.

Himmet etse koca dağlar eritir
Nefsini eline alır çürütür
Muhammed'e doğru seni götürür
Alır seni can Ahmed'e götürür.

Himmetiyle gelir ihvanın yanına
Sanki evlat gibi basar bağrına
Tarikat zincirini takar boynuna
Alır seni Muhammed'e götürür.

Deli eder Mecnun gibi gezdirebilir
Kalemi eline alır yazdırır
Nakşî'nin gölünde seni yüzdürür
Alır seni can Ahmed'e götürür.

Âşık olan utanıp da ar etmez
Muhammed'in aşkı gönülden gitmez
Mürşit müridini bırakıp gitmez
Alır seni Muhammed'e götürür.

Verirse kardeşim sana hal verir
Aşı vurur kuru ağaca dal verir
Ahraz olsan bile sana dil verir
Âşık eder seni yola getirir.

Cezbetu'llah gelir seni hoplatır
Muhammed'in gülün sana koklatır
Arı gibi bin bir çiçek toplatır
Petek eder seni bala getirir.

Çoban Mehmet soran olmaz hâlini
Mevlâm şaşırtmasın doğru yolunu
Ver kâmile ver sen o elini
Alır seni Muhammed'e götürür.
(Çoban Mehmet)

18

Çıktım Gövdeli'ye seyran eyledim
Kalmamış lezzeti tadı dağların
Mürşidim aklıma düşü ağladım
Meğer mürşit imiş tadı dağların

Dağlar derki şeyhim bende çok gezdi
Gizli sırlarını hep bende sezdi
Mürşidin gidişi beni çok üzdü
Hasreti sinemi yaktı dağların

Âşık derdimdeşme zaten hastayım
Mürşidim gideli kara yastayım
Artık ben himmeti kimden isteyim
Gözyaşı yüzüm yudu dağların

Ben dertliyim âşık bana yar mısın
Alev alev yanan gizli kor musun
Bir selam göndersem şeyhe der misin
Gövdeli dağdır adı dağların

Seyit pir elinden içtiği zaman
Gönül havalanıp uçuğu zaman
Mürşidim dünyadan göçtüğü zaman
Arş-ı alâya çıktı âhı dağların (Seyit Aslan)

19

Çekerim çekerim bitmez bu çilem
Bura değil benim vatanım sılam
Neden âşıkları taşlar bu âlem
Yâd ellerden gelen taştan usandım

Yaralarım gizli mürşitte çarem
Yâri görmek için şeyhime varam
Şöyle çık sevdiğim cemalin görem
Her gece açılan düştten usandım

Irmakları döksem sönmüyor özüm
Dünya kutbuna geçmedi nazım
Yâri görmek için kan ağlar gözüm
Beyhude dökülen yaştan usandım

Aklı hayran eder mürşit hâlleri
Sefil Seyit döker kanlı selleri
Esmez oldu muhabbetin yelleri
Her gün poyraz esen kıştan usandım
(Seyit Aslan)

20

Hasret kaldık bir güzelin sesine
Aşkı doldururdu gönül tasına
Bir güzel kaybettim kimin nesine
Ben şeyhi severim candan ziyade

Seher vakti gelir gelir kaldırır
Müritleri ummanına daldırır
Kırklar makamında namaz kıldırır
Ben insan görmedim senden ziyade

Seher vakti yüklenirdi göçünü
Kalaylardı müritlerin içini
Bürünmüş başına aşkın tacını
Mürşidimin nuru gündən ziyade

N'oldu sana şeyhim böyle ne oldu
Gül gibi rengin sarardı soldu
Kadir Mevlâm'dan sana gel oldu
Ben mürşit sevmedim senden ziyade

Seyidim elinde ferman mı gerek
Yollarım çok uzak derman mı gerek
Hakkı görmek için kurban mı gerek
Ben kurban görmedim candan ziyade
(Seyit Aslan)

21

El sürüp de yaralarım bağladım
Hasret aşkı ile canım dağladım
Nazlı mürşidimi kayıp eyledim
Ağlasana gözüm kan gelenece

Cesedim kabirden çıktığı zaman
Hak beni suale çektiği zaman
İsrafil sur vurup çıktığım zaman
Ağlarım mürşidim sen gelenece

Sen olmazsan mahşerinde duramam
Utanır da huzuruna varamam
Çoktur günahım cevap veremem
Beklerim müridim sen gelenece

Hikmetler var şu gözümün yaşında
Görebilsem Muhammed'i düşümde
O mahşer yerinde mizan başında
Beklerim Muhammed sen gelenece

Himmet eyle imanımla geçeyim
Muhammed'in Kevser'inden içeyim
Gördüm o sıratı nasıl geçeyim
Beklerim Muhammed sen gelenece

Seyit derki dünya fani duramam
Ağlarım ağlarım dostu göremem
Cenneti bağışlasa giremem
Beklerim mürşidim sen gelenece

(Seyit Aslan)

22

Tarif edem dersi anla
Üç şehadet sıtkı canla
Yüz istiğfarı tamamla
Ayan olur hâl kardeşim

Tamam eyle üç ihlâsı
Süre-i Felak ile Nâsı
Fatiha ile bütün nasa
Hediye eyle sal kardeşim

Mürşidinden himmet dile
Karışırın bir konca güle
Biraz da rabıta ile
Mürşidini bul kardeşim

Mürşitle işi bitirin
Üç defa şehadet getirin
Lafz-ı celâle oturun
Allah Allah de kardeşim

Lafz-ı celâli tam eyle
İki yüz de tevhit söyle
Aşkın deryasını boyla
Keşf-i kulûb ol kardeşim

Düşün sen kendini yokla
Seyit sen kendin pakla
İki yüz de salavat ekle
Zikre alışsın dil kardeşim

(Seyit Aslan)

23

Bakar yüzüne ağlarım
Sular gibi çağlarım
Canımı kurban eylerim
Himmetin almaya geldim.

İhvanları ettin irşat
Şefaatçi olur Ahmed
Vekilim demiş Muhammed
Uğrunda ölmeye geldim.

Senden alınıyor tapu
Yolunu bekler ihvanın hepi
Meclisinde güzel koku
Aşk ile dönmeye geldim.

Ey efendim boşum doldur
Aradaki camı kaldır
Muhammed'e hâli bildir
Kurbanım minnete geldim.

Sefil Bekir Kırkgeçit eli
Kokar Muhammed'in gülü
Şeyh Bedir'im garip kulu
Uğrunda ölmeye geldim.
(Bekir Hoca)

24

Çok fikir eyleyip ummana daldım
Bu aşkın elinden divane oldum
Habib'in aşkına bir yara aldım
Terk ettim sılama da geçtim de geldim

Aşka düşen âşık olur mu naçar
Acı günler böyle zarınan geçer
Âşıklar doluyu maşuktan içer
Bir elimden dolu içtim de geldim.

Aşk  ateşiyile her daim yandım
Zikreder ismini ben sana döndüm
Yaya değil efendim aşkın atına bindim
Emm re dağları aştım da geldim.

Yol doğrudur şeriata uyulur
Arif olan benliğini soyulur
Bu yolda da çok canlara kıyılır
Efendim canımdan geçtim de geldim.

Bir kâmilin defterinde yazıldım
Tarikatının eleğinde süzüldüm
Hakikatin havanında ezildim
Aşkın kazanında piştim de geldim.

Kul Mustafa'm der ki nice olur hâller
Bir gün olur solar açılan güller
Dost eline gider buradan yollar
Mürşidin izine düştüm de geldim.
(Kul Mustafa)

25

Gönül dağlarının karı eridi
Beklerim yolunu tez gel Efendim
Çilelerim yumak yumak büyüdü
Bende bir acayip hâl var Efendim.

Hacı Bayram deyi dostu dediler
Onda Yunus'un postu dediler
Senden merhabayı kesti dediler
Yalansa bir selam sal sen Efendim

Bir kere doğdum da öldüm bin defa
Cümle günahlarım uğrar mı affa
Tabibim lokmanım sendedir şifa
Derdime bir derman ol Karahan'ım.

Hakkı zikreylıyor kavim kardeşler
Zamanı gelmeden yetmez yemişler
Ben insanoğluyum hasbel beşer demişler
Olur mu kusursuz kul Karahan'ım.

(Ali Kolukısa)

26

Müritler figana başlar
Nazlı şeyhimden ayrıldım
Akıyor gözümden yaşlar
Nazlı şeyhimden ayrıldım

Ta ezelden gördüm düşü
Yandı yüreğimin başı
Meskenidir Pınarbaşı
Nazlı şeyhimden ayrıldım

Var mı elini öpecek
Var mı gönlümü yapacak
Dağlar başıma kepecek
Nazlı şeyhimden ayrıldım

Dağlarında biter kekik
Gönlüm bir tarafa akık
Kimsesizim boynum bükük
Nazlı şeyhimden ayrıldım

Gül dibinden har geliyor
Dünya bana dar geliyor
Bu ayrılık zor geliyor
Nazlı şeyhimden ayrıldım

Süleyman'ım bitir sözü
Yüreğime koydun sızı
Yanar müritlerin özü
Nazlı şeyhimden ayrıldım
(Süleyman Hoca)

27

Meskenidir Pınarbaşı
Akar gözlerimin yaşı
Benim şeyhim kutup başı
Himmet eyle n'olur bize

Kırkgeçit köyüne vardım
Gizli gizli çok ağladım
Nazlı şeyhim bulamadım
Himmet eyle n'olur bize

Yatar buldum türbesinde
Kor ateşsin yüreğimde
Yanıyorum hasretinle
Himmet eyle n'olur bize

Şeyhim Peygamber vekili
Ebu Bekir onun yâri
Ölürken başımda bari
Himmet eyle n'olur bize

Aşkın ile yandı özüm
Kan yaş döker iki gözüm
Kapıyı çalmadan ölüm
Himmet eyle n'olur bize

Beni uydurma nefsim
Göçür bizi iman ile
Yıkanırken teneşirde
Himmet eyle n'olur bize

Bırakma beni hâlime
Ümmet ettir Muhammed'e
O karanlık dar kabirde
Himmet eyle n'olur bize

Bu dünyadan göçerken
Mahşerin o dehşetinden
Muhammed ümmetin seçerken
Himmet eyle n'olur bize

İsmail'im azdı yaram
Affeylesin Yaradan
Canımsın Bedir Karahan
Himmet eyle n'olur bize

(Hacı İsmail Avcı)

28

Dünya derdi ile ömür geçilmez
Bedir Sultan'a da değer biçilmez
Aşk zuhur etmezse çay içilmez
Karahana'ım başkasına benzemez

Maneviyat alemin sana gezdilir
Bir an gelir derya deniz yüzdürür
Nice sapkınları yola getirir
Benim şeyhim başkasına benzemez

Bedir Karahan Efendi (KS)

Koyun kuzusuna meler sürüde
Bizi böyle bir arada yürüde
Bir anda himmeti gelir müride
Karahan'ım başkasına benzemez

Aşk zuhur ettirir verir himmeti
Çalışan dervişi bulur cenneti
Nere vardım ise zikir sohbeti
Bizim dergâh başkasına benzemez

Beş vakit kılmazsan sırat geçilmez
Kendin bilmez isen değer verilmez
Salavatsız sana bir çay içirmez
Bizim dergâh başka yere benzemez

Kurt ile kuzuyu bir anda yayar
Salavatın veren nuruna boyar
Gezdim Türkiye'yi görmedim uyar
Mürşidim başkasına benzemez

Beytullah'a temel atmış ustası
Şifasını bekler yatar hastası
Himmetini dağıtır gezer postası
Benim şeyhim başkasına benzemez

Beni yaralayan bir kutup başı
Dersini çekerim gözlerim yaşlı
Dergâhta toplamış ihvan kardeşi
Bedir Sultan başkasına benzemez

Hasreti çeker gününü sayar
Salavatı çeken nuruna boyar
Gezdim cihanı görmedim uyar
Karahan'ım başkasına benzemez

(Dergâh)

29

Gene bir ateşe düştüm yanarım
Arşa çıkar oldu ah ile zarım
Efendimin çeşmesinden kanarım
Alın beni efendime götürün

Alın beni Şeyh Bedir'e götürün
Kırtmir diye eşiginde yatırın
Müşkül hâllerimi onda bitirin
Alın beni o sultana götürün

Gizli gizli çıkar aşkın dumanı
Her zaman kurbandır âşığın canı
Ağla gönül ağlamanın zamanı
Alın beni efendime götürün.

Vallahi efendim göçürmüşüm sizi
Bütün makamlara geçiyor nazı
Kapısında köle et bu kara yüzü
Alın beni efendime götürün

Dertliyim dermanım verecek odur
Yarama merhemi sürececek odur
Bir çare hâlimi görececek odur
Alın beni efendime götürün.

Seni vekil eden yüce peygamber
Toplanıp gelmiş bütün ihvanlar
Geçmiyor günlerim sensiz ah u zar
Alın beni efendime götürün.

(Dergâh)

30

Şeriatın derununa dalmayan
Tarikatın cevherinden almayan
Varıp bir mürşide teslim olmayan
Edebi erkânı yolu ne bilsin

Mürit olan edebiyle oturur
Âşık sevdiğini dile getirir
Mürşit müritleri Hakk'a götürür
Hakk'a nazı geçen kulu ne bilsin

Bakıp şu âleme güneşe aya
İbret almaz insan olmazsa gaye
Elde değil kurban düşmez sevdaya
Mürşitlerde olan hâli ne bilsin

Âşık olan âşık çağlayıp coşar
Gönül gözü olan cemale bakar
Şeyhe hizmet eden Mirac'a çıkar
Herkes bu Mirac'ı yolu ne bilsin
(Ali Kolukısa)

SONUÇ

XX. asır mutasavvıflarından Bedir Karahan Efendi hakkında yaptığımız bu mütevacı biyografik çalışma sonucunda hülasa olarak şunları söylemek mümkündür:

Bedir Karahan Efendi (1901-02/1983), XX. asır mutasavvıflarındandır. Tasavvufi yolu Nakşî-Kâdirî arası bir yoldur. Kendisi bu yolu *“aşk ve muhabbet yolu”* olarak adlandırmaktadır.

Bedir Karahan Efendi, silsile itibarıyla altın silsileden feyz almıştır. Bu silsilede yer alan Muhammed-i Necmeddîn tarafından ruhaniyet yoluyla terbiye edilip yetiştirilmiştir. Silsilesindeki şâh-ı Nakşibend ve Ebu'l-Hasan Harakanî gibi üveysidir.

Bedir Karahan Efendi'nin zor şartlarda kurak bir iklimde kurduğu irfan bağında yetişen güller kısa zamanda Türkiye ve yurtdışına kadar yayılmıştır. Gönül halkasında ve irşat havzasında bulunanlar vasıtasıyla yıllarca Anadolu insanının birlik ve beraberliğine hizmet eden bu gönül sultanı hakkında maalesef hiçbir ilmi çalışma yapılmamıştır.

Bedir Efendi'nin vefatından yirmi sekiz yıl sonra ve kısa zaman içinde yapılan bu çalışma, az da olsa onun örnek hayatını kendi dilinden ve yaşayan müntesiplerinin anlatımlarıyla yeni nesle tanıtmak gayesiyle yapılmıştır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bu eserin çerçevesini Muhammed Arap Karahan Efendi'nin bize verdiği bilgi ve belgeler oluşturmuştur. Çalışmamız henüz muhteva itibarıyla son noktaya ulaşmış değildir. Biz, Bedir Karahan Efendi hakkında henüz ulaşamadığımız birçok bilgi ve belgenin olduğu kanaatindeyiz. Bu sebeple elde edilecek yeni bilgi ve belgeleri kitabın daha sonraki baskılarında değerlendirmeyi düşünmekteyiz.

Bu vesileyle Bedir Efendi'yi sevenlerden onunla ilgili kaset, bilgi, belge, fotoğraf ve hatıra olarak ellerinde her ne var ise, bunları Muhammed Arap Karahan Efendi'ye veya öz geçmişte verilen e-mail ve telefonlar vasıtasıyla bizlere ulaşturmalarını istirham ediyoruz.

Bedir Karahan Efendi'nin Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinin Kırkgeçit köyünde kurduğu irfan gülşeni, geçen bunca zamana rağmen manevi nazarla bozulmadan korunmuştur. Bunda Bedir Efendi'nin manevi rahle-i tedrisinden geçen büyüklerin gayretleri oldukça etkili olmuştur.

Günümüzde ise Bedir Efendi'nin hayatta iken işaret ettiği torunu Muhammed Arap Efendi'nin hizmetleriyle ter ü taze olan bu irfan gülşeninde ***“muhabbet-i Gül”*** tahsil edilmeye devam edilmektedir.

Lütfi ALICI
12.06.2011
Kahramanmaraş

KAYNAKLAR

A. Yazılı Kaynaklar

- Abdülkadir Geylânî (2009), **Gunyetü't- Tâlibin**, (tec.: Abdülkadir Akçiçek), Sağlam Yay., İstanbul.
- Abdurrahman Câmî (1998), **Nefahâtü'l-Üns/Evliyâ Menkıbeleri**, (Tercüme ve Şerh: Lamiî Çelebi; hzl.: Süleyman Uludağ- Mustafa Kara), Marifet Yay., İstanbul.
- Alıcı, Lütfi (2001), **İhramcızâde İsmail Hakkı Toprak Efendi Hayatı Şahsiyeti ve Eserleri**, Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi Vakfı Yay., Ankara.
- Alparslan; Alıcı vd (2009), **Türk Edebiyatında Maraşlılar**, Ukde Yay., Kahramanmaraş.
- Brodbeck, Rabia Christine (2010), **Fakr'a Övgü**, Timaş Yay., İstanbul.
- Cebecioğlu, Ethem (1997), **Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü**, Rehber Yay., Ankara.
- Devellioğlu, Ferit (1993), **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, (Yayına hzl.: Aydın Sami Güneşçâl) Aydın Kitapevi Yay., Ankara.
- Eşrefoğlu Rûmî (1991), **Müzekki'n- Nüfus**, (tec.: Ali Arslan), Merve Yay., İstanbul.
- Ebû Abdullah Bin Muhammed Bin Seyyid Süleyman Cezûlî (1997), **Delâil-i Hayrât ve Şevârkı'l Envar Salavat-ı Şerîfeler**, (çev.: H. Mustafa Varlı, Feride Varlı), Esma Yay., İstanbul; Süleyman el- Cezûlî (KS)

- (2011), **Açıklamalı Delâilü'l- Hayrât Salavat-ı Şerîfeler**, (hzl.: İbrahim Tozlu), Semerkand Yay.,
- El-Hac Mehmed Nuri Şemsüddin El-Nakşibendî (1992), **Tam Miftâhü'l- Kulûb/Kalblerin Anahtarı**, (Hzl.: Hattat Ali Rüştü Oran), Salâh Bilici Kitabevi Yay., İstanbul.
- Gürer, Dilaver (2007), **Abdülkadir Geylânî Risaleler**, İnsan Yay., İstanbul.
- <http://forumi.kurandhesunet.net> (01.05.2011).
- <http://www.ihvanforum.org> (24.05.2011).
- <http://www.kilispostasi.com> (23.04.2011).
- <http://www.kuranmeali.org> (01.05.2011).
- <http://www.ravzayahasret.com> (01.05.2011).
- <http://www.rehberim.net> 24.05.2011
- <http://www.sorularlailslamiyet.com>. 22.05.2011
- <http://tr.wikipedia.org> (30.04.2011).
- Feridüddîn Attar (1983), **Tezkirtü'l-Evliya**, (hzl.: Mehmet Zahit Kotku), Seha Neşriyat, İstanbul.
- İmam Yâfî (2011), **Ravdu'r- Reyâhîn fî Hikâyâti's-Salihîn/Salihlerin Hikâyeleri**, (tec.: A. R. Kaşeli; B. Sırmabıyıklıoğlu), İlk Harf Yay., İstanbul.
- İz, Fahir (1995), **Eski Türk Edebiyatında Nazım**, 1. Cilt, Akçağ Yay., Ankara.
- Kara, Mustafa (1994), **Niyâzi-i Mısırî**, TDV Yay., Ankara.
- Kuddûsî, (1323), **Dîvân**, Mahmud Bey Matbaası, İstanbul.
- Kuyumcu, Fehmi (1982), **Kuddûsî Dîvânı**, Gaye Matbaacılık, Ankara.
- Mızraklı İlmihal** (2009), Yasin Yay., İstanbul.
- Muhammed bin Abdullah el- Hânî (2009), **Âdâb** (tec. Ali Hüsrevoğlu), Erkam Yay., İstanbul.
- Özcan, Mevlüt (2010), **Din Görevlisinin El Kitabı**, Sabır Yay., İstanbul.

- Özdamar, Mustafa (1997), **Ahmed Amiş Efendi**, Kırk Kandil Yay., İstanbul.
- Seyyid Muhammed Nur (1982), **Mısırî Niyâzî Dîvânı Şerhi**, (hzl.: Mahmut Sadettin Bilginer), Esmâ Yay., İstanbul.
- Sâfi Mevlânâ Ali Bin Hüseyin (1983), **Reşahat Ayn-el-Hayat/Can Damlaları**, (Sadeleştiren: Necip Fazıl Kısakürek), Kamer Neşriyat, İstanbul.
- Sarioğlu, Mevlüt; Sarioğlu, Necmettin (2000), “Hâce Muhammed Bahâeddîn Buhârî Şâh-ı Nakşibendî (KS)”, **Somuncu Baba Dergisi**, Yıl: 7, S 28, Eylül-Ekim, s. 20-23.
- Tatçı, Mustafa (2010), **Burc-ı Belâda Bir Merd-i Hudâ Niyâzî-i Mısırî**, H Yay., İstanbul.
- Turgut, Ahmet (2011), **Aşkın Şehidi**, Callisto Kitap, İstanbul.
- Uludağ, Süleyman (1991), **Tasavvuf Terimleri Sözlüğü**, Marifet Yay., İstanbul.
- Yazıcıoğlu Ahmed Bican (Ahmed-i Bî-cân) (1999), **Envarü'l-Âşıkîn**, (hzl.: H. M. Serdaroğlu; A. Lütfî Aydın), Çelik Yay., İstanbul.
- Yazım Klavuzu**, (2005), TDK Yay., Ankara.

B. Sözlü Kaynaklar

- Ali Dilekçi**: 1932 doğumlu. Sarız'ın Esirik (Yaylacı) köyünde yaşamaktadır. Erbakan Ali olarak tanınır.
- Ali Yıldırım**: 1943 doğumlu. Hızır Ali olarak tanınır. Sarız'ın Çörekdere köyünde yaşamaktadır.
- Aşçı Dursun**: Kayseri'de yaşamıştır. Vefat etmiştir. Anlattığı hatıra M. Arap Karahan yoluyla nakildir.
- Ayhan Şahin**: 1952 doğumlu. Ankara'da yaşamaktadır.

- Ayşe Akyol:** 1955 doğumlu. Kırkgeçit köyünde yaşamaktadır.
- Abdullah Tatar:** Ankara'da yaşamaktadır.
- Baki Karahan:** 1960 doğumlu. Bedir Efendi'nin tek oğludur. Bedir Efendi'nin hocasının (Baki Hoca'nın) ismini taşımaktadır. Bu sebeple Baki Hoca olarak bilinir. Pınarbaşı'nda yaşamaktadır.
- Bayram Tekin:** 1960 doğumlu. Aslen Adanalı olup Denizli'de yaşamaktadır.
- Cafer Karahan:** 1959 doğumlu. Kayseri'de yaşamaktadır.
- Emin Evsen:** 1968 doğumlu. Adana Kozan'da yaşıyor.
- Eyüp Atmaca:** 1941 doğumlu. Pınarbaşı'nın Y. Borandere köyündendir. Emeklidir.
- H. Ahmet Evsen:** 1936 doğumlu. Adana'nın Kozan İlçesinde vefat etti. Bedir Efendi'nin Kozan görevlisi idi.
- H. İbrahim Karakuş:** 1930 doğumlu. Koyuncu lakabıyla bilinir. Kayseri'de yaşamaktadır.
- H. İffet Öner:** 1954 Kütahya doğumlu. Almanya'da yaşamaktadır.
- H. Mediha Atay:** 1938 doğumlu. Ankara'da yaşamaktadır.
- H. Mehmet Karahanlı:** 1946 doğumlu. Aslen Hatay'ın Yayladağı İlçesinin Bezge Kasabasından. Hatay'da Denizciler'de yaşıyor.
- H. Mustafa Akyol:** 1929 doğumlu. Kırkgeçit köyünde yaşadı. Hacı Mustafa olarak bilinir. Vefat etmiştir.
- H. Ömer Yiğit:** Sarız'ın Karapınar köyündendir. Vefat etmiştir. Hacı Omar/Ömer olarak tanınırdı. Tercümanlık yapmıştır.
- H. Recep Doğan:** 1953 doğumlu. Hacı Recep olarak tanınır. Adana'da yaşamaktadır.
- H. Süleyman Tunç:** 1943 doğumlu. Kayseri'nin Sarız İlçesinde yaşamaktadır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

H. Tuncay Terekli: 1944 doğumlu. Aslen Sivaslıdır. Arabistan'da yaşamaktadır.

H. Yeter Bayram: 1929 doğumlu. Kayseri'de yaşamaktadır.

Hasan Abucuk: 1929 doğumlu. İhvanlar arasında Topçu Hasan olarak bilinir. Adana'da yaşamaktadır.

Hüseyin Karahan: 1946 doğumlu. Pınarbaşı'nda yaşıyor. Bedir Efendi'nin çok yakınında bulunmuş tercümanlık yapmıştır.

İsmail Bayram: 1951 doğumlu. Kayseri'de ikamet etmektedir. Bedir Efendi'nin tercümanlarından.

Kahraman Aslan: 1946 doğumlu. Pınarbaşı'nın Hangeri köyünde yaşamaktadır.

Kerim Bayram: 1956 doğumlu. Kayseri'de ikamet etmektedir.

Mehmet Karahan: 1953 doğumlu. Kayseri'de yaşamaktadır.

Mehmet Kaya: Karaköse Mehmet olarak bilinir. Sarız'ın İncedere köyünde yaşamaktadır.

Melek Arı: 1935 doğumlu. Bedir Efendi'nin kızıdır. Kayseri'de yaşamaktadır.

Muhammed Arap Karahan: 18.07.1979 doğumlu. Kışın Kayseri'de yazın ise Pınarbaşı ve Kırkgeçit'te ikamet etmektedir.

Mulla Bozkurt: 1929 doğumlu. Esirikli Mulla olarak bilinir. Sarız'ın Esirik köyündendir. Vefat etmiştir.

Nezhat Kan: 1943 doğumlu. Almanya'da ikamet etmektedir.

Rüştü Dudoğlu: 1935 doğumlu. Pınarbaşılıdır. Kayseri'de ikamet etmektedir.

Selver Karahan (Ana): Bedir Efendi'nin hanımıdır. 1992'de vefat etmiştir. Kabri türbenin içindedir.

Bedir Karahan Efendi (KS)

Seyit Aslan: 16.09.1939 doğumlu. Pınarbaşı'nın Hangeri köyünde yaşıyor. Seyit Hoca diye tanınır.

Şerife Karahan (Ana): Bedir Efendi'nin hanımıdır. 1996'da vefat etmiştir. Kabri türbenin içindedir.

Şurdum (İbrahim) Karahan: Bedir Efendi'nin kardeşidir. 1998'de vefat etmiştir. Kabri türbenin içindedir.

Yardibili Fatma: İhvan arasında Yardibili Fatma olarak tanınıyor. Adana'nın Saimbeyli İlçesinde yaşamaktadır.

Yusuf Berksoy: 1929 doğumlu. İhvanlar arasında Yaylakuşu Çavuş olarak tanınır. Adana'nın Tufanbeyli İlçesinde yaşamaktadır.

Zilfi Karahan: 1960 doğumlu. Bedir Efendi'nin gelini. Baki Karahan'ın eşidir. Muhammed Arap Karahan Efendi'nin annesidir. Pınarbaşı'nda yaşamaktadır.

Bedir Karahan Efendi (KS)

EKLER

Bedir Karahan Efendi (KS)

*Size emanetim tevhid ile salavat
Umarım Mevlam'dan bulunuz rahmet
Mahşer günü gelir Muhammed
Ayrılıyom sizden elveda olsun*

*Sefil Bedir derki sözüm kalmadı
Dertliyim derdimi bilen olmadı
Ölüm bana bugün fırsat vermedi
Ayrılıyom sizden elveda olsun*

(Bedir Karahan)

1. Bedir Karahan Efendi'nin Yaptığı Dualar

a. Yemek Duası

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ ثُمَّ وَثْمَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ
اسْتَعِيدُ بِأَنَّ اللَّهَ بِسْمِ اللَّهِ كُلُّوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ. صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمِ.

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ الَّذِي يُحِبُّ الْأَسْحِيَاءَ
وَالْأَغْنِيَاءَ الْمُطِيعِينَ. وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ الْمُحِبِّينَ الْفُقَرَاءَ
وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُكْرِمِينَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ نِعْمَتَنَا دَائِمًا. وَدَوْلَتَنَا
قَائِمًا. وَأَوْلَادَنَا عَالِمًا. وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا ظَالِمًا. اللَّهُمَّ ارْحَمْ
صَاحِبَ هَذَا الطَّعَامِ وَالْأَكْلِينَ. وَأَعْطِ الْبَرَكَةَ لِمَالِكِ هَذَا الطَّعَامِ
وَالْحَاضِرِينَ. وَاطْعِمْنَا مِنْ طَعَامِ الْجَنَّةِ وَأَسْقِنَا مِنْ شَرَابِ الْكَوْثَرِ.
وَرَوِّجْنَا بِخُورِ الْعِينِ. وَآكِرْمْنَا بِرُؤْيَةِ جَمَالِكَ يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ زِدْ
وَلَا تُقَلِّلْ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ. وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الْفَاتِحَةِ.

Bismi'llahi'rrahmani'rrahîm

Elhamdülillâh sümme ve sümme elhamdülillâh
elhamdülillâhillezî kâle fî kitâbi'l-kerîm. Esta'îzu bi'llâh
bismi'llâh kulû ve's-rabû velâ tûsrifû innehû lâ yuhibbû'l
musrifîn. Sadaka'llahu'l azîm.

Ve'ssalâtu ve'sselâmu alâ Rasûlinâ
Muhammedinillezî yuhibbu'l-eshiyâe ve'l-agniyâe'l
mutî'în. Ve alâ âlihî ve ashâbihi'l muhibbîne'l- fukarâe
ve'l mesâkîne ve'l-mükrimîn. Allâhümme'cal ni'metenâ
dâimen ve devletenâ kâimen ve evlâdenâ âlimen velâ
tusellit aleynâ zâlimen. Allâhümmerham sâhibe hâza't-
taâmi ve'l-akilîn. Ve a'ti'l-berekete li mâlike hâza't-taâmi
ve'l-hâzırîn. Ve et'imnâ min taâmi'l-cenneti ve eskinâ min
şarâbi'l-kevser. Ve zevvicnâ bi hûri'l-'în. Ve ekrimnâ bi
rû'yeti cemâlike yâ İlâhe'l-âlemîn. Allâhümme zid velâ
tükallil bi hürmeti seyyidi'l-mürselîn. Ve'l-hamdülillâhi
Rabbi'l-âlemîn

El Fâtiha

b. Vakit Namazlarından Sonra Yaptığı Dua

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ. وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ. اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا يَا رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّا صَلَاتَنَا وَصِيَامَنَا وَقِيَامَنَا وَقِرَائَتَنَا وَرُكُوعَنَا وَسُجُودَنَا وَقُعودَنَا
وَتَشَهُدَنَا وَتَسْبِيحَنَا وَتَهْلِيلَنَا وَتَضَرُّعَنَا وَتَمِّمْ تَقْصِيرَاتِنَا وَلَا تَضْرِبْ
بِهَا وُجُوهُنَا يَا مَوْلَانَا. اَللّٰهُمَّ سَلِّمْ عَلَيْنَا وَسَلِّمْ دِينَنَا وَلَا تَسْلُبْ وَقْتَنَا
النَّزْعَ اِيْمَانَنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا وَاَرْزُقْنَا خَيْرَ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ اِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

Bismi'llahi'rrahmani'rrahîm

Elhamdüli'llahi Rabb'il-âlemîn. Ve'l-âkıbetü li'l-muttakîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidînâ Muhammedin ve alâ âlihi ve ashâbihi ecma'in. Allahümme Rabbenâ yâ Rabbenâ tekabbel minnâ salâtenâ ve sıyâmenâ ve kıyâmenâ ve kırâ'tenâ ve rükû'anâ ve sücûdenâ ve ku'ûdenâ ve teşehhüdenâ ve tesbîhenâ ve tehlîlenâ ve tazarru'anâ ve temim taksîrâtînâ velâ tazrib bihâ vücûhenâ yâ mevlânâ. Allahümme sellemnâ ve sellem dînenâ velâ teslûb vakte'n-nez'i îmânenâ velâ tusallit aleynâ men lâ yerhamunâ vârzuknâ hayre'd-dünyâ ve'l-âhireti inneke alâ külli şey'in kadîr.

c. Namazlardan Sonra Okuduğu Fethiyye Evrâdı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حَبَاتِهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حَيَاتِهِ. لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حَصَاتِهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ كَلِمَاتِهِ. لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ خَلْقِهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ زِنَةَ عَرْشِهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
مِلءَ سَمَوَاتِهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِلءَ أَرْضِهِ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ
مِثْلِ ذَالِكَ مَعَهُ. لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ
الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ. وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ
الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. وَالْيَهُ الْمَصِيرُ.
أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

Bismi'llahi'rrahmani'rrahîm

Lâ ilâhe illâllahu adede habbâtîhi.

Lâ ilâhe illâllahu adede hayâtîhi.

Lâ ilâhe illâllahu adede hasâtîhi.

Lâ ilâhe illâllahu adede kelimâtîhi.

Lâ ilâhe illâllahu adede halkîhi.

Lâ ilâhe illâllahu zinete arşîhi.

Lâ ilâhe illâllahu mil'e semavâtîhi.

Lâ ilâhe illâllahu mil'e ardihi.

Lâ ilâhe illâllahu adede misli zâlike ma'ahu.

Lâ ilâhe illâllahü vahdehu lâ şerike lehu lehü'l-mülkü
ve lehü'l-hamdü yuhi ve yümît ve hüve hayyün lâ yemût
biyedîhi'l-hayrû ve hüve alâ külli şey'in kadîr ve ileyhi'l-masîr.

Estrağfirullah sübhana'llahi ve'l-hamdüli'llahi ve lâ
ilâhe illâllahü vallahü ekberü ve lâ havle velâ kuvvete illâ
billahi'l aliyyi'l-azîm.

2. Bedir Karahan Efendi'nin El Yazısı

Peygamberimiz Aleyhissalâm Buyurduki (Bir kim
bir müslimane İslamiyete muhalif iş den doğru yola
tevik edereck işğaz ederse Kıyamet gününde hakta âlâ
hazretleri o kim seyi peygamberlerle beraber hasreder

Bir müslimane İslamiyete muhalif iş den vazgeçir-
meğe Nehyi Amil mümkendir. Bir müslimane Allahü
tealanın emrini işğretmeğe ve yaptırmağa Emri bil maruf
denir. Emri maruf ve nehyi mümkendir çok sevaptır.

Sultanı Emirü Sâllallahü aleyhi ve sellem Ebu Hureyre
buyurduki. Hastanın halini sormak için iki kilometre git his
olan kim seleri Barsıdirmek için dört kilometre yürü altı
kilo metrede bir din kardeşini ziyaret etmek için git Bu hadı
da ilim adamlardan bir mesele öğrenmek için git Hadisi senit
Allahü teâlâyâ cebrail Aleyhissalâm gibi ibadet etseniz mümin
eri Allah için sevmedik ve kâfirleri ve mürtetleri Allah için
kötü bilmedikçe hiçbir ibadetiniz hasrat ve hasanî emre kabul
olmaz Allahü tealanın en çok sevdiği ibadet hıkkı fılâh ve bahze
kılğaktır

arazınız vesetki cinde olsa istem bilgileri ikize ayrtın ister
din bilgileri ve fen bilgileri dir Hadisi senit Sadeküm En faziletlisi
coluk çocuguna sedirip gıgdir diğindir H.Ş. Nikaş yapın ah
Benim sün netindiz simnetim Terk eden bendem değıkdir
Ayat mealî. Çikroln Kesira. H.Ş. Seytan kalbe vesnese verir
Allahın ismi çikredi lince söylenince Kacour söylenmey
se vesnesaferine devam eder. H.Ş. Ahlaklanım se nefsi
ne uyğmaz ve ibadet yapar Ahmak dan nef-dine ayğır
sonra Allahın rahmetini Bekler. Buyruğudur
H.Ş. Herkim Nefsini Bil diğise perçekten rahimni bilen o oldu
H.Ş. Belanın en şiddetlisi Peygamberleredir sonrada El-Bıza
sonrada sarası ile H.Ş. simnetim yetmiş üç partiye
ayırılacaktır Bini hariç Hepi cehenmem Ateşindedir H.Ş. Kartulm
Parti ben ve eshabımın işlediği yoldur

Bedir Karahan Efendi (KS)

Isra Suresi 44 Ayet, Onu hemde Teslik etmeyeen hit bir
ay yaktur fakat siz onlarin teslikini an payamaganiz
Hud Suresi: 112. Ayet. Em rehuldu gur gibi duriist of
Kisa Suresi: 49. Ayet. Sama bir iyilik gelirse Allah'tan dur ama
bir kitaplik gelirse nasipdendir ~~of~~ Suresi: 16. Ayet big ana fak
damarin dan yakiniz. Nisa Suresi: 126. Ayet. Allah her peyi
kusatmister. Bekara Suresi: 256. Allah tam manasi ile
igiten Biterdir. Ali imran Suresi: 185. Ayet. Her can ilimii
tada cektir. Garigut sure. 56. Ayet. Unleride in sanlarida
bana ibadet etmeleri için yaratken

H.Ş. Müminin kalbi Allah'tan evdir müminin kalbi Allah
aradur Müminin kalbi Allah'tan hazinesidir Bir kudsî hadisi
süfite. Beni neyerim aldı me de seman Beni bir mümin
kulun aldı müminin müminin aynasidir. H.Ş.
Kudsî H.Ş. Veli Perim Kubbelerin Altında dur onlara
hend en Başkase Bilmez; kudsî H.Ş. Bir kulu sevdiğim
gaman onun eli ve dili şurumi. Enfal Suresi: 12 Ayet
ettüğün gaman sen Akmeden Allah'ta kudsî H.Ş.
nah metim gayalımı geçti. Bakara Suresi: 237. Ayet
Af eder senif Takvaya daha yakın olur.

Bedir Karahan Efendi (KS)

3. Bedir Karahan Efendi'nin Fotoğrafları

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

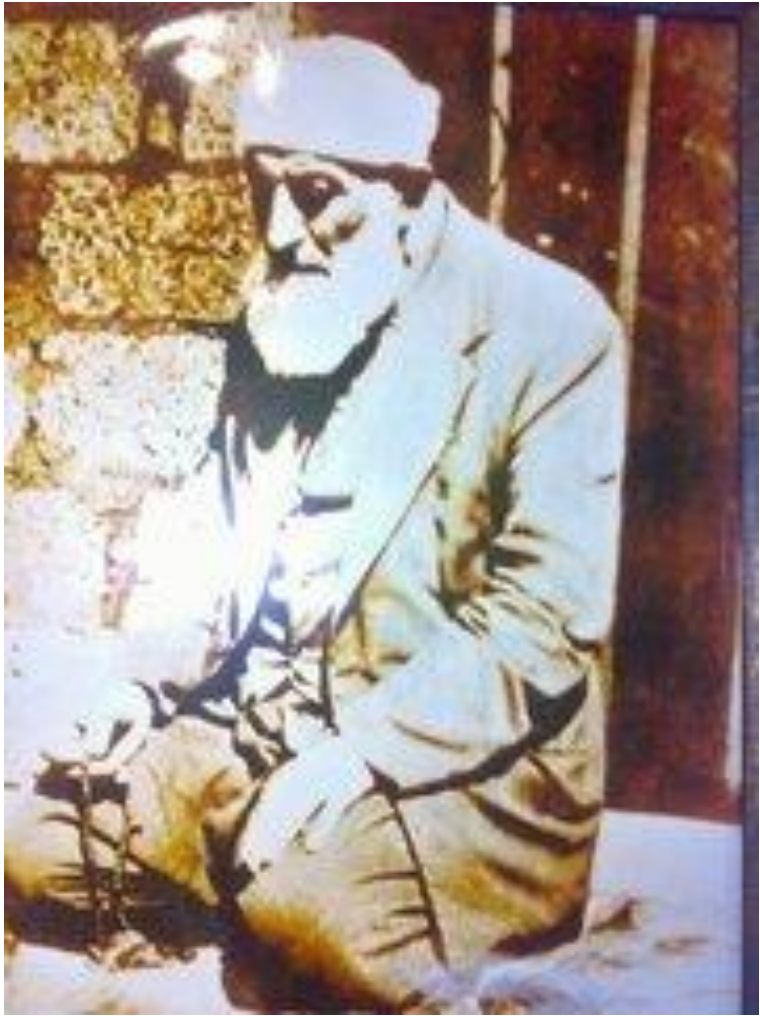
Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

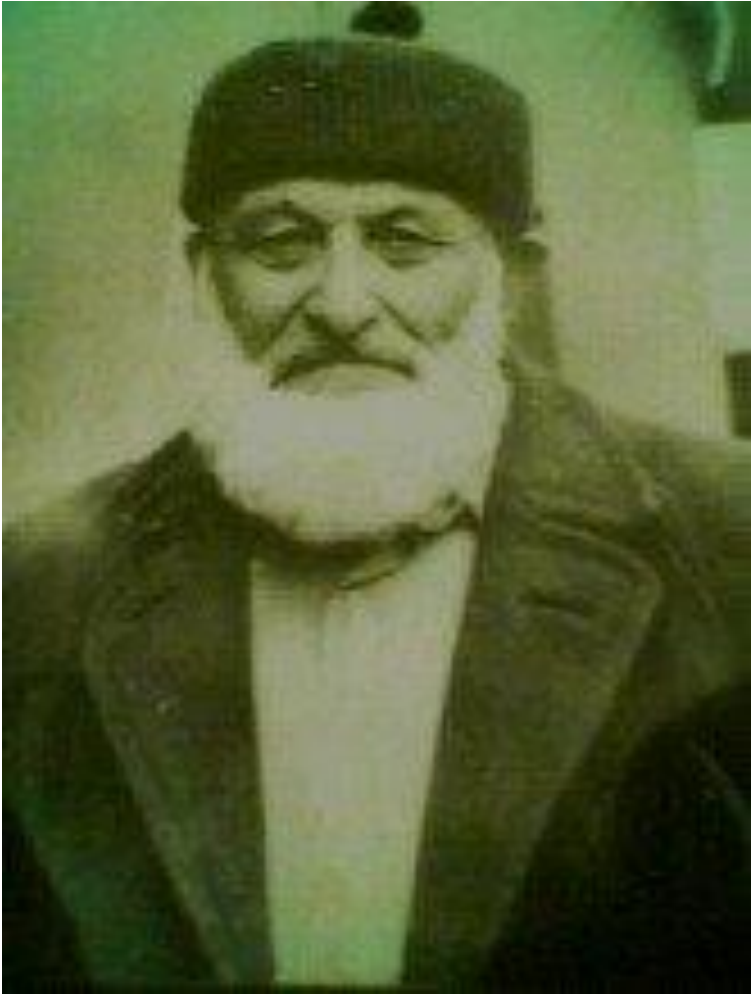
Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

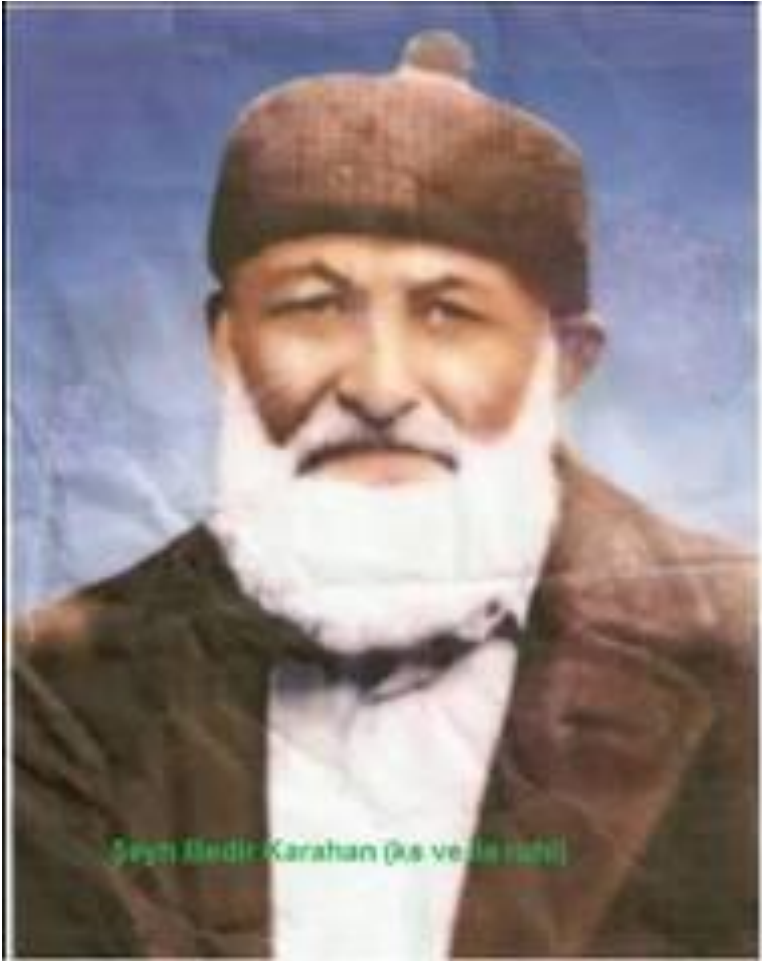
Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

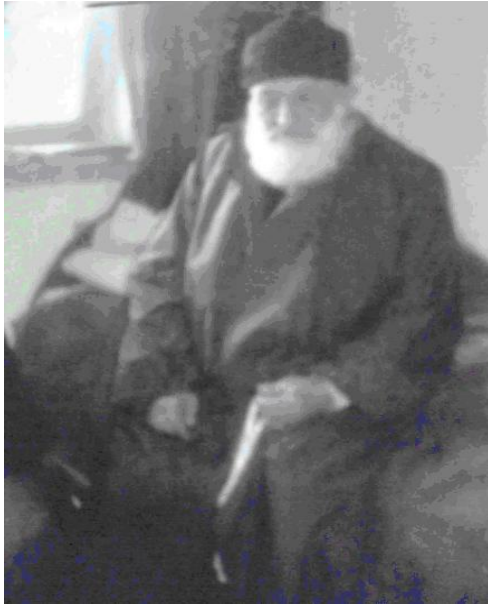
Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

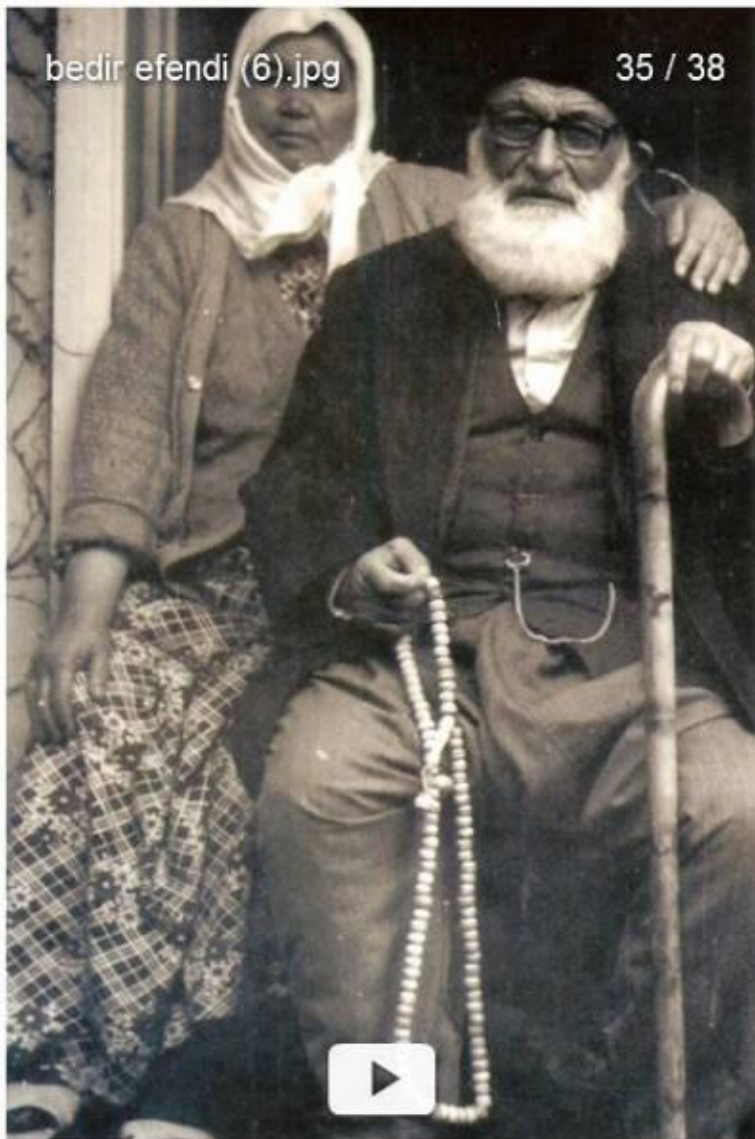

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi ve Eşi Selver (Ana) Karahan

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi'nin Aile Efradı ve Yakınları

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

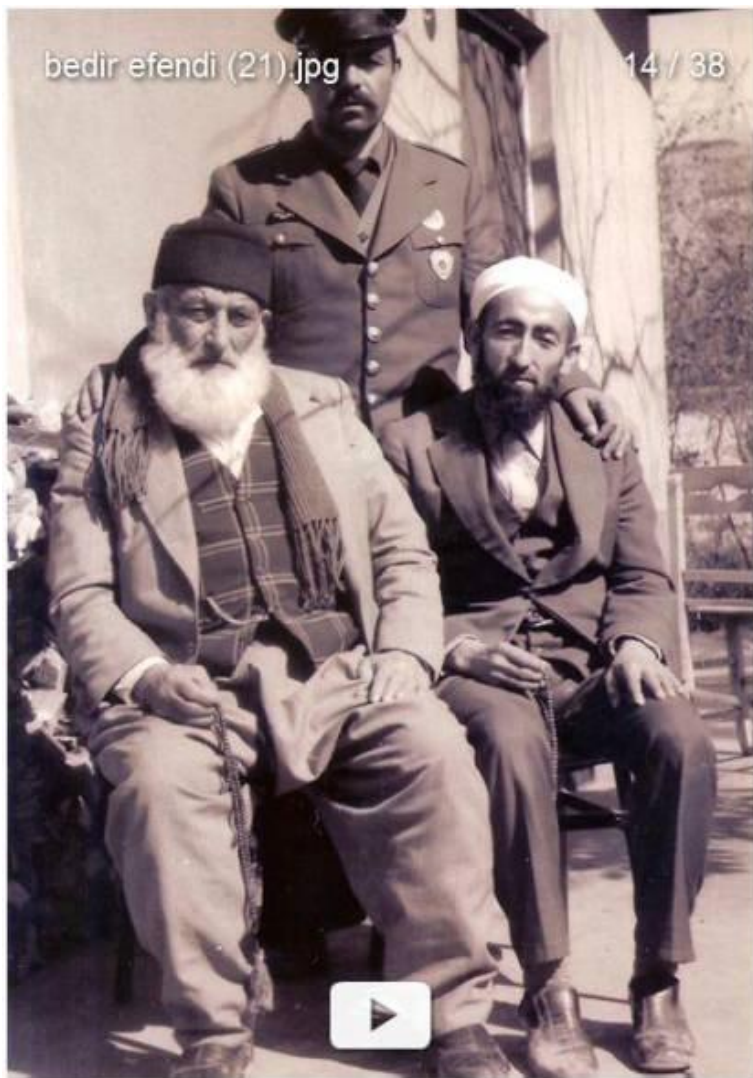
Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi ve Müntesibleri

Bedir Karahan Efendi (KS)

4. Bedir Karahan Efendi'nin Türbesinin Fotoğrafları

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi'nin Türbesinin Dış Görünümü

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi'nin Pınarbaşı Kabristanlığındaki Türbesi

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi'nin Türbesinin İç Görünümü

Bedir Karahan Efendi (KS)

Ecdat-Evlat

Bedir Karahan Efendi'nin Oğlu Baki Karahan

5. Dergâh, Kırkgeçit ve Anma Töreni Fotoğrafları

Bedir Karahan Efendi (KS)

Pınarbaşı'ndaki Dergâh

Kırkgeçit'teki Dergâhın Kış Görünümü

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi'nin Değirmeni

Bedir Karahan Efendi (KS)

Kırkgeçit-Dergâh

Bedir Karahan Efendi (KS)

Kırkgeçit'teki Dergâhın Dış Görünümü

Kırkgeçit'teki Dergâhta Bahar

Bedir Karahan Efendi (KS)

Kırkgeçit'teki Dergâhın İç Görünümü

Bedir Karahan Efendi (KS)

Bedir Karahan Efendi'yi Anma Törenleri

Bedir Karahan Efendi (KS)

Muhammed Arap Karahan

Bedir Karahan Efendi (KS)

*“Bilesiniz ki, Allah’ın dostlarına korku yoktur; onlar üzülmeyecekler de.”
(Kur’an-ı Kerim, Yûnus -10/62)*